Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 26.03.2025, klo 14:00 - 17:17

Paikka Tammerkoski-kokoushuone (Finn-Medi 5 1.krs)

Käsitellyt asiat

§ 140 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 141 Pöytäkirjantarkastajat

§ 142 Ei julkinen

§ 143 Ei julkinen

§ 144 Ei julkinen

§ 145 Ei julkinen

§ 146 Ei julkinen

§ 147 Ei julkinen

§ 148 Ei julkinen

§ 149 Ei julkinen

§ 150 Ei julkinen

§ 151 Ei julkinen

§ 152 Ei julkinen

§ 153 Ei julkinen

§ 154 Ei julkinen

§ 155 Ei julkinen

§ 156 Ei julkinen

§ 157 Ei julkinen

§ 158 Ei julkinen

§ 159 Ei julkinen

§ 160 Ei julkinen

§ 161 Ei julkinen

§ 162 Ei julkinen

§ 163 Ei julkinen

§ 164 Ei julkinen

§ 165 Ei julkinen

§ 166 Ei julkinen

§ 167 **Ei julkinen**

§ 168 **Ei julkinen**

§ 169 **Ei julkinen**

§ 170 **Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen**

§ 171 **Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen**

§ 172 **Ei julkinen**

§ 173 **Ei julkinen**

§ 174 **Ei julkinen**

§ 175 **Ei julkinen**

§ 176 **Ei julkinen**

§ 177 **Ei julkinen**

§ 178 **Ei julkinen**

§ 179 **Ei julkinen**

§ 180 **Ei julkinen**

§ 181 **Ei julkinen**

§ 182 **Ei julkinen**

§ 183 **Ei julkinen**

§ 184 **Ei julkinen**

§ 185 **Ei julkinen**

§ 186 **Ei julkinen**

§ 187 **Ei julkinen**

§ 188 **Ei julkinen**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Leena Mankkinen, puheenjohtaja
Juho Ojares, 1. varapuheenjohtaja, poistui 16:06
Taru Kaaja
Eleanora Mäkinen
Minna Sarvijärvi, poistui 17:14
Pasi Turkia
Maria Nikupaavo, varajäsen, poistui 16:01

Muut saapuvilla olleet

Pia Lepistö, Hallintoassistentti, sihteeri
Kaisa Taimi, Palvelujohtaja, §:t 140-147
Sini Mikkolanaho, Asiakasohjaaja, §:t 142-147
Terhi Huttunen, Vastuualuejohtaja, §:t 148-151
Birgitta Jyrkkä, Johtava sosiaalityöntekijä, §:t 148-151
Hanna Lähteenmäki, Vastuualuejohtaja, §:t 152-156
Marjut Takanen, Palvelupäällikkö, §:t 157-160
Sari Mellin, Palvelupäällikkö, §:t 161-171
Sini Seppälä, Sosiaalityöntekijä, §:t 172-188

Poissa

Jani Saikkonen
Vilma Kiilunen, Hallintojuristi

Allekirjoitukset

Leena Mankkinen
Puheenjohtaja

Pia Lepistö
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 01.09.2025 klo 15:07. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

31.03.2025

28.03.2025

Taru Kaaja
pöytäkirjantarkastaja

Eleanora Mäkinen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 31.3.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 140
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista yksilöasioiden jaoston kokoukseen 26.3.2025 on toimitettu sähköisesti 21.3.2025. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 21.3.2025.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös
Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 141
Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimielin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat: Taru Kaaja ja Eleanora Mäkinen. Varalla ovat Jani Saikkonen ja Minna Sarvijärvi.

Päätös
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Taru Kaaja ja Eleanora Mäkinen. Varalle valittiin Minna Sarvijärvi.

Aluehallitus, § 240,24.10.2022
Aluehallitus, § 241,24.10.2022
Aluehallitus, § 242,24.10.2022
Aluehallitus, § 243,24.10.2022
Aluehallitus, § 244,24.10.2022
Aluehallitus, § 245,24.10.2022
Aluehallitus, § 246,24.10.2022
Aluehallitus, § 247,24.10.2022
Aluehallitus, § 248,24.10.2022
Aluehallitus, § 249,24.10.2022
Aluehallitus, § 250,24.10.2022
Aluehallitus, § 251,24.10.2022
Aluehallitus, § 265,07.11.2022
Aluehallitus, § 284,21.11.2022
Aluehallitus, § 285,21.11.2022
Aluehallitus, § 286,21.11.2022
Aluehallitus, § 287,21.11.2022
Aluehallitus, § 288,21.11.2022
Vanhusneuvosto, § 124,11.12.2023
Vammaisneuvosto, § 121,13.12.2023
Aluehallitus, § 382,18.12.2023
Aluehallitus, § 383,18.12.2023
Aluehallitus, § 384,18.12.2023
Aluehallitus, § 385,18.12.2023
Aluehallitus, § 386,18.12.2023
Aluehallitus, § 387,18.12.2023
Nuorisovaltuusto, § 218,21.12.2023
Aluehallitus, § 10,15.01.2024
Aluehallitus, § 11,15.01.2024
Aluehallitus, § 12,15.01.2024
Aluehallitus, § 13,15.01.2024
Aluehallitus, § 14,15.01.2024
Aluehallitus, § 9,15.01.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 64,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 59,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 54,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 55,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 37,07.02.2024
Aluehallitus, § 53,19.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 89,06.03.2024
Vanhusneuvosto, § 107,05.11.2024
Vanhusneuvosto, § 108,05.11.2024
Vanhusneuvosto, § 109,05.11.2024
Vanhusneuvosto, § 110,05.11.2024
Vammaisneuvosto, § 86,06.11.2024
Vammaisneuvosto, § 87,06.11.2024
Vammaisneuvosto, § 88,06.11.2024

Aluehallitus, § 336,02.12.2024
Aluehallitus, § 335,02.12.2024
Aluehallitus, § 334,02.12.2024
Aluehallitus, § 333,02.12.2024
Aluehallitus, § 332,02.12.2024
Vammaisneuvosto, § 97,04.12.2024
Aluehallitus, § 9,13.01.2025
Aluehallitus, § 10,13.01.2025
Yksilöasioiden jaosto, § 6,15.01.2025
Vammaisneuvosto, § 3,29.01.2025
Aluehallitus, § 55,17.02.2025
Aluehallitus, § 68,03.03.2025
Aluehallitus, § 67,03.03.2025
Yksilöasioiden jaosto, § 170, 26.03.2025

§ 170
Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen

543/2022

Aluehallitus, 24.10.2022, § 240

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Hyväksyttäväksi esitettävät Pirkanmaan hyvinvointialueen lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet valmisteltiin työryhmässä, jossa oli edustettuna luovuttavien organisaatioiden työntekijöitä Tampereelta, Lempäälästä, Nokialta, Sastamalasta, Ylöjärveltä, Hämeenkyröstä, Parkanosta ja Kangasalta sekä Mänttä-Vilppula - Juupajoelta. Lapsiperheiden kotipalvelun osalta osassa Pirkanmaan kunnista on ollut olemassa myöntämisen perusteet. Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitetettävät lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet ovat hyvin samantapaiset kuin

kunnissa, joissa myöntämisperusteet ovat aiemmin ollut määriteltynä, tai ne ovat viety tarkemmalle tasolle.

Liitteet

Liite 1. Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet

Liite 2. Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 240 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Merkittiin teknisenä korjauksena esittelytekstiin ja liitteeseen oikea sosiaalihuoltolain (790/2022) pykälä 18 a § (ei 19 §).

Merkittiin, että Miko Bergbom poistui kokouksesta § 240 aikana.

Päätös
Aluehallitus päätti

- hyväksyä kokouksessa korjatun liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 241

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Kodin ulkopuolista huolenpitoa voidaan järjestää lastensuojelun laitos- tai perhehoitona. Perhehoito on laitoshoitoon nähden ensisijainen lapsen sijaishuollon muoto. Laitoshoitoa järjestetään, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla. (Lastensuojelulaki 50 §.)

Perhehoitolaissa (263/2015) säädetään perhehoitajasta, hoitopalkkiosta ja kustannusten korvaamisesta. Perhehoitajan kanssa tehtävässä toimeksiantosopimuksessa sovitaan maksettavan palkkion määrästä ja suorittamisesta, kustannusten korvaamisesta, hoidettavan käyttövaroista, hoidon kestosta, hoidettavan oikeuksista ja tukitoimista, perhehoitajan vapaasta, perhehoitajan valmennuksesta, työn ohjauksesta ja koulutuksesta, sopimuksen

irtisanomisesta sekä tarvittaessa muista seikoista. Perhehoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetussa laissa (713/2004).

Perhehoitolaki määrittää perhehoitona annettavasta huolenpidosta maksettavan hoitopalkkion ja perhehoitajille maksettavien kulu- ja käynnistämiskorvausten vähimmäismäärät. Hoitopalkkioiden määrää tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Kulu- ja käynnistämiskorvauksia tarkistetaan elinkustannusindeksin muutosten perusteella. Palkkioihin ja kulukorvauksiin tehdään Perhehoitolain (263/2015) mukaiset indeksikorotukset vuosittain. Lainmukaiset korotukset tulevat voimaan ilman erillistä päätöstä.

Pirkanmaalla on ollut käytössä yhdenmukaiset perhehoidon palkkiot Tampereella, Orivedellä, Kangasalla, Pälkäneellä, Nokialla, Ylöjärvellä, Lempäälässä, Pirkkalassa, Vesilahdella, Akaassa, Urjalassa ja Valkeakoskella. Pirkanmaan yhdenmukaisiin perhehoidon palkkioihin siirtyminen tarkoittaa perhehoitajien palkkioiden korottumista tai pysymistä samana Ikaalisissa, Hämeenkyrössä, Sastamalassa, Punkalaitumella, Parkanossa, Kihniössä, Virroilla, Ruovedellä, Juupajoella sekä Mänttä-Vilppulassa.

Nyt hyväksyttäväksi esitettäviä Pirkanmaan hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon palkkioita ja kulukorvauksia on valmisteltu Pirkanmaan hyvinvointialuevalmistelun johtavan suunnittelijan ja Perhehoito Luotsin viranomaisten yhteistyössä.

Yhdenmukaisten perhehoidon palkkioiden käyttöönotto kasvattaa lastensuojelun perhehoidon palkkioiden ja kulukorvausten kustannuksia arviolta noin 70.000 euroa vuonna 2023. Lastensuojelun perhehoidon sijoituksessa Pirkanmaalla oli noin 500 lasta vuonna 2021. Yhden lapsen sijoitus perhehoidon sijoituksesta aiheutuvat kustannukset ovat noin 30.000 euroa vuodessa. Laitoshoidon sijoituksen kustannukset ovat noin 100.000 euroa vuodessa.

Liitteet

Liite 1. Lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset

Liite 2. Lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja korvaukset vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 241 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin

Esteellisyys

Arja Laitinen ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10.44-10.48. Esteellisyys todettiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 242

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Tukihenkilö ja tukiperhetoimintaa järjestetään sosiaalihuoltolain 28 §:n mukaisesti erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tai hänen perheelleen. Tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa järjestetään hyvinvointialueella lapsiperheille sekä sosiaalihuoltolain mukaisena palveluna että lastensuojelulain mukaisen avohuollon tukitoimena.

Tukihenkilö ja tukiperhetoiminta harkitaan yksilöllisesti ja arvio palvelusta perustuu lapsen ja perheen palvelutarpeen arviointiin tai asiakassuunnitelmaan. Tukiperhe- tai tukihenkilötyöskentely on tavoitteellista lapsen ja perheen tilanteen tukemista. Tukiperheitä haetaan lapsille, joiden vanhempien voimavarat eivät täysin riitä vastaamaan lapsen tarpeisiin. Tarkoituksena on tuoda lapsen elämään lisää turvallisia aikuisia ja antaa lapsen vanhemmille mahdollisuus levätä. Toiminta on vapaaehtoista kaikille osapuolille ja erityisesti lapsen tulee hyväksyä ajatus palvelusta huoltajan lisäksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitettäviä lasten tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnan palkkioita ja kulukorvauksia on valmistelutu työryhmässä, jossa on ollut mukana Pirkanmaan luovuttavien organisaatioiden työntekijöitä Tampereelta, Lempäälästä, Nokialta, Sastamalasta, Ylöjärveltä, Hämeenkyröstä, Parkanosta, Kangasalta, Mänttä-Vilppulasta, Juupajoelta ja Virroilta.

Hyvinvointialueelle esitettäviin tukiperheiden palkkioihin saattaa tulla muutamien eurojen muutoksia verrattuna kuntien nykyisin maksamiin palkkioihin. Kustannusvaikutukset jäävät kuitenkin kohtuullisen pieniksi. Tukihenkilöiden palkkioiden yhdenmukaistamisesta ja Tampereen kaupungin nykyisen palkkiotason korotuksesta aiheutuvat kustannukset ovat hyvinvointialueelle noin 47.500 euroa vuodessa. Oman tukihenkilöpalvelutuotannon vahvistaminen säästään kustannuksia, kun huomattavasti kalliimpia ostopalveluja voidaan vähentää.

Yhdenmukaiset lapsiperheiden tukihenkilöiden ja -perheiden palkkiot ja kulukorvaukset tulevat voimaan 1.1.2023. Palkkioihin ja kulukorvauksiin ei tehdä vuosittaisia indeksikorotuksia.

Liitteet

Liite 1. Tukihenkilöiden ja -perheiden palkkiot ja kulukorvaukset

Liite 2. Tukihenkilöiden ja -perheiden palkkiot ja kulukorvaukset vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperhepalveluiden tukihenkilöiden ja tukiperheiden palkkiot noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 242 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Kokouksen kuluessa esittelijä teki lisäyksen päätösehdotukseen: uudistus toteutetaan siten, että nykyisiin palkkioihin ei tule alennuksia.

Päätös
Aluehallitus päätti

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperhepalveluiden tukihenkilöiden ja tukiperheiden palkkiot noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien. Uudistus toteutetaan siten, että nykyisiin palkkioihin ei tule alennuksia.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 243

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Valvottujen tapaamisten järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain 27 §:ään. Lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonnalla huolehditaan siitä, että lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu tapaamisoikeus toteutuu lapsen edun mukaisesti. Tapaamisten valvonta perustuu joko sosiaalilautakunnan vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen, jossa määritellään tarvittavien toimenpiteiden sisältö.

Valvotuissa vaihdoissa valvoja huolehtii, että lapsi siirtyy sopimuksen tai päätöksen mukaisesti vanhemmalta toiselle. Tuetuissa tapaamisissa valvoja on käytettävissä tapaamisen ajan. Valvotuissa tapaamisissa valvoja on tapaamisen ajan näkö- ja kuuloyhteydessä lapseen ja vanhempaan.

Valvojalla on oltava sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) 11 §:n mukainen koulutus.

Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen osalta Tampereen kaupungilla on ollut omaa palvelutuotantoa ja toimeksiantosopimussuhteisia valvojia. Muut kunnat ovat tuottaneet palvelua osana esim. perhetyöntekijöiden tehtävänkuvia tai ostaneet palvelun Ensi- ja turvakotien liitolta.

Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen osalta valmistelua on tehty johtavan suunnittelijan, lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjajohtajan ja Tampereen keskitetyn yksikön yhteistyönä.

Toimeksiantosopimussuhteisille valvojille esitetään vähäistä palkkion korotusta nykyiseen palkkioon verrattuna. Esimerkiksi kahden tunnin valvonnasta maksettava

palkkio nousee 52 eurosta 57 euroon. Toimeksiantosopimussuhteisten valvojien palkkioiden korotus ei lisää merkittävästi kustannuksia hyvinvointialueella (tällä hetkellä vain 20 sopimussuhteista valvojaa). Korotusesityksen tavoitteena on lisätä valvojien määrää hyvinvointialueella ja näin siirtää palvelutuotantoa omaan tuotantoon.

Toimeksiantosopimussuhteisten valvottujen vaihtojen ja tapaamisten palkkioihin ja kulukorvauksiin ei tehdä vuosittaisia indeksikorotuksia.

Liitteet

Liite 1. Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen palkkiot ja kulukorvaukset

Liite 2. Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen palkkiot ja kulukorvaukset vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset valvottujen tapaamisten ja vaihtojen palkkiot ja kulukorvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 243 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Merkittiin teknisenä korjauksena liitteeseen 2; Ensi- ja turvakoti ry
muutetaan Tampereen ensi- ja turvakoti ry:n Perhekulma Puhurin tapaamispaikka.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 244

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Ehdotus

.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 245

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Asumispalveluiden järjestäminen perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Asumispalveluiden ja laitoshoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301 /2014) ja perhehoidosta perhehoitolaissa (263/2015). Sosiaalihuoltolakiin tulee

asumispalveluiden osalta muutoksia 1.1.2023 alkaen. Lakimuutoksen jälkeen tehostettu palveluasuminen muuttuu ympärivuorokautiseksi asumispalveluksi ja tavallinen palveluasuminen yhteisölliseksi asumiseksi.

Asumispalvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua.

Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Pitkäaikainen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa laitoshoitona vain, jos se on henkilön terveyden tai turvallisuuden kannalta perusteltua, taikka siihen on muu laissa erikseen säädetty peruste.

Asuminen voidaan järjestää myös perhehoidossa, jolloin hoito tai muu osa- tai ympärivuorokautinen huolenpito järjestetään perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on kirjattu tietoa palveluiden tarkoituksesta, sanallista selitystä edellytyksistä eri palvelumuotojen myöntämiselle ja tarkempaa ohjeistusta RAI-arvioinnin (Resident Assessment Instrument) käyttämisestä palvelutarvetta arvioitaessa.

Liitteet

Liite 1. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 245 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys
Leena Kostiainen ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 246

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Kotihoidon ja tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301 /2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Kotihoidon palveluilla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään. Kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotoa asumisen tueksi myös erilaisia tukipalveluita, joilla luodaan ja ylläpidetään henkilön kodissa sellaisia olosuhteita, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotihoidon tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnan perusteella järjestettäviin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää harkinnanvaraista sosiaalihuoltolain mukaista liikkumista tukevaa kuljetuspalvelua sekä lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Pirkanmaan kunnissa kotona asumisen tukipalveluita on myönnetty eri laajuudessa. Hyvinvointialueen tukipalvelut voivat poiketa kuntien aiemmin myöntämistä palveluista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu.

Kotihoidon ja kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on kirjattu tietoa palveluiden tarkoituksesta, sanallista selitystä edellytyksistä eri palvelumuotojen myöntämiselle ja tarkempaa ohjeistusta RAI-arvioinnin (Resident Assessment Instrument) käyttämisestä palvelutarvetta arvioitaessa.

Liitteet

Liite 1. Pirkanmaan hyvinvointialueen kotihoidon myöntämisen perusteet

Liite 2. Pirkanmaan hyvinvointialueen kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä

- liitteen 1 mukaiset kotihoidon palvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien,
- liitteen 2 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 246 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 247

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), perhehoitolakiin (263/2015), lakiin omaishoidon tuesta (937/2005), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) sekä Sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020-2023 (STM julkaisuja 2020:29).

Lyhytaikaisella ympärivuorokautisella asumisella tarkoitetaan asiakkaan kodin ulkopuolella tapahtuvaa ympärivuorokautista hoitoa asumispalveluyksikössä tai perhehoidossa. Palvelun myöntäminen edellyttää, että asiakas tarvitsee säännöllisesti tai jatkuvaluontoisesti apua päivittäisissä toiminnoissa fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn laskun vuoksi eikä hänen tilanteensa vaadi sairaalahoitoa. Ensisijaisesti avun tarpeeseen vastataan kotihoidon palveluilla tai perhehoidon avulla. Lyhytaikaisessa ympärivuorokautisessa asumisessa voidaan järjestää esimerkiksi omaishoidon tuen lakisääteisten vapaiden aikainen hoito.

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on

kirjattu tietoa palvelun tarkoituksesta, sanallista selitystä edellytyksistä palvelun myöntämiselle ja tarkempaa ohjeistusta RAI-arvioinnin (Resident Assessment Instrument) käyttämisestä palvelutarvetta arvioitaessa.

Liitteet

Liite 1. Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 247 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 248

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Perhehoidon järjestämisestä sekä maksettavasta palkkiosta ja korvauksista säädetään perhehoitolaissa (263/2015). Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota (hoitopalkkio). Hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 847,24 euroa (2022). Hoitopalkkion määrän tulee vastata henkilön hoidettavuutta ja sitä arvioidessa tulee ottaa huomioon toiminnan luonne.

Lisäksi perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista perhehoitajalle maksetaan todellisten kustannusten mukainen korvaus (kulukorvaus), joka on vähintään 437,44 euroa (2022) perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa, jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu. Kulukorvaus voidaan erityisestä syystä maksaa myös säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Hoitopalkkion ja kulukorvauksen lisäksi perhehoitajalle maksetaan hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista korvaus (käynnistämiskorvaus), jonka suuruus on perhehoidossa olevaa henkilöä kohti enintään 3106,53 euroa (2022).

Ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon toimintaohje on laadittu Pirkanmaan perhehoitoyksikössä vuonna 2022. Toimintaohjeen liitteessä on määritelty

perhehoidosta maksettavat palkkiot ja korvaukset. Toimintaohje on jo tällä hetkellä käytössä Kuhmoista lukuun ottamatta kaikissa muissa Pirkanmaan kunnissa.

Pirkanmaan hyvinvointialueella esitetään käytettäväksi edellä mainitun ohjeen mukaisia palkkioita ja korvauksia. Palkkioiden ja korvausten määrät on tarkistettava kalenterivuosittain vuoden alusta elinkustannusindeksin edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti. Tarkistukseen tarvittavat elinkustannusindeksin tiedot vuodelle 2023 on saatavissa joulukuussa.

Liitteet

Liite 1. Ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon maksut ja korvaukset

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon maksut ja korvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 248 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 249

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain 23 §:n mukaisia liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen.

Liikkumista tukevana kuljetuspalveluna myönnetään matkoja määrärahojen puitteissa enintään vuodeksi kerrallaan taksilla niille henkilöille, jotka eivät ole oikeutettuja vammaispalvelulain mukaiseen vaikeavammaisten kuljetuspalveluun, mutta jotka alentuneen toimintakyvyn takia eivät kykene käyttämään julkista liikennettä eivätkä palvelubusseja.

Matkoja myönnetään enintään 8 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa harkinnanvaraisesti ottaen huomioon asiakkaan toimintakyky, elämäntilanne ja elinympäristö. Kuljetuspalvelumatkoja voi tehdä hakijan asuinkunnan alueella sekä lisäksi yhteen oman asuinkunnan rajakuntaan.

Liikkumista tukeva kuljetuspalvelu suunnataan palvelutarpeen arvioinnin perusteella ensisijaisesti pienituloisille. Liikkumista tukevia kuljetuspalveluita ei myönnetä pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleville henkilöille.

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella . Yhdistettyjen matkojen eli ns. kimppakyytien omavastuu on saman suuruinen kuin yksin matkustettaessa.

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on kirjattu tietoa palvelun tarkoituksesta sekä sanallista selitystä edellytyksistä palvelun myöntämiselle

Liitteet

Liite 1. Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 249 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 250

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Vammaispalvelulain (380/1187) mukainen tukihenkilötoiminta on harkinnanvarainen palvelu, jolla voidaan tietyissä tilanteissa varmistaa vammaisen henkilön joustavat ja yksilölliseen tarpeeseen vastaavat palvelut. Tukihenkilötoiminnalla pyritään parantamaan vammaisen henkilön elämänlaatua ja osallisuutta.

Tukihenkilö voidaan myöntää vammaiselle henkilölle, joka tarvitsee tukea sosiaalisten suhteiden luomisessa ja ylläpitämisessä sekä yhteiskuntaan osallistumisessa. Tukihenkilö voidaan myöntää myös vammaisen lapsen ja nuoren itsenäistymisen ja kehityksen tukemiseksi. Tukihenkilö tukee vammaista henkilöä kodin ulkopuolella

harrastuksissa, osallistumisessa ja virkistyksessä. Tukihenkilönä voi toimia tehtävään soveltuva yksityishenkilö. Tukihenkilötoiminnalla ei korvata ammattihenkilön antamaa palvelua.

Tukihenkilöpalvelut (ei ammatillinen) on käytössä vammaispalveluissa suuressa osassa Pirkanmaan kuntia harkinnanvaraisena palveluna. Sen käytöllä on voitu kompensoida raskaampien palvelujen, esimerkiksi henkilökohtaisen avun palvelun kustannuksia sekä järjestää joustavasti tarkoituksenmukaisia palveluja.

Tukihenkilötoiminnan kustannukset Pirkanmaalla vuonna 2021 ovat olleet noin 33.600 euroa (ei-ammatillinen tukihenkilötoiminta). Toimintaa esitetään laajennettavaksi koko Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Toiminnan laajentumisesta aiheutuvan lisäkustannuksen arvioidaan olevan noin 20.000 euroa, koska tukihenkilöpalvelu voi toimia vaihtoehtona kalliimmalle palvelulle ja toisaalta toiminnan mittavaa käyttöä rajoittaa tukihenkilöiden saatavuudessa olevat haasteet.

Ammatillinen tukihenkilötoiminta on koulutetun ammattihenkilön (sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö tai muu soveltuva tutkinto) toteuttamaa tavoitteellista työskentelyä. Ammatillisessa tukihenkilötoiminnassa tuettavan vaatima apu ja tuki sekä toiminnan tavoitteet edellyttävät tukihenkilön tehtävään soveltuvaa ammatillista osaamista. Ammatillisella tukihenkilötoiminnalla voidaan työskennellä esimerkiksi arjen taitojen, sosiaalisten taitojen ja kodin ulkopuolisten ihmissuhteiden, mielekkään tekemisen ja osallisuuden sekä itsenäisen liikkumisen taitojen edistämiseksi.

Ammatillisella tukihenkilöpalvelulla on tarkoitus osittain vastata 1.1.2023 alkaen voimaan tulevan vammaispalvelulain mukaisiin hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuden alaisiin uusiin palvelutarpeisiin: erityinen osallisuuden tuki, valmennus ja saattajapalvelu. Uuden lain tuomien velvoitteiden aiheuttamia kustannuksia ei pystytä arvioimaan tässä vaiheessa. Kyse on kuitenkin hyvinvointialuetta velvoittavista palveluista.

Vammaispalveluissa on tarkoituksenmukaista turvata myös isompien kuukausittaisten tuntimäärien järjestyminen, joten tukihenkilöpalveluun esitetään käyttöön otettavaksi kaksi palkkioluokkaa.

Tukihenkilötoiminta

- palkkio 50,45 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on alle 10 h/kk;
- kulukorvaus 25,25 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on alle 10 h/kk;
- palkkio 101 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on 10 h tai yli /kk;
- kulukorvaus 50,50 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on 10 h tai yli /kk.
- Lisäksi voidaan korvata mahdolliset tukihenkilön matkakustannukset liikenteen käytön mukaan.
- Mikäli julkinen liikenne ei ole kohtuudella käytettävissä, voidaan korvata verohallinnon oman auton käytön mukainen km-korvaus (0,46 €/km vuonna 2022).

Ammatillinen tukihenkilötoiminta

- tuntipalkkio 35 €
- Matkakulujen korvaus verohallinnon oman auton käytön mukainen km-korvaus (0,46 €/km vuonna 2022).

Liitteet

Liite 1. Vammaispalveluiden tukihenkilöpalkkiot ja kulukorvaukset

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä selosteen ja liitteen 1 mukaiset vammaispalveluiden tukihenkilöpalkkiot ja kulukorvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 250 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 251

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Omaishoidon tuen järjestämisestä säädetään laissa omaishoidon tuesta (937/2005). Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidon tuki on harkinnanvarainen sosiaalipalvelu, jota hyvinvointialue järjestää sitä varten varaamiensa määrärahojen rajoissa.

Pirkanmaan yhteiset omaishoidon tuen myöntämisperusteet on valmisteltu kuntien yhteistyönä vuonna 2021. Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikkö on aloittanut toimintansa 1.2.2022 ja yksikön toimintaan ovat liittyneet Kuhmoisten kunta, Lempäälän kunta, Oriveden kaupunki, Tampereen kaupunki ja Valkeakosken kaupunki. Yhteiset myöntämisperusteet ja palkkioluokat ovat käytössä Tampere-Orivesi yhteistoiminta-alueella sekä Kuhmoisten ja Lempäälän kunnissa. Lisäksi Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön omaishoidon tuen myöntämisperusteet ovat käytössä Valkeakosken kaupungissa ja Akaa-Urjala yhteistoiminta-alueella.

Vuonna 2021 tehdyn valmistelun perusteella palkkioiden yhdenmukaistaminen nostaisi omaishoidon tuen kustannuksia hyvinvointialueella arviolta noin 100.000 euroa vuonna 2023. Arvio on kuitenkin suuntaa antava. Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi ei mahdollista, koska kustannuksiin vaikuttaa esimerkiksi eri palkkioluokissa olevien asiakkaiden määrä.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitetään kolme hoitoisuuden mukaan porrastettua palkkioluokkaa (vuoden 2022 taso):

I hoitoisuusryhmä	423,61 €/kk
II hoitoisuusryhmä	700,00 €/kk
III hoitoisuusryhmä a ja b	1.200,00 €/kk

Omaishoitajille maksettavien hoitopalkkioiden määrästä ja alimmista hoitopalkkioista säädetään omaishoidon tuesta annetussa laissa. Alin omaishoidon tuen hoitopalkkio vuonna 2022 on 423,61 euroa kuukaudessa.

Lisäksi esitetään maksettavaksi omaishoidon sijaishoitajille palkkiota omaishoidettavan hoitoisuusryhmän mukaan (vuoden 2022 taso) seuraavasti:

I hoitoisuusryhmässä	70,52 €/vrk
II ja III hoitoisuusryhmä	86,81 €/vrk

Esitetty palkkiotaso on käytössä Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikössä. Muissa Pirkanmaan kunnissa sijaishoidon palkkioissa on ollut eroja. Osassa kuntia on käytössä vain yksi palkkiotaso ja osassa kunnista palkkiot on porrastettu hoitoluokittain. Keskimääräinen vaihteluväli Pirkanmaalla on alimmassa palkkioluokassa 46,90-211,56 euroa/vrk (ml. kunnat, joissa vain yksi palkkioluokka).

Edellä esitetyt omaishoidon tuen ja sijaishoidon palkkioiden määrät on tarkistettava kalenterivuosittain vuoden alusta elinkustannusindeksin edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti. Tarkistukseen tarvittavat elinkustannusindeksin tiedot vuodelle 2023 on saatavissa joulukuussa. Nyt päätettäviin omaishoidon tuen palkkioihin ja omaishoidon sijaishoitajille maksettaviin palkkioihin tulee tehdä indeksitarkistuksen mukaiset korotukset vuoden 2023 alusta.

Pirkanmaan kunnista suuressa osassa (noin 75 %) omaishoidon tuki ei ole tällä hetkellä määrärahasidonnainen etuus, vaan palkkio voidaan myöntää kaikille myöntämisperusteet täyttäville asiakkaille. Palkkion määrärahasidonnaisuuden vaikutusta omaishoidon tuen palkkioiden kustannuksiin on vaikea arvioida, koska määrärahojen riittävyyteen vaikuttaa esimerkiksi vuosittain tukea hakevien uusien asiakkaiden sekä vapautuvien tukien määrä. Kuntien kustannuksista arvioiden määräsidonnaisuuden vaikutus kustannuksiin olisi koko Pirkanmaalla noin 1-3% eli 185.000-550.000 euroa vuodessa.

Omaishoidon tuki esitetään myönnettäväksi määrärahasidonnaisena. Pirkanmaan hyvinvointialueen omaishoidon tuen palkkioihin varattavasta määrärahasta päätetään talousarvion 2023 hyväksymisen yhteydessä.

Liitteet

Liite 1. Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet

Liite 2. Omaishoidon tuen palkkioluokat

Omaishoidon tuen palkkiot kunnittain 2022 (oheis-/ taustamateriaali)

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä

- liitteen 1 mukaiset omaishoidon tuen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien,

- liitteen 2 mukaiset omaishoidon tuen palkkioluokat noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien kuitenkin niin, että palkkiot tarkistetaan 1.1.2023 voimaan tulevan indeksitarkistuksen mukaisesti.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 251 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Kokouksen kuluessa Hanna Laine teki muutosehdotuksen: "Omaishoidon tuki myönnetään kaikille kriteerit täyttäville kaikissa palkkioluokissa. Ei määrärahasidonnaisuutta." Katariina Pylsy, Joakim Vigelius, Olga Haapa-aho, Jouni Sirén ja Arja Laitinen kannattivat ehdostusta.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esitys hyväksyä yksimielisesti. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Aluehallitus päättää hyväksyä

- että liitteen 1 mukainen omaishoidon tuki myönnetään kaikille kriteerit täyttäville kaikissa palkkioluokissa, ei määrärahasidonnaisuutta, noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien,

- liitteen 2 mukaiset omaishoidon tuen palkkioluokat noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien kuitenkin niin, että palkkiot tarkistetaan 1.1.2023 voimaan tulevan indeksitarkistuksen mukaisesti.

Esteellisyys
Johanna Loukaskorpi ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Aluehallitus, 07.11.2022, § 265

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Asumispalvelujen järjestäminen perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Asumispalvelua järjestetään sosiaalihuoltolain 21 §:n ja 21 a, b, c §:n perusteella niille henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa

järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista ja kiireellistä apua.

Asumispalvelulla tarkoitetaan sosiaalihuoltolain mukaista vuokrasopimukseen perustuvaa asumispalvelua, jossa asukas saa yksilöllisten tarpeidensa mukaista hoito ja huolenpitoa sekä jatkuvaa apua päivittäisiin toimintoihin. Asumispalvelut jaotellaan tilapäiseen asumispalveluun, tuettuun asumispalveluun, yhteisölliseen asumiseen ja ympärivuorokautiseen palveluasumiseen. Laitoshoitoa myönnetään vain erityisen painavin perustein.

Asumispalvelujen myöntämisen perusteita valmisteltiin työryhmässä, jossa oli mukana Pirkanmaan luovuttavien organisaatioiden työntekijöitä Kangasalta, Lempäälästä ja Tampereelta. Työryhmään on ollut mahdollista osallistua halutessaan mistä tahansa Pirkanmaan kunnasta. Asumispalvelujen myöntämisen perusteita on aiemmin kunnissa määritelty lähinnä palvelukuvauksissa ja kilpailutukseen liittyvissä palvelumääritelmissä.

Asumispalvelujen myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan asumispalveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää viranomaisten päätöksentekoa.

Liitteet:

LIITE 1 Asumispalvelujen myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaisesti päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana § 265 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea, jotka poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Esittelijä teki korjauksen liitteeseen seuraavasti: sivu 3, viimeinen kappale, toinen lause; "Sellaisten asumispalvelujen tarvetta, jotka edellyttävät muuttamista, arvioidaan, mikäli kotiin annettavat palvelut (esim. tuettu asuminen omassa kodissa ja muut sosiaalihuollon palvelut) eivät riitä vastaamaan asiakkaan palvelutarpeeseen tai asiakkaalla ei ole asuntoa." muutetaan muotoon " Sellaisten asumispalvelujen tarvetta, jotka edellyttävät muuttamista, arvioidaan, mikäli kotiin annettavat palvelut (esim. tuettu asuminen omassa kodissa ja muut sosiaalihuollon palvelut) eivät riitä vastaamaan asiakkaan palvelutarpeeseen tai asiakkaalla ei ole asuntoa tai muusta vastaavasta syystä."

Merkittiin, että Johanna Loukaskorpi poistui kokouksesta kokonaan § 265 käsittelyn jälkeen.

Merkittiin, että varajäsen Ulla Kampman saapui kokoukseen § 265 käsitelyn jälkeen.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 10.33-10.40 § 265 käsittelyn jälkeen.

Päätös
Aluehallitus päättää

- hyväksyä kokouksessa korjatun liitteen 1 mukaisesti päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 284

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsääntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaan tuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt uuden lain voimaantuloa koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022) ja päätös lain voimaantulosta tehdään tämän hetkisen tiedon mukaan joulukuussa. Laki säätelee jatkossakin liikkumisen tuen (ml. kuljetuspalvelut) yleisistä periaatteista. Hyvinvointialue voi lisäksi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi toimintakäytäntöihin.

Sekä nykyisessä että uudessa laissa säädetään kuljetuspalveluiden järjestämisestä vammaiselle henkilölle. Voimaantulevassa uudessa laissa kuljetuspalveluista säädetään osana liikkumisen tuen palveluita. Kuljetuspalvelun sisältöön ei tule laissa merkittäviä muutoksia, mutta liikkumisen tuen toteuttamistapoihin tulee kuljetuspalvelun lisäksi uusia vaihtoehtoja, esimerkiksi henkilökohtainen apu, saattajapalvelu ja muun kulkuvälineen kuin auton antaminen vammaisen henkilön käyttöön.

Nyt päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen voimaantulevaan vammaispalvelulakiin. Vammaisella henkilöllä on lain mukaan oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty käyttämään julkista joukkoliikennettä itsenäisesti ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vammaisella henkilöllä on vammaispalvelulain mukaisten kriteerien täyttyessä subjektiivinen oikeus liikkumisen tukeen, mutta ei tiettyyn palvelun toteuttamistapaan. Liikkumisen tuesta säädetään tarkemmin lain pykälissä § 25-28.

Pirkanmaan hyvinvointialueella on käytössä seuraavat liikkumisen tuen toteuttamistavat:

- kuljetuspalvelu
- saattajapalvelu joko osana kuljetuspalveluita tai erillisenä palveluna

- henkilökohtainen apu
- taloudellisen tuen myöntäminen auton tai muun soveltuvan kulkuneuvon hankintaan
- tarvittaessa yksilöllisesti arvioitu muu soveltuva tapa, esimerkiksi valmennuksen myöntäminen julkisen liikenteen käytön harjoitteluun.

Liikkumisen tuki voidaan toteuttaa myös useamman toteuttamistavan yhdistelmänä.

Liikkumisen tukena myönnettävistä kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Liitteet

Liite 1 Vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien. Päätös tehdään ehdollisena edellyttäen, että uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2023.

Kokouskäsittely
Sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmanen ja vammaisten palvelujen toimialuejohtaja Tuulikki Parikka pitivät yleisinfon pykälien 284-288 sisältämistä myöntämisperusteista. Parikka poistui kokouksesta pykälien 284-288 käsittelyn jälkeen.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 285

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsääntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaan tuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt uuden lain voimaantuloa koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022) ja päätös lain voimaantulosta tehdään tämän hetkisen tiedon mukaan joulukuussa. Laki säätelee jatkossakin liikkumisen tuen (ml. kuljetuspalvelut) yleisistä

periaatteista.

Sekä nykyisessä että uudessa laissa säädetään kuljetuspalveluiden järjestämisestä vammaiselle henkilölle. Voimaantulevassa uudessa laissa kuljetuspalveluista säädetään osana liikkumisen tuen palveluita.

Kuljetuspalvelusta voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (A Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6 §). Tarkoitus on, että kuljetuspalvelun käyttäjät ovat taloudellisesti samassa asemassa kuin julkisen liikenteen käyttäjät.

Pirkanmaan kuntien perimissä asiakasmaksuissa on ollut eroja. Tällä hetkellä Tuomi Logistiikan toiminnan piirissä olevissa kunnissa asiakasmaksukonseptit perustuvat pääsääntöisesti Nyssen joukkoliikennelipun hintaan tai Matkahuollon kilometrivyöhykkeisiin perustuvaan hintataulukkoon vuodelta 2014. Niissä kunnissa, joissa asiakasmaksu perustuu Nyssen joukkoliikennelippujen hintaan, asiakasmaksut lähtevät 2,10 eurosta ylöspäin perustuen joko arvolipun tai kertalipun hintaan.

Kunnissa, joissa maksu perustuu Matkahuollon hintataulukkoon, asiakasmaksut lähtevät 3,30 eurosta ylöspäin. Matkahuollon hintataulukkoa ei kuitenkaan nähdä enää vertailukelpoisena, koska se perustuu vuoden 2014 hintoihin, taulukkoa ei päivitetä ja Matkahuollon hinnoittelu on muuttunut vuosien varrella joustavammaksi.

Liikkumisen tuen palveluiden pientyöryhmä on selvittänyt eri vaihtoehtoja vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten asiakasmaksukonsepteiksi. Valmistelussa on perehdytty valmisteilla olevan uuden vammaispalvelulain hallituksen esitykseen, kuljetuspalveluita koskevaan oikeuskäytäntöön sekä kuntien nykyisiin käytäntöihin. Liikkumisen tuen kokonaisuudesta on järjestetty kaksi tilaisuutta vammaisneuvostoille ja -järjestöille (keväällä ja syksyllä 2022). Vammaisneuvostot ja -järjestöt ovat saaneet kommentoida kuljetuspalvelun asiakasohjeen luonnosta sekä asiakasmaksukonseptin tekeillä ollutta luonnosta kesällä ja alkusyksystä 2022. Lisäksi vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta on tehty asiakaskysely, johon saatiin 118 vastausta palvelunkäyttäjiltä.

Oikeuskäytäntöjen perusteella kilometrivyöhykkeisiin perustuvan hinnoittelun ei katsota olevan mahdollinen silloin, kun samalla alueella on olemassa vyöhykealueittain toimivaa joukkoliikennettä (KHO vuosikirjaratkaisu 2020:20). Asiakasmaksukonseptin esitetäänkin perustuvan Nyssen vyöhykealueella joukkoliikenteen hinnoitteluun. Hinnoittelu perustuisi joukkoliikenteen maksuun kertalipulla maksettaessa (lähimaksu, Nysse-mobiili). Vyöhykkeiden mukaisessa hinnoittelussa vyöhykekartan pohjana käytettäisiin Nyssen reittioppaan vyöhykepohjaa ja asiakasmaksu määräytyisi sen mukaan, millaisia joukkoliikenteen linjoja vyöhykkeeltä toiselle siirryttäessä pääsääntöisesti on tarjolla julkisen liikenteen käyttäjille.

Koska joukkoliikenteen vyöhykealueet eivät kuitenkaan kata koko Pirkanmaata, on tarpeen määritellä erikseen asiakasmaksut vyöhykealueiden ulkopuolella matkustettaessa. Vyöhykealueen ulkopuolelle jäävät Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kihniö, Mänttä-Vilppula, Parkano, Punkalaidun. Pälkäne, Ruovesi, Sastamala,

Urjala ja Virrat. Vyöhykealueen ulkopuolella sijaitseville alueille esitetään kilometritaulukkoon perustuvaa hinnoittelua, joka lähtee samasta hinnasta kuin lyhimmän kertalipulla maksettavan matkan hinta Nyssen vyöhykealueella.

Pienin matkoista perittävä asiakasmaksu olisi sekä Nyssen vyöhykealueilla sekä ulkopuolella jäävissä kunnissa 2,70 euroa/ yhdensuuntainen matka. Tarkempi hinnoittelu ja asiakasmaksut on kuvattu pykälän liitteenä olevassa taulukossa. Yhdistettyjen matkojen eli ns. kimppakyytien maksu olisi saman suuruinen kuin yksin matkustettaessa. Esitetyillä maksuilla turvataan asukkaiden yhdenvertainen kohtelu Pirkanmaalla.

Lisäksi esitetään seuraavat poikkeukset asiakasmaksukonseptiin:

- lasten ja nuorten asiakasmaksu määräytyisi Nyssen hintataulukossa käytössä olevien ikärajausten mukaisesti: lapsi 7–16 vuotta 50 % aikuisen asiakasmaksusta, nuori 17–24 vuotta 75 % aikuisen asiakasmaksusta;
- työmatkoissa asiakasmaksu olisi 50 % aikuisen asiakasmaksusta;
- opiskelumatkoissa asiakasmaksu olisi 0 euroa;
- työ- ja päivätoiminnan sekä työllistymistä tukevan toiminnan asiakasmaksu olisi 0 euroa vuoden 2023 ajan, jonka aikana asiasta työstetetään uusi esitys.

Vammaisella henkilöllä saa olla kuljetuspalvelumatkalla maksutta mukanaan yksi saattaja sekä vammaisen henkilön huollettavana olevat alaikäiset lapset. Mahdolliset muut matkalla mukana olevat henkilöt maksavat matkastaan palveluntuottajan määrittelemän maksun suoraan palveluntuottajalle. Vammaisella henkilöllä on joskus tarve sille, että matkalla on muitakin henkilöitä kuin yksi maksutta matkustava saattaja, joten muiden matkustajien mukanaoloa ei ole tarkoituksenmukaista rajoittaa, vaikka muiden matkustajien mukanaolo vaikuttaa kyytien yhdistelemisen mahdollisuuksiin.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitetään, että saattajan lisäksi vammaisen henkilön alaikäiset lapset matkustaisivat maksutta ja mahdollisten muiden matkustajien maksusta päättäisi palveluntuottaja.

Esityksen mukaisessa asiakasmaksukonseptissa suuntaa antava asiakasmaksukertymän muutos Nyssen vyöhykealueilla olisi noin +205.650 euroa ja vyöhykealueiden ulkopuolella noin -55.800 euroa. Yhteensä suuntaa antava asiakasmaksukertymän muutos olisi Pirkanmaan hyvinvointialueella noin +149.850 euroa. Laskennassa on huomioitu ainoastaan nykyisin Tuomi Logistiikan toiminnan piirissä olevat kunnat, ja tarkastelujaksona on vuosi 2021 (12 kk).

Vertailussa olleessa toisessa asiakasmaksukonseptissa alin asiakkailta perittävä maksu olisi ollut 2,10 euroa/yhdensuuntainen matka. Tässä mallissa olisi suuntaa antava maksukertymän muutos ollut Nyssen vyöhykealueella noin +6.550 euroa ja vyöhykealueiden ulkopuolella noin -90.750 euroa. Yhteensä suuntaa antava asiakasmaksukertymän muutos olisi ollut Pirkanmaan hyvinvointialueella noin -84.200 euroa. Laskennassa oli huomioitu ainoastaan nykyisin Tuomi Logistiikan toiminnan piirissä olevat kunnat, ja tarkastelujaksona on vuosi 2021 (12 kk).

Esitys vammaispalveluiden kuljetuspalveluiden asiakasmaksuista on laadittu vammaispalveluiden kuljetuspalveluita säätelevän lainsäädännön sekä siihen liittyvien oikeustulkintojen mukaisesti. Esitetyllä asiakasmaksukonseptilla voidaan varmistaa mahdollisimman hyvin asukkaiden yhdenvertainen kohtelu Pirkanmaalla.

Liitteet

Liite 1 Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden asiakasmaksut 1.1.2023 lukien

Oheismateriaali: Selvitys vammaispalveluiden kuljetuspalveluiden asiakasmaksuista

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden asiakasmaksujen perusteet 1.1.2023 lukien.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 286

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Henkilökohtaisen avun myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsäädäntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaan tuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt voimassa olevan lainsäädännön uusimista koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022). Henkilökohtaisen avun myöntämisen perusperiaatteisiin ei olisi tulossa merkittäviä muutoksia uudessa lainsäädännössä.

Henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan vammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella; päivittäisissä toimissa, työssä ja opiskelussa, harrastuksissa, yhteiskunnallisessa osallistumisessa tai sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä.

Henkilökohtaista apua on järjestettävä vähintään 30 tuntia kuukaudessa, jollei tätä pienempi tuntimäärä riitä turvaamaan vammaisen henkilön välttämätöntä avuntarvetta.

Henkilökohtainen apu voidaan tuottaa asiakkaille eri tavoilla; työantajamallilla, palvelusetelillä, omana tuotantona tai ostopalveluna.

Pirkanmaalla henkilökohtaisen avun palvelua järjestetään tällä hetkellä ensisijaisesti työnantajamallilla, jossa vammaiselle henkilölle korvataan henkilökohtaisena apuna henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta ja muista avustajan käytöstä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset tai järjestetään avustajapalveluja muilla järjestämistavoilla. Palvelu on asiakkaalle maksutonta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 4 §).

Pirkanmaan henkilökohtaisen avun yksikkö on vastannut keskitetysti Pirkanmaan

kuntien henkilökohtaisen avun työnantajamallin mukaisten palkkioiden maksusta. Käytössä on myös yhtenevät palkkauskäytännöt. Yksikön toiminnassa ovat Kuhmoista lukuun ottamatta mukana kaikki muut Pirkanmaan kunnat.

Uusien työsopimusten tuntipalkka on 11,31 euroa 1.8.2022 alkaen (Heta TES 9.5.2022), ja palkkaa nostetaan automaattisesti Heta-liiton peruskorotusten mukaisesti**.** Mikäli työnantaja haluaa tehdä työsopimuksen suuremmalla tuntipalkalla tai -määrällä kuin mihin hyvinvointialue on sijaismaksajana sitoutunut, vastaa työnantaja itse näistä kustannuksista.

Perustuntipalkan lisäksi maksetaan työaikalisät sekä Heta-liiton jäsenyydestä riippuen, mahdollinen kokemuslisä ja/tai korotettua palkkaluokkaa.

Työaikalisät ja arkipyhäkorvaukset maksetaan Heta TES:n mukaisina kaikille Heta-liiton jäsenyydestä riippumatta: iltalisä korottaa tuntipalkkaa 15 %, yölisä 30 %, lauantailisä 25 % ja sunnuntailisä 100 %.

Arkipyhinä työntekijä on oikeutettu arkipyhälisään tai arkipyhäkorvaukseen. Arkipyhälisä on 100 % korotus tuntipalkkaan arkipyhänä työvuorossa olevalle. Tällöin työntekijälle maksetaan yhteensä kolminkertainen tuntipalkka: perustuntipalkka, sunnuntailisä sekä arkipyhälisä. Arkipyhäkorvaus puolestaan on palkallinen vapaa, ja korvaus lasketaan Heta TES:n mukaisesti eli edeltävän 12 viikon aikana tehtyjen työvuorojen perusteella.

Heta-liiton jäsenten työntekijät ovat oikeutettuja myös lomarahaan sekä ehtojen täyttyessä kokemuslisään ja B-palkkaryhmään. B-palkkaryhmän mukainen tuntipalkka on 12,55 euroa 1.8.2022 alkaen (Heta TES 9.5.2022), ja kokemuslisäportaat korottavat kulloistakin peruspalkkaa 1,25 %. Kokemuslisäportaita on viisi: yhden, kolmen, viiden, kahdeksan ja yhdentoista kokemusvuoden perusteella saavutettavat.

Tuntipalkka vaihtelee siis sen perusteella, milloin työvuoroja tehdään ja kuuluuko työnantaja Heta-liittoon. Korkeimmillaan tuntipalkka voi olla 13,35 euroa (B-palkkaryhmä ja 11 kokemusvuotta) ja lisien kanssa 52,08 euroa (yö lisä ja arkipyhälisä).

Työnantajamallin keskimääräinen tuntihinta muodostuu työntekijän palkkakustannuksista, työnantajakuluista, työterveysmaksuista sekä mahdollisista lisäkuluista (esimerkiksi matkan tai tapahtuman taikka välinehankintojen takia). Työnantajakuluihin sisältyvät työnantajan työeläkemaksu, työttömyysvakuutusmaksu, työtapaturmavakuutusmaksu, sosiaaliturvamaksu sekä ryhmähenkivakuutusmaksu. Vuonna 2021 Pirkanmaan henkilökohtaisen avun yksikön alaisten työsopimusten keskimääräinen tuntihinta oli 21,95 euroa.

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkkasummiksi ja palkanmääräytymisen perusteiksi Pirkanmaan hyvinvointialueella esitetään edellä mainittuja summia ja perusteita.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkkasummat ja palkanmääräytymisen perusteet ja ottaa ne käyttöön 1.1.2023 lukien.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 287

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsäädäntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaantuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt uuden lain voimaantuloa koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022) ja päätös lain voimaantulosta tehdään tämän hetkisen tiedon mukaan joulukuussa.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen voimaantulevaan vammaispalvelulakiin, jonka tarkoituksena on:

1. toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä;
2. tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista;
3. turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Vammaispalvelulain mukaiset erityispalvelut täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita.

Vammaispalvelulain lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön yksilöllinen avun ja tuen tarve. Myöntämisperusteista voidaan poiketa harkinnalla yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Hyvinvointialue voi vammaispalvelulain 7 § 3. momentin mukaan järjestää harkinnanvaraisena palveluna valmennusta vammaisen henkilön perheelle ja muille hänelle läheisilleen. Tätä muuta valmennusta järjestetään osana vammaisen henkilön omaa valmennusta silloin, kun se on tarpeellista vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Vammaisen henkilön perheelle ja muille läheisille henkilöille järjestettävä valmennuspalvelu kuuluu pääsääntöisesti hyvinvointialueen yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin. Ensisijaisesti valmennusta järjestetään Kansaneläkelaitoksen ja terveydenhuollon järjestämänä palveluna.

Perheiden ja läheisten valmennus on uusi vammaispalveluna myönnettävä palvelu, jonka tyyppistä tukea on aiemmin järjestetty osana erityishuoltolain mukaista palvelukokonaisuutta. Valmennuksesta syntyviä kustannuksia ei ole mahdollista arvioida ennen lain voimaan tuloa.

Vammaispalvelulain 29 §:n mukaan hyvinvointialue voi korvata kustannuksia, jotka aiheutuvat teknisten ratkaisujen ja muiden kuin lääkinnällisen kuntoutuksen välineiden hankkimisesta, jos vammainen henkilö tarvitsee niitä:

- päivittäisissä toimissa
- liikkumisessa
- vuorovaikutuksessa
- vapaa-ajan toiminnoissa

Hyvinvointialue voi korvata yleisen järjestämisvelvollisuutensa perusteella kohtuullisia, vamman tai sairauden aiheuttamasta toimintarajoitteesta johtuvia välttämättömänä pidettäviä kustannuksia. Kyseessä on varattujen määrärahojen puitteissa myönnettävä tuki, johon kenelläkään ei ole subjektiivista oikeutta.

Voimassa oleva laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista on sisältänyt lähtökohtaisesti edellä mainitut uuden vammaispalvelulain 29 §:n mukaiset taloudellisen tuen eri muodot, joten näiden järjestämisestä Pirkanmaan hyvinvointialueella ei aiheudu merkittäviä taloudellisia lisäkustannuksia.

Vammaispalvelulain 30 §:n mukaan hyvinvointialue voi lisäksi järjestää myös muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia. Näiden palveluiden ja tuen myöntämiseen hyvinvointialueella on yleinen järjestämisvelvollisuus varattujen määrärahojen puitteissa. Pirkanmaan hyvinvointialueella korvattaisiin ylimääräisten vaatetuskustannusten sekä erityisravinnon tai erityisravintovalmisteiden kustannuksia sekä maksettaisiin korvausta vammaisen henkilön tukihenkilön käytöstä. Vaatekustannuksiin sekä erityisravintoon liittyvät korvaukset ovat olleet käytössä laajasti Pirkanmaalla, joten taloudellisen tuen myöntämisestä ei aiheudu merkittäviä lisäkustannuksia. Tukihenkilöiden palkkioiden osalta aluehallitus on käsitellyt asian kokouksessaan 24.10.2022, 250 §. Toiminnan laajentumisesta aiheutuvan lisäkustannuksen arvioidaan olevan Pirkanmaan hyvinvointialueella noin +20.000 euroa.

Päätösesityksen liitteessä olevassa harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet edellä mainittujen harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisten tukitoimien myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Vammaispalvelulain mukaisten harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisten tukitoimien myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Liitteet

Liite 1 Vammaispalveluiden harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisen harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien. Päätös tehdään ehdollisena edellyttäen, että uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2023.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 288

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Kunta on voinut maksaa kehitysvammaiselle henkilölle kehitysvammaisten erityishuollosta annetun asetuksen (988/1977) 24 §:n 2 momentin nojalla työosuusrahaa. Nykyisin kunnissa käytössä oleva työosuusrahan maksaminen on muodostunut vakiintuneeksi tavaksi. Maksuperusteet ovat kuitenkin vaihdelleet kunnittain. Uudessa vammaispalvelulaissa, joka esityksen mukaan (HE 22.9.2022) astuu voimaan 1.1.2023, ei työtoimintaa järjestettäisi enää vammaispalvelulain perusteella, vaan järjestäminen tapahtuisi sosiaalihuoltolain perusteella. Myös kehitysvamma-asetuksen perusteella maksettu työosuusraha poistuisi asetuksen kumoamisen vuoksi 1.1.2023 alkaen.

Uudessa vammaispalvelulaissa on siirtymäaika siten, että vanhat päätökset pysyisivät voimassa päätöksiin merkityn voimassaoloajan tai enintään kolme vuotta, jos vammaisen henkilön palvelun tarve ei muutu. Tammikuussa 2023 tulleet hakemukset käsiteltäisiin uuden lain mukaisesti, jolloin työtoimintaa järjestettäisiin sosiaalihuoltolain mukaisella päätöksellä. Esityksenä on, että myös sosiaalihuoltolain mukaisesti järjestettävään työtoimintaa osallistuvalle maksettaisiin työllistymistä tukeva korvaus. Työllistymistä tukeva korvaus korvaisi aiemmin käytössä olleen työosuusrahan.

Mikäli uusi vammaispalvelulaki ei tulisi voimaan, esitetään että työosuusrahan korvaava työtoiminnan työllistymistä tukeva korvaus Pirkanmaan hyvinvointialueella suoritettaisiin kuitenkin tämän esityksen mukaisesti.

Työtoiminnan työllistymistä tukevasta korvauksesta ei säädetä laissa, mutta vakiintunut käytäntö kunnissa ja näin myös asiakkaiden etu, ovat perusteet jatkaa korvausten käyttöä Pirkanmaan hyvinvointialueella. Työelämäosallisuutta koskeva lainsäädäntöuudistus on kesken. Tällä tulee todennäköisesti olemaan vaikutusta myös vammaisten työllistymiskysymyksiin. Toiminnan uudelleen organisointia hyvinvointialueen sisällä tarkastellaan jatkossa yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Mikäli asiakkaita siirtyy kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain perusteella järjestettävään palveluun (189/2001), määräytyvät korvaukset sen lain perusteella.

Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa tulee työllistymistä tukevan korvauksen perusteet ja suuruus yhdenmukaistaa. Arvioinnin tueksi on luotu arviointilomake, jonka perusteella määräytyy asiakkaan työllistymistä tukevan korvauksen määrä. Arviointilomakkeeseen perustuva korvauksen myöntäminen lisää asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoista kohtelua.

Korvauksen suuruus olisi 8-12 euroa/päivä ja korvaus maksettaisiin vain läsnäolopäiviltä. Korvausta ei makseta ensimmäiseltä kuukaudelta, jolloin tehdään kartoitusta korvaussumman määrittelemiseksi.

Sosiaalihuoltolain perusteella järjestettävästä työtoiminnasta maksettavat työllistymistä tukevat korvaukset eivät lisää hyvinvointialueen kustannuksia. Kustannukset työllistymistä tukevista korvauksista ovat kunnissa tällä hetkellä arviolta 220.000 euroa vuodessa. Kustannusarviossa on käytetty pohjana Tampereen asiakasmääriä ja kustannustietoja. Koko hyvinvointialueen työtoiminnan asiakkaiden määrä on 360. Asiakasmäärä tulee kuitenkin vähentymään, kun osa asiakkaista siirtyy päiväaikaiseen toimintaan. Arvioitu luku 2023 alussa olevista työtoiminnan asiakkaista on 300.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueella maksettavan työllistymistä tukevan korvauksen käyttöön 1.1.2023 lukien.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhusneuvosto, 11.12.2023, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi
Mari Ollinpoika, TOIMIALUEJOHTAJA, IKÄIHMISTEN, mari.ollinpoika@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt kokouksessaan 24.10.2022 myöntämisen perusteet useisiin sosiaalihuollon palveluihin. Osassa myöntämisen perusteita on todettu kuluneen vuoden aikana tarpeita tarkennuksille, joita on valmisteltu päätöksentekoon aluehallitukselle. Myöntämisperusteet käsitellään aluehallituksessa 18.12.2023.

Ikäihmisiä koskevat sosiaalihuollon palvelujen päivitettävät myöntämisperusteet ovat:

- Kotihoidon palvelut
- Kotona asumisen tukipalvelut
- Ikääntyneiden asumisen palvelut
- Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut

Liitteessä 1 on kootusti myöntämisen perusteisiin esitettävät muutokset. Liitteinä 2–5 erilliset myöntämisen perusteet (kotihoidon palvelut, kotona asumisen tukipalvelut,

ikääntyneiden asumisen palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut) -asiakirjat, joissa esitettävät muutokset on huomioitu. Edellä mainitut liitteet on toimitettu vanhusneuvoston jäsenille ennakkoon tutustuttavaksi. Liitteessä 6 on kuvattu tarkemmin RAI-mittariston termejä, jotka suunnittelija Mari Jokela esittelee vanhusneuvostolle kokouksessa.

Ehdotus

Vanhusneuvosto

- antaa lausuntonsa kotihoidon palveluiden, kotona asumisen tukipalveluiden, ikääntyneiden asumisen palveluiden ja sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteisiin.

Kokouskäsittely
Merkittiin, että Erkki Törmä, Eila Henriksson ja Salme Lehtonen poistuivat kokouksesta § 124 aikana. Suunnittelija Mari Jokela oli läsnä kokouksessä tämän pykälän käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Vanhusneuvosto päätti tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti

- hyväksyä vanhusneuvoston lausunnon kotihoidon palveluiden, kotona asumisen tukipalveluiden, ikääntyneiden asumisen palveluiden ja sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteisiin kokouksessa tehdyin muutoksin. Lausunnon liitteeksi laitetaan vanhusneuvoston aloite sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamisesta.
- vanhusneuvoston lausunto kotihoidon tukipalveluiden, kotiin vietävien palveluiden, ikääntyneiden asumisen palveluiden ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisen perusteista sekä vanhusneuvoston aloite sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamisesta otettiin pöytäkirjan liitteeksi
- tarkastaa pykälän kokouksessa.

Vammaisneuvosto, 13.12.2023, § 121

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt kokouksessaan 24.10.2022 myöntämisen perusteet useisiin sosiaalihuollon palveluihin, mukaan lukien sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisten tukevien palveluiden myöntämisen perusteet (§ 249). Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteet on hyväksytty aluehallituksessa 11.4.2023 § 91.

Myöntämisen perusteissa on todettu kuluneen vuoden aikana tarpeita tarkennuksille, joita on valmisteltu päätöksentekoon aluehallitukselle. Myöntämisperusteet käsitellään aluehallituksessa 18.12.2023.

Vammaisia henkilöitä koskevat sosiaalihuollon palvelujen päivitettävät myöntämisperusteet ovat:

- Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut
- Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu

Liitteenä 1 on kootusti myöntämisen perusteisiin esitettävät muutokset. Liitteinä 2 ja 3 erilliset myöntämisen perusteet (sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu, vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu) -asiakirjat, joissa esitettävät muutokset on huomioitu. Edellä mainitut liitteet on toimitettu vammaisneuvoston jäsenille ennakkoon tutustuttavaksi.

Ehdotus

Vammaisneuvosto

- antaa kommenttinsa sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisen perusteisiin.

Kokouskäsittely
Merkittiin, että jäsenet Mervi Jylli ja Sirkka Madekivi sekä varajäsen Johanna Anttila poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Vammaisneuvosto päätti tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- hyväksyä kommenttinsa sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisen perusteisiin. Vammaisneuvoston 11.10.2023 § 91 Kuljetuspalvelut Pirkanmaan hyvinvointialueella kommenttien kooste otettiin lausunnon liitteeksi.
- antaa kommenttinsa sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisen perusteisiin
- tarkastaa pykälän kokouksessa.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 382

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Aluehallitus hyväksyi lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet 24.10.2022 (§ 240/2022). Hyväksyttäväksi esitetään päivitetyt myöntämisperusteet, joissa on määritelty tarkemmin säännöllisen kotipalvelun myöntämisperusteita ja maksullisuutta. Myöntämisperusteisiin lisättiin tarkennukset siitä, että kotipalvelulla ei voi korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa, eikä sitä myönnetä loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin.

Liitteenä myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 lukien.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 383

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 21.11.2022 § 284 vammaispalvelulain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteita 1.1.2023 lukien. Koska uuden vammaispalvelulain eteneminen oli tuolloin epävarmaa, päätös tehtiin ehdollisena edellyttäen että uusi vammaispalvelulaki olisi tullut voimaan 1.1.2023. Lain voimaantulon lykkääntymisestä tuli tieto loppuvuonna 2022, jonka jälkeen myöntämiskriteerit laadittiin voimaan jääneen ns. vanhan vammaispalvelulain mukaisiksi. Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 11.4.2023 § 91 näitä vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteita ja myöntämisperusteet tulivat voimaan 1.5.2023 lähtien.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet kuljetuspalvelujen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin ja asetukseen kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden perusteella. Liikkumisen tuen tiimin toiminnan käynnistyminen loppuvuoden 2023 aikana on lisännyt myös tarvetta myöntämisperusteiden tarkennuksille. Jatkossa kuljetuspalveluiden päätöksiä tehdään sekä liikkumisen tuen tiimissä että vammaissosiaalityössä, joissa molemmissa sovelletaan samoja myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on valmisteltu yhteistyössä liikkumisen tuen tiimin kanssa.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Asetuksessa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista 18.9.1987/759 pykälissä 4–6 säädetään tarkemmin kuljetuspalvelun sisällöstä. Kuljetuspalvelu on hyvinvointialueen erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu. Vammaispalveluasetuksen 4 §:n mukaan kuljetuspalveluihin ja niihin liittyvine saattajapalveluihin kuuluvat vaikeavammaisen henkilön tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset, jotka liittyvät työssä käymiseen, opiskeluun, asioimiseen, yhteiskunnallisen osallistumiseen, virkistykseen tai muuhun sellaiseen syyhyn. Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset.

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain uudistus on edelleen kesken. Uusi vammaispalvelulaki hyväksyttiin keväällä 2023 tulevaksi voimaan vuoden 2024 alusta lähtien. Syksyllä 2023 eduskunta päätti siirtää lain voimaantuloa vuodella eteenpäin siten, että laki tulee voimaan 1.1.2025. Samalla eduskunta edellytti lain soveltamisalan tarkentamista. Uuden vammaispalvelulain soveltamisalaa tarkennetaan erikseen annettavalla hallituksen esityksellä vuoden 2024 aikana. Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet tulevatkin tämän johdosta jälleen uudelleen valmisteltavaksi ja päätöksentekoon näillä näkymin syksyllä 2024.

Vammaisneuvosto käsittelee sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisia myöntämisperusteita kokouksessaan 13.12.2023. Neuvoston mahdolliset kommentit liitetään esityslistalle perjantaihin 15.12.2023 mennessä.

Liitteenä myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 384

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Asumispalveluiden ja laitoshoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja perhehoidosta perhehoitolaissa (263/2015). Sosiaalihuoltolakiin on tullut asumispalveluiden osalta muutoksia 1.1.2023 alkaen, jonka myötä tehostettu palveluasuminen muuttui ympärivuorokautiseksi asumispalveluksi ja tavallinen palveluasuminen yhteisölliseksi asumiseksi.

Asumispalvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti sekä päivitetty terminologia vastaamaan sosiaalihuoltolain termistöä.

Vanhusneuvosto on käsitellyt kotihoidon tukipalvelujen, kotiin vietävien palvelujen, kotona asumisen palvelujen sekä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisperusteita kokouksessaan 11.12.2023. Kommentit liitetään esityslistalle.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 385

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotihoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palvelun myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Kotihoidon palveluilla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään. Kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja palveluiden myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 386

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotona asumista tukevat tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnan perusteella järjestettäviin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotona asumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 387

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja.

Pirkanmaan hyvinvointialue on vahvistanut sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet 24.10.2022 § 249. Myöntämisen perusteita halutaan tarkentaa, jotta kriteerit tukisivat entistä paremmin yhdenvertaista palvelun saantia.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus, jonka mukaan palvelu kohdennetaan ensisijaisesti ikääntyneille henkilöille. Lisäksi tarkennetaan asiakasohjeessa jo ollutta huomiota, jonka mukaan kuljetuspalvelua ei myönnetä, mikäli hakijalla tai hänen taloudessaan on auto käytössä. Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi myös maininta, jonka mukaan asiakkaalle tehdään tarvittaessa yksilöllinen suunnitelma liikkumisen tuen palveluista.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumista tukeva kuljetuspalvelu on suunnattu palvelutarpeen arvioinnin perusteella ensisijaisesti pienituloisille. Myöntämisen perusteisiin halutaan lisätä pienituloisuuden määrittämiseksi ohjeelliset tulorajat. Tällaisena bruttotulorajana pidetään yhden henkilön taloudessa 1350 euroa kuukaudessa ja kahden henkilön taloudessa 2497,50 euroa kuukaudessa. Yhden henkilön talouden tuloraja on Suomen hyvinvointialueiden käytössä olevien tulorajojen mediaani. Kahden henkilön talouden tulorajan laskentaperusteena on pitkäaikaisessa palveluasumisessa käytetyn puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen maksukerroin 42,5 %. Tuloina huomioidaan säännölliset tulot ja säännölliset pääomatulot, esim. korko- ja vuokratulot. Tuloina ei huomioida asumistukea, rintamalisää tai eläkettä saavan lapsikorotusta. Päätöksenteko perustuu ohjeellisista tulorajoista ja ensisijaisesta kohdennuksesta huolimatta kuitenkin aina yksilölliseen harkintaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumisten tuki on määrärahasidonnaisena tukimuotona myönnetty vain määrärahavuodeksi kerrallaan. Myöntämisen perusteisiin esitetään muutos, joka poistaa perusteista, että matkat voitaisiin myöntää enintään vuodeksi kerrallaan. Jatkossa liikkumisen tuen palvelu voitaisiin myöntää asiakkaan tarpeen mukaan pidemmäksikin ajaksi kerrallaan eikä palvelua tarvitse hakea joka vuosi uudelleen.

Vammaisneuvosto käsittelee sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisia myöntämisperusteita kokouksessaan 13.12.2023. Neuvoston mahdolliset kommentit liitetään esityslistalle perjantaihin 15.12.2023 mennessä.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Nuorisovaltuusto, 21.12.2023, § 218

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Aluehallitus hyväksyi lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet 24.10.2022 (§ 240/2022). Hyväksyttäväksi esitetään päivitetyt myöntämisperusteet, joissa on määritelty tarkemmin säännöllisen kotipalvelun myöntämisperusteita ja maksullisuutta. Myöntämisperusteisiin lisättiin tarkennukset siitä, että kotipalvelulla ei voi korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa, eikä sitä myönnetä loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin.

Kuullaan palvelupäällikkö Inge Niemistä asiantuntijana kokouksessa. Liitteenä myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus

Esittelijä: Eetu Hukkanen, Pirha nuorisovaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Nuorisovaltuusto

- merkitä käydyn keskustelun tiedoksi,
- lähettää lausunnon valmisteltavaksi sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelutiimille,
- valtuuttaa nuorisovaltuuston työjärjestyksen §:n 10 mukaisesti nuorisovaltuuston puheenjohtajaneuvoston hyväksymään lausunnon

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana palvelujohtaja Inge Niemistä kokouksessa. Nieminen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen ennen päätöksentekoa.

Vilja Vänskä saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 21.11.2022 § 284 vammaispalvelulain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteita 1.1.2023 lukien. Koska uuden vammaispalvelulain eteneminen oli tuolloin epävarmaa, päätös tehtiin ehdollisena edellyttäen, että uusi vammaispalvelulaki olisi tullut voimaan 1.1.2023. Lain voimaantulon lykkääntymisestä tuli tieto loppuvuonna 2022, jonka jälkeen myöntämiskriteerit laadittiin voimaan jääneen ns. vanhan vammaispalvelulain mukaisiksi. Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 11.4.2023 § 91 näitä vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteita ja myöntämisperusteet tulivat voimaan 1.5.2023 lähtien.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet kuljetuspalvelujen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin ja asetukseen kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden perusteella. Liikkumisen tuen tiimin toiminnan käynnistyminen loppuvuoden 2023 aikana on lisännyt myös tarvetta myöntämisperusteiden tarkennuksille. Jatkossa kuljetuspalveluiden päätöksiä tehdään sekä liikkumisen tuen tiimissä että vammaissosiaalityössä, joissa molemmissa sovelletaan samoja myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on valmisteltu yhteistyössä liikkumisen tuen tiimin kanssa.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Asetuksessa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista 18.9.1987/759 pykälissä 4–6 säädetään tarkemmin kuljetuspalvelun sisällöstä. Kuljetuspalvelu on hyvinvointialueen erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu. Vammaispalveluasetuksen 4 §:n mukaan kuljetuspalveluihin ja niihin liittyvine saattajapalveluihin kuuluvat vaikeavammaisen henkilön tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset, jotka liittyvät työssä käymiseen, opiskeluun, asioimiseen, yhteiskunnallisen osallistumiseen, virkistykseen tai muuhun sellaiseen syyhyn. Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset.

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain uudistus on edelleen kesken. Uusi vammaispalvelulaki hyväksyttiin keväällä 2023 tulevaksi voimaan vuoden 2024 alusta lähtien. Syksyllä 2023 eduskunta päätti siirtää lain voimaantuloa vuodella eteenpäin siten, että laki tulisi voimaan 1.1.2025. Samalla eduskunta edellytti lain soveltamisalan tarkentamista. Uuden vammaispalvelulain soveltamisalaa tarkennetaan erikseen annettavalla hallituksen esityksellä vuoden 2024 aikana. Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet tulevatkin tämän johdosta jälleen uudelleenvalmisteltavaksi ja päätöksentekoon näillä näkymin syksyllä 2024.

Esitys vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteiksi on toimitettu vammaisneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Kokouksessaan 13.12.2023 vammaisneuvosto on hyväksynyt ja antanut kommenttinsa myöntämisperusteisiin. Lausunnossa merkittävin myöntämiskriteerien muutosehdotus koskee matkustusalueen laajentamista koskemaan koko Pirkanmaata. Lisäksi annetaan palautetta ja parannusehdotuksia kuljetuspalvelun toteutukseen. Vammaisneuvoston antamat kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vammaisneuvoston kommenttien ja niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista. Matkustusalueen laajentaminen vammaisneuvoston esittämän mukaiseksi aiheuttaisi merkittävän kustannusten lisäyksen.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vammaisneuvoston 13.12.2023 pöytäkirjanote § 121 ja kommentit sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Pekka Järvinen teki muutosesityksen: "Kuljetuspalvelua myönnetään kotikunnan ja Tampereen välille."

Kannatus: Ulla Kampman. Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Järvisen muutosesitys EI. Hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 7 JAA- ääntä ja 6 EI- ääntä. Muutosesitys hylättiin.

Äänestykset
Pohjaesitys JAA, Järvisen muutosesitys EI

Jaa
Katariina Pylsy
Jari Andersson
Juho Ojares
Leena Kostiainen
Lassi Kaleva
Jori-Pekka Träskbäck
Sari Tanus
Ei
Pekka Järvinen
Jouni Sirén
Milka Hanhela
Ulla Kampman
Hanna Laine
Olga Haapa-aho

Päätös
Päätösesitys hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 11

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Asumispalveluiden ja laitoshoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014), ja perhehoidosta perhehoitolaissa (263/2015). Sosiaalihuoltolakiin on tullut asumispalveluiden osalta muutoksia 1.1.2023 alkaen, jonka myötä tehostettu palveluasuminen muuttui ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi ja tavallinen palveluasuminen yhteisölliseksi asumiseksi.

Asumispalvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti sekä päivitetty terminologia vastaamaan sosiaalihuoltolain termistöä.

Esitys ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhusneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Lisäksi RAI-mittaristoon liittyvää termistöä esiteltiin vanhusneuvostolle kokouksessa 11.12.2023. Kokouksessaan 11.12.2023 vanhusneuvosto on hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vanhusneuvoston antama lausunto on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston lausunnon ja sen pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotihoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palvelun myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Kotihoidon palveluilla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään. Kotihoitoa järjestetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja palveluiden myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Esitys kotihoidon palvelujen myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhusneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Lisäksi RAI-mittaristoon liittyvää termistöä esiteltiin vanhusneuvostolle kokouksessa 11.12.2023. Kokouksessaan 11.12.2023 vanhusneuvosto on hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vanhusneuvoston antama lausunto on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston lausunnon ja sen pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotona asumista tukevat tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnan perusteella järjestettäviin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotona asumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Esitys kotona asumisen tukipalvelujen myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhusneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Lisäksi RAI-mittaristoon liittyvää termistöä esiteltiin vanhusneuvostolle kokouksessa 11.12.2023. Kokouksessaan 11.12.2023 vanhusneuvosto on hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vanhusneuvoston antama lausunto on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston lausunnon ja sen pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Jouni Sirén teki muutosesityksen:

"Aluehallitus päättää
hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen sillä muutoksella, että

kotihoidon tukipalvelujen myöntämisperusteisiin lisätään vanhusneuvoston lausunnon mukaisesti mahdollisuus myöntää peseytymispalvelua myös omaisten jaksamisen tueksi."

Jouni Sirén veti muutosesityksen pois.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Pirkanmaan hyvinvointialue on vahvistanut sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet 24.10.2022 § 249. Myöntämisen perusteita halutaan tarkentaa, jotta kriteerit tukisivat entistä paremmin yhdenvertaista palvelun saantia.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus, jonka mukaan palvelu kohdennetaan ensisijaisesti ikääntyneille henkilöille. Lisäksi tarkennetaan asiakasohjeessa jo ollutta huomiota, jonka mukaan kuljetuspalvelua ei myönnetä, mikäli hakijalla tai hänen taloudessaan on tosiasiallisesti auto käytettävissään. Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi myös maininta, jonka mukaan asiakkaalle tehdään tarvittaessa yksilöllinen suunnitelma liikkumisen tuen palveluista.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumista tukeva kuljetuspalvelu on suunnattu palvelutarpeen arvioinnin perusteella ensisijaisesti pienituloisille. Myöntämisen perusteisiin halutaan lisätä pienituloisuuden määrittämiseksi ohjeelliset tulorajat. Tällaisena bruttotulorajana pidetään yhden henkilön taloudessa 1350 euroa kuukaudessa ja kahden henkilön taloudessa 2497,50 euroa kuukaudessa. Yhden henkilön talouden tuloraja on Suomen hyvinvointialueiden käytössä olevien tulorajojen mediaani. Kahden henkilön talouden tulorajan laskentaperusteena on pitkäaikaisessa palveluasumisessa käytetyn puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen maksukerroin 42,5 %. Tuloina huomioidaan säännölliset tulot ja säännölliset pääomatulot, esim. korko- ja vuokratulot. Tuloina ei huomioida asumistukea, rintamalisää tai eläkettä saavan lapsikorotusta. Päätöksenteko perustuu ohjeellisista tulorajoista ja ensisijaisesta kohdennuksesta huolimatta kuitenkin aina yksilölliseen harkintaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumisten tuki on määrärahasidonnaisena tukimuotona myönnetty vain määrärahavuodeksi kerrallaan. Myöntämisen perusteisiin esitetään muutos, joka poistaa perusteista, että matkat voitaisiin myöntää enintään vuodeksi kerrallaan. Jatkossa liikkumisen tuen palvelu voitaisiin myöntää asiakkaan tarpeen mukaan pidemmäksikin ajaksi kerrallaan eikä palvelua tarvitse hakea joka vuosi uudelleen. Toisaalta tarpeen poistuessa (esim. asiakkaan muuttaessa) palvelu voidaan myös lopettaa.

Esitys sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhus- ja vammaisneuvostoille tutustuttavaksi 29.11.2023. Vanhusneuvosto on kokouksessaan 11.12.2023 käsitellyt ja hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vammaisneuvosto on kokouksessaan 13.12.2023 hyväksynyt ja antanut kommenttinsa myöntämisperusteisiin.

Vanhusneuvoston lausunto ja vammaisneuvoston kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että neuvostojen antamien lausuntojen ja kommenttien sekä niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista. Edelleen on hyvä huomioida, että sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut ja vammaispalvelulain mukaiset liikkumisen tuen palvelut myönnetään eri perusteilla.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto, vammaisneuvoston 13.12.2023 pöytäkirjanote § 121 ja kommentit sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja

huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Aluehallitus hyväksyi lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet 24.10.2022 (§ 240/2022). Hyväksyttäväksi esitetään päivitetyt myöntämisperusteet, joissa on määritelty tarkemmin säännöllisen kotipalvelun myöntämisperusteita ja maksullisuutta. Myöntämisperusteisiin lisättiin tarkennukset siitä, että kotipalvelulla ei voi korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa, eikä sitä myönnetä loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin.

Nuorisovaltuusto on kokouksessaan 21.12.2023 käsitellyt esitystä myöntämisperusteista ja lähettänyt lausuntonsa valmisteltavaksi sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelutiimille sekä valtuuttanut nuorisovaltuuston puheenjohtajaneuvoston hyväksymään lausunnon.

Nuorisovaltuuston antamien lausuntojen ja kommenttien sekä niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella myöntämisperuste muutetaan muodosta ?vanhempi kokee tilapäistä uupumusta tai väsymystä? muotoon ?huoltaja kokee tilapäisesti haasteita oman mielenterveytensä kanssa.?

Nuorisovaltuusto ei puoltanut myöntämisperusteisiin tehtyjä tarkennuksia siitä, että lapsiperheiden kotipalvelulla ei korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa tai loma-ajoista johtuvaa lastenhoitotarvetta.

Voimassa olevassa laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983) lähtökohtana pidetään vanhempien tai muiden huoltajien valvollisuutta turvata lapsen tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi. Vaikka lapsiperheiden kotipalvelun tarjonnnan tarkoituksena on vahvistaa tuen saantia lasten ja lapsiperheiden pulmiin ja ongelmiin varhaisessa vaiheessa, on palvelun saannin edellytyksenä kuitenkin aina vanhemman toimintakykyä alentava syy tai erityinen perhe- tai elämäntilanne. Pelkkä vanhemman työssäkäynti, opiskelu, vanhempien ero tai yksinhuoltajuus eivät muodosta tällaista erityistä syytä. Edellä mainitusta syystä johtuen emme esitä muutosta esitettyihin tarkennuksiin.

Liitteenä myöntämisperusteet, nuorisovaltuuston 21.12.2023 pöytäkirjanote § 218 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria. Pelttari poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Teknisenä korjauksena liitteeseen 1. sivu 1 muutettiin lause: "Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksu on määritelty sosiaali- ja terveyspalvelun asiakasmaksuissa, jotka ovat käsitelty hyvinvointialueen aluevaltuustossa 16.8.2022 § 95." kuulumaan seuraavasti "Tilapäisen ja säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut määritellään hyvinvointialueen aluevaltuuston hyväksymissä sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksuissa".

Esittelijä muutti liitteen 1. sivu 2, myöntämisperusteet kohdasta: "Huoltaja kokee tilapäisesti haasteita oman mielenterveytensä kanssa" kuulumaan seuraavasti "Huoltaja kokee uupumusta, väsymystä tai haasteita oman mielenterveytensä kanssa".

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 10 Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Sonja Vuorelaa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 11 ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Kaisi Taimia.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on 15.1.2024 § 12 päättänyt kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Kaisa Taimia.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 13 kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Kaisa Taimia.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 14 sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Milja Koljosta.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 19.02.2024, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotona asumista tukevat tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnanvaraisiin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu. Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Aluehallitus (15.1.2024 § 13) hyväksyi kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet. Myöntämisen perusteiden tekstissä on hyväksymisen jälkeen ilmennyt virhe. Virhe on kuntouttavan päivätoiminnan myöntämisen perusteiden kohdassa. Virhe on niin merkittävä, että sitä ei voida korjata teknisenä korjauksena. Tästä syystä aluehallitukselle esitetään hyväksyttäväksi korjattu liite kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista.

Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteessä 1 esitetyt muutokset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteisiin, ja että muutokset tulevat voimaan 1.3.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Jäsen Arja Laitinen otti paikkansa kokouksessa.

Kuultiin asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yksilöasioiden jaosto, 06.03.2024, § 89

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus (15.1.2024 § 13) hyväksyi kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Myöntämisen perusteiden tekstissä on hyväksymisen jälkeen ilmennyt virhe. Virhe on kuntouttavan päivätoiminnan myöntämisen perusteiden kohdassa. Virhe on niin merkittävä, että sitä ei voida korjata teknisenä korjauksena. Tästä syystä aluehallitus uudelleen käsitteli/hyväksyi 19.2.2024 § 53 korjatun liitteen kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista, muutokset tulevat voimaan 1.3.2024 alkaen. Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.3.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Korjattu liite kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista on liitteenä (vihreällä lisättävä teksti, punaisella poistettava teksti).

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä tiedoksi kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.3.2024 alkaen.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 107

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tukipalvelua voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen piirissä olevien asiakkaiden lisäksi muille asiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumista tukevia palveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet varmistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella sekä tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Turva-auttamispalvelun osalta, esitetään myöntämisperusteisiin lisättäväksi, että sitä voidaan myöntää myös vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan asiakkaille, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi. Lisäksi myöntämisen perusteisiin esitetään tarkennettavaksi, että ikääntyneiden kuntouttavaa päivätoimintaa voidaan järjestää myös etäpalveluna tai perhehoidon palveluna. Myöntämisen perusteisiin on päivitetty tukipalveluiden nimet sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta- tieto).

Toimialuejohtaja Tuula Jutila esittelee kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet.

Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Toimialuejohtaja Tuula Jutila esitteli kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet ja vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista ja
- antoi myöntämisen perusteista seuraavat kommenttinsa:
  - Sosiaalinen kanssakäyminen on tärkeää ja yksi ihmisen perustarpeista. Etäpäivätoiminta ei vastaa päivätoiminnan tarkoitusta.
  - Ateriapalvelut tulee myöntää ilman lisäehtoja.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 108

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), perhehoitolakiin (263/2015), lakiin omaishoidon tuesta (937/2005), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000),

lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (julkaisuja 2024:4).

Lyhytaikaisella ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asiakkaan kodin ulkopuolella tapahtuvaa ympärivuorokautista hoitoa asumispalveluyksikössä tai perhehoidossa. Palvelun myöntäminen edellyttää, että asiakas tarvitsee säännöllisesti tai jatkuvaluontoisesti apua päivittäisissä toiminnoissa fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn laskun vuoksi eikä hänen tilanteensa vaadi sairaalahoitoa. Ensisijaisesti avun tarpeeseen vastataan kotihoidon palveluilla tai perhehoidon avulla.

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista sekä myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi, että lyhytaikaisella hoidolla tulee olla kuntouttava ja kotona asumista tukeva tavoite, jakso on ennalta sovitun mittainen ja asiakas palaa jakson jälkeen kotiin. Kotihoidon palvelut ovat ensisijaisia lyhytaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen nähden. Lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista voidaan myöntää myös asiakkaille, joiden huolenpidosta vastaa ns. epävirallinen omaishoitaja, jos myöntämisen perusteiden ehdot täyttyvät. Lisäksi myöntämisen perusteissa palvelun nimi on muutettu sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta –tieto).

Toimialuejohtaja Tuula Jutila esittelee ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet.

Liitteenä lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Toimialuejohtaja Tuula Jutila esitteli ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet ja vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteista.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 109

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Ikääntyneiden asumisen palveluiden ja laitoshoidon myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), terveydenhuoltolakiin (1326/2010), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980 /2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2024:4).

Asumisen palveluita ovat pitkäaikainen perhehoito, yhteisöllinen asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen sekä laitoshoito. Asumisen palvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi pitkäaikaisen perhehoidon päivitetyt myöntämisen perusteet, koska perhehoidon palvelulla voidaan myös vastata ympärivuorokautisen hoivan ja huolenpidon tarpeeseen. Lisäksi myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus tilanteista, joissa asiakas kieltäytyy ottamasta järjestettyä paikkaa vastaan.

Toimialuejohtaja Tuula Jutila esittelee ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet.

Liitteenä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Toimialuejohtaja Tuula Jutila esitteli vanhusneuvostolle ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet , vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteista.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 110

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi, että liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai antamalla riittävää ohjausta julkisen joukkoliikenteen käyttöön ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on ensisijaisesti tukea itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Lisäksi myöntämisen perusteissa on määritelty erityisoikeuksien myöntämisen perusteita vammaispalvelulain mukaisten matkojen kanssa yhteneväisiksi ja tarkennettu oman auton käyttömahdollisuuksia koskevaa osuutta. Myöntämisen perusteista ehdotetaan poistettavaksi, että asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu.

Projektipäällikkö Katariina Somppi esittelee sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet.

Liitteenä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Projektipäällikkö Katariina Somppi esitteli sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet, ja vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista ja
- antaa myöntämisen perusteista seuraavat kommenttinsa:
    - Erityisperusteet, kuten viittaus vammaispalvelulakiin, pitäisi kirjata tekstissä auki.
    - Saattajapalvelussa on huomioitava myös pienemmät kunnat.

- Myöntämisen perusteista ei saa poistaa kohtaa: "Asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu."

Vammaisneuvosto, 06.11.2024, § 86

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tukipalvelua voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen piirissä olevien asiakkaiden lisäksi muille asiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumista tukevia palveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet varmistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella sekä tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Turva-auttamispalvelun osalta, esitetään myöntämisperusteisiin lisättäväksi, että sitä voidaan myöntää myös vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan asiakkaille, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi. Lisäksi myöntämisen perusteisiin esitetään tarkennettavaksi, että ikääntyneiden kuntouttavaa päivätoimintaa voidaan järjestää myös etäpalveluna tai perhehoidon palveluna. Myöntämisen perusteisiin on päivitetty tukipalveluiden nimet sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta- tieto).

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee toimialuejohtaja Tuula Jutila. Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kuultiin toimialuejohtaja Tuula Jutilaa.

Käytiin keskustelua aiheesta ja nostettiin kommentit päätökselle.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista
- antaa kommenttinsa myöntämisen perusteista:
  - turva-auttamispalvelun osalta on huomioitava erityisryhmien kommunikointiasiat ja oikeus hätätulkkipäivystyksen saamiseen,
  - turva-auttajan ammattitaidon tulee vastata vammaisen henkilön erityistarpeisiin.

Vammaisneuvosto, 06.11.2024, § 87

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi, että liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai antamalla riittävää ohjausta julkisen joukkoliikenteen käyttöön ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on ensisijaisesti tukea itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Lisäksi myöntämisen perusteissa on määritelty erityisoikeuksien myöntämisen perusteita vammaispalvelulain mukaisten matkojen kanssa yhteneväisiksi ja tarkennettu oman auton käyttömahdollisuuksia koskevaa osuutta. Myöntämisen perusteista ehdotetaan poistettavaksi, että asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu.

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee projektipäällikkö Katariina Somppi. Liitteenä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kuultiin projektipäällikkö Katariina Somppia.

Käytiin keskustelua aiheesta ja nostettiin kommentit päätökselle.

Merkittiin tiedoksi, että Eija Rantanen ja Ulla Konkarikoski poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa kommenttinsa myöntämisen perusteista:
    - vammaisneuvosto on yksimielisesti sitä mieltä, että asumispalveluissa asuvalle henkilölle on yksilöllisen tarpeen mukaan voitava myöntää yhdenvertaisesti liikkumista tukevia kuljetuspalveluita. Palvelun myöntämistä ei saa poistaa kriteereistä, vaan myös asumispalveluissa asuvalla henkilöillä pitää olla mahdollisuus poistua asumispalveluista ylläpitämään ihmissuhteita ja osallistuakseen yhteiskuntaan sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden avulla.

Vammaisneuvosto, 06.11.2024, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalvelulaki on uudistumassa 1.1.2025. Uuden lain mukaisia myöntämisperusteita on valmisteltu vammaissosiaalityössä. Liikkumisen tukea koskevat myöntämisperusteet on valmisteltu vammaissosiaalityön ja liikkumisen tuen tiimin yhteistyönä.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään jatkossa vammaispalvelulaissa (675 /2023). Liikkumisen tukea koskeva sääntely on kirjattu lain 28-31 §:iin. Vammaispalvelulain 28 §:n mukaan vammaisella henkilöllä on oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Liikkumisen tukea on järjestettävä työ- ja opiskelumatkoihin sekä työllistymistä tukevan toiminnan, työtoiminnan ja muun

tavanomaisen elämän matkoihin. Liikkumisen tukea on lisäksi järjestettävä tarvittaessa valmennuksen, erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon, vaativan moniammatillisen tuen ja lyhytaikaisen huolenpidon matkoihin.

Kuljetuspalveluna järjestettävän liikkumisen tuen matkoista peritään asiakasmaksu, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet liikkumisen tuen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty uuden lain edellyttämät muutokset. Lisäksi myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia esiin nousseiden tarpeiden perusteella.

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee suunnittelija Riitu Nykänen. Liitteenä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijoina kuultiin projektipäällikkö Katariina Somppia ja suunnittelija Riitu Nykästä.

Puheenjohtaja esitti muutosta pohjaehdotukselle kuulumaan seuraavasti "Vammaisneuvosto päättää merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteista ja laatii lausunnon myöntämisen perusteista käytyjen keskustelujen pohjalta, lausunto liitetään pöytäkirjalle lausunnon valmistuttua". Esko Jantunen ja Kari Pajarinen kannattivat ehdotusta. Pohjaehdotuksen muutos hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin tiedoksi, että Pia Tirronen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteista ja
- laatia myöntämisen perusteista lausunnon käytyjen keskustelujen pohjalta, lausunto liitetään pöytäkirjalle sen valmistuttua.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 336

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalvelulaki on uudistumassa 1.1.2025. Uuden lain mukaisia myöntämisperusteita on valmisteltu vammaissosiaalityössä. Liikkumisen tukea koskevat myöntämisperusteet on valmisteltu vammaissosiaalityön ja liikkumisen tuen tiimin yhteistyönä.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään jatkossa vammaispalvelulaissa (675 /2023). Liikkumisen tukea koskeva sääntely on kirjattu lain 28–31 §:iin. Vammaispalvelulain 28 §:n mukaan vammaisella henkilöllä on oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Liikkumisen tukea on järjestettävä työ- ja opiskelumatkoihin sekä työllistymistä tukevan toiminnan, työtoiminnan ja muun tavanomaisen elämän matkoihin. Liikkumisen tukea on lisäksi järjestettävä tarvittaessa valmennuksen, erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon, vaativan moniammatillisen tuen ja lyhytaikaisen huolenpidon matkoihin.

Kuljetuspalveluna järjestettävän liikkumisen tuen matkoista peritään asiakasmaksu, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet liikkumisen tuen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty uuden lain edellyttämät muutokset. Lisäksi myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia esiin nousseiden tarpeiden perusteella.

Esitystä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteista on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 88. Vammaisneuvosto on myös laatinut lausuntonsa myöntämisperusteista. Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä käsiteltiin saadut palautteet ja niiden pohjalta on muokattu matkojen jaksottamista käsittelevää kohtaa ja poistettu maininta pienistä matkatarpeista. Matkojen määrästä riippumatta matkat voidaan jaksottaa puolta vuotta tai vuotta kohden asiakkaan hakemuksesta silloin, jos sen arvioidaan olevan asiakkaalle soveltuva järjestämistapa. Lisäksi vammaisneuvoston palautteisiin todetaan, että aiempaan verrattuna liikkumisen tukeen tulee aiempaa enemmän järjestämisvaihtoehtoja ja myöntämisperusteet eivät estä yksilöllisten tilanteiden huomioimista lain edellyttämällä tavalla. Laki mahdollistaa kuitenkin myös kohtuullisuuden huomioimisen liikkumisen tuen järjestämisessä ja asiakasmäärien kasvaessa myös kustannusvaikutukset tulee huomioida.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet ja oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen: Poistetaan lauseen loppu ja lause (sivu 6, toinen kappale, toinen lause sekä sivu 7, toinen kappale, ensimmäinen lause): "ja kustannusten kohtuullisuus huomioon ottaen." "Kuljetuspalvelua voidaan erillisellä päätöksellä myöntää käytettäväksi myös muussa kunnassa asiakkaan yksilöllisen tarpeen (ja kustannusten kohtuullisuus huomioon ottaen).�?

Esitys raukesi kannattamattomana.

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Jouni Sirén poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Aluevaltuuston puheenjohtaja Johanna Loukaskorpi poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 335

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi, että liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai antamalla riittävää ohjausta julkisen joukkoliikenteen käyttöön ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on

ensisijaisesti tukea itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Lisäksi myöntämisperusteissa on määritelty erityisoikeuksien myöntämisen perusteita vammaispalvelulain mukaisten matkojen kanssa yhteneväisiksi ja tarkennettu oman auton käyttömahdollisuuksia koskevaa osuutta. Myöntämisperusteista ehdotetaan poistettavaksi, että asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu. Liikkumista tukevan sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun ensisijainen tarkoitus on tukea itsenäistä asumista ja mahdollistaa mm. sitä tukevat säännöllisyyteen perustuvat asiointimatkat. Asumispalvelua ei voida nähdä tässä tarkoituksessa itsenäiseksi asumiseksi.

Esitystä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 110 ja vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 87. Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat antaneet myöntämisperusteisiin kommenttinsa. Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.11.2024. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston kommenttien ja niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisperusteista.

Liitteenä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen: Ei poisteta lausetta: "Asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainenperhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu."

Kannatus: Ulla Kampman

Laine veti esityksen pois.

Esittelijä teki muutoksen liitteeseen, sivu 1, kolmas kappale lisätään lause: "Tuetussa asumisessa asuvalle voidaan myöntää sosiaalihuoltolain mukaista liikkumista tukevaa kuljetuspalvelua."

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin esittelijän kokouksessa tekemillä muutoksilla.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 334

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tukipalvelua voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen piirissä olevien asiakkaiden lisäksi muille asiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumista tukevia palveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisperusteet varmistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella sekä tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Muilta osin tukipalveluiden myöntämisperusteet pysyisivät ennallaan, mutta turva-auttamispalveluun ja päivätoimintaan esitetään muutoksia.

Turva-auttamispalvelun osalta, esitetään myöntämisperusteisiin lisättäväksi, että sitä voidaan myöntää myös vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan asiakkaille, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi. Lisäksi myöntämisperusteisiin esitetään tarkennettavaksi, että ikääntyneiden kuntouttavaa päivätoimintaa voidaan järjestää myös etäpalveluna tai perhehoidon palveluna. Myöntämisperusteisiin on päivitetty tukipalveluiden nimet sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta- tieto).

Esitystä kotona asumien tukipalveluiden myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 107 ja vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 86. Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat antaneet myöntämisen perusteisiin kommenttinsa. Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.11.2024. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston kommenttien ja niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista. Kommentit koskettivat pääsääntöisesti

palvelukuvauksia ja palvelujen sisältöjä, jotka eivät liity palvelujen myöntämisperusteisiin. Ateriapalvelun osalta myöntämisperusteisiin ei ole esitetty muutoksia, vaan niissä toimittaisiin kuten tähänkin saakka.

Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 333

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), perhehoitolakiin (263/2015), lakiin omaishoidon tuesta (937/2005), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (julkaisuja 2024:4).

Lyhytaikaisella ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asiakkaan kodin ulkopuolella tapahtuvaa ympärivuorokautista hoitoa asumispalveluyksikössä tai perhehoidossa. Palvelun myöntäminen edellyttää, että asiakas tarvitsee säännöllisesti tai jatkuvaluontoisesti apua päivittäisissä toiminnoissa fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn laskun vuoksi eikä hänen tilanteensa vaadi sairaalahoitoa. Ensisijaisesti avun tarpeeseen vastataan kotihoidon palveluilla tai perhehoidon avulla.

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista sekä myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi, että lyhytaikaisella hoidolla tulee olla kuntouttava ja kotona asumista tukeva tavoite, jakso on ennalta sovitun mittainen ja asiakas palaa jakson jälkeen kotiin. Kotihoidon palvelut ovat ensisijaisia lyhytaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen nähden. Lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista voidaan myöntää myös asiakkaille, joiden huolenpidosta vastaa ns.

epävirallinen omaishoitaja, jos myöntämisperusteiden ehdot täyttyvät. Lisäksi myöntämisperusteissa palvelun nimi on muutettu sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta –tieto).

Esitystä ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 108. Vanhusneuvosto päätti merkitä esittelyn tiedoksi.

Liitteenä lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 332

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Ikääntyneiden asumisen palveluiden ja laitoshoidon myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), terveydenhuoltolakiin (1326/2010), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980 /2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2024:4).

Asumisen palveluita ovat pitkäaikainen perhehoito, yhteisöllinen asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen sekä laitoshoito. Asumisen palvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi pitkäaikaisen perhehoidon päivitetyt myöntämisperusteet, koska perhehoidon palvelulla voidaan myös vastata ympärivuorokautisen hoivan ja huolenpidon tarpeeseen. Lisäksi myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus tilanteista, joissa asiakas kieltäytyy ottamasta järjestettyä paikkaa vastaan.

Esitystä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 109. Vanhusneuvosto päätti merkitä esittelyn tiedoksi.

Liitteenä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen liitteeseen:

Esitys 1. Poistetaan lauseet: ?Asiakkaan kieltäytyessä hyvinvointialueen osoittamasta paikasta, hänen asumispalvelun odotusaikansa laskeminen alkaa alusta. Jos asiakas kieltäytyy osoitetusta paikasta kolme kertaa, hänen hakemuksensa raukeaa ja palvelutarve arvioidaan tarvittaessa uudelleen.?

Kannatus: Ulla Kampman ja Milka Hanhela.

Hanhelan kannatus raukesi, koska hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Laine veti esityksen pois.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen liitteeseen:

Esitys 2.: ?Sairaalaosastolla paikkaa odottava asiakas velvoitetaan ottamaan vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jossa voi odottaa toiveidensa mukaista paikkaa, joka osoitetaan mahdollisimman pian.?

Kannatus: Ulla Kampman ja Milka Hanhela.

Hanhelan kannatus raukesi, koska hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine muutti muutosehdotuksen 2. kuulumaan seuraavasti:

Esitys 2.: ?Sairaalaosastolla paikkaa odottava asiakas velvoitetaan ottamaan vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jossa voi odottaa tarpeiden ja toiveiden mukaista paikkaa, joka osoitetaan mahdollisimman pian.?

Laine veti esitykset pois.

Esittelijä teki muutoksen liitteeseen:

Sivu 1, kolmas kappale, muutetaan lause: ?Sairaalaosastolla paikkaa odottava asiakas velvoitetaan ottamaan vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jossa voi halutessaan odottaa toiveidensa mukaista paikkaa.? *kuulumaan seuraavasti:* ? Asiakkaan odottaessa asumispalvelupaikkaa jonossa sairaalassa, hänen tulee ottaa vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jonka jälkeen hän poistuu jonosta. Hän voi kuitenkin esittää toiveen tarpeen mukaisesta muusta paikasta toisessa asumispalvelupaikassa ollessaan, jolloin hänelle kyseinen paikka osoitetaan mahdollisimman pian.?

Sivu 1, kolmas kappale, lisätään viimeiseksi lauseeksi: ?Asumispalvelupaikkaa myönnettäessä huomioidaan aina asiakkaan yksilöllinen palvelutarve ja kokonaistilanne, tämä määrittää myös hänen kiireellisyysjärjestyksensä jonossa.?

Aluehallituksen jäsen Milka Hanhela poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Aluehallituksen varajäsen Mikko Aaltonen saapui kokoukseen ennen päätöksentekoa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin esittelijän kokouksessa tekemillä muutoksilla.

Vammaisneuvosto, 04.12.2024, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädäntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaa 1.1.2025 voimaantuleva vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Myös soveltamisalan tarkennusten on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki tulisi suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla. Soveltamisalaa koskevat päätökset on tarkoitus tehdä joulukuussa.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

1. toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
2. tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
3. turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja

kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet ja erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Myöntämisperusteisiin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudelliset tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Asiaa esittelevät vastuualuejohtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen.

Liitteet
Liite 1 Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 lähtien
Liite 2 Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2025 lähtien.

Oheismateriaalina esitykset Vammaispalvelulain mukaiset määrärahasidonnaiset palvelut ja Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista
2. antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisperusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kuultiin vastuualuejohtaja Sonja Vuorelaa ja suunnittelija Riitu Nykästä.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto esitti muutosta päätösehdotukseen kuulumaan seuraavasti "Vammaisneuvosto päättää merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista ja antaa myöntämisperusteista lausunnon kokoamalla kokouksessa kirjatut kommentit. Lausuntolunnos toimitetaan vammaisneuvoston kommentoitavaksi ja täydennettäväksi ensi viikon aikana sähköpostilla, lausunto on valmis 13.12.2024. Valmis lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi". Keijo Jokinen kannatti esitystä. Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Puheenjohtaja totesi muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Kirjattiin ylös keskustelussa nousseet kommentit, joista koostetaan suunnitelman mukaisesti lausunto liitettäväksi pöytäkirjalle lausunnon valmistuttua.

Merkittiin tiedoksi, että Eero Lehtonen ja Päivi Rasimus poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista ja
2. antaa myöntämisperusteista lausunnon kokoamalla kokouksessa kirjatut kommentit. Lausuntolunnos toimitetaan vammaisneuvoston kommentoitavaksi ja täydennettäväksi ensi viikon aikana sähköpostilla, lausunto on valmis 13.12.2024. Valmis lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Aluehallitus, 13.01.2025, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaan tullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Hyvinvointialueen on järjestettävä vammaiselle henkilölle vammaispalvelulain § 6:ssa listatut palvelut (kohdat 1-13) silloin, kun vammaisen henkilön itsenäisen elämän, osallisuuden tai yhdenvertaisuuden toteutuminen sitä välttämättä edellyttää.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet, joihin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalveluiden mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen

hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen, yksittäisestä viranhaltijasta riippumattoman pohjan päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin on tehty joitain tekstitarkennuksia, mutta yllä mainitussa kappaleessa olevilla perusteilla muita muutoksia ei nähty tarkoituksenmukaisiksi. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvostolla on ollut mahdollisuus kirjoittaa vielä kirjallinen lausunto.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien sekä vammaisneuvoston lausunto. Oheismateriaalina diaesitys myöntämisperusteista.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kokouksessa palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki palautusesityksen: "Palautetaan asia valmisteluun."

Kannatus: Pekka Järvinen, Milka Hanhela, Katariina Pylsy, Sari Tanus

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Yliopiston edustaja Tapio Visakorpi ja aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Aleksi Jäntti poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 13.01.2025, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaantullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Vammaispalvelulain 6 §:n mukaan hyvinvointialue voi määrärahojen puitteissa järjestää osana vammaisen henkilön omaa valmennusta vammaisen henkilön läheisille valmennusta vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi, järjestää vammaiselle henkilölle tässä laissa tarkoitettua taloudellista tukea ja järjestää muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on yleisten uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteiden lisäksi valmisteltu erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudelliset tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen, yksittäisestä viranhaltijasta riippumattoman pohjan päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun ja tuodaan esiin huoli määrärahan riittävyydestä. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin ei ole tehty muutoksia yllä mainitussa kappaleessa olevilla perusteilla. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvostolla on ollut mahdollisuus kirjoittaa vielä kirjallinen lausunto.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien sekä vammaisneuvoston lausunto. Oheismateriaalina diaesitys myöntämisperusteista.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kokouksessa palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki palautusesityksen: "Palautetaan asia valmisteluun."

Kannatus: Milka Hanhela, Katariina Pylsy, Olga Haapa-aho

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Yksilöasioiden jaosto, 15.01.2025, § 6

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 2.12.2024 sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaisista palveluiden myöntämisperusteista seuraavasti:

§ 332 Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 333 Ikääääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 334 Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 335 Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 336 Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen

Edellä mainitut palveluiden myöntämisperusteet ovat liitteenä. Oheismateriaalina ovat kuvaukset edellä mainittujen palveluiden keskeisistä muutoksista.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää merkitä edellä maininut soiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaiset palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen tiedoksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto, 29.01.2025, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita ja vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvostolle kokouksessaan 4.12.2024 § 97. Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa.

Aluehallitus 13.1.2025 palautti pykälät § 9 ?Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet? ja § 10 ?Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet? takaisin valmisteluun vammaisneuvoston lausunnon tarkempaa käsittelyä varten. Aluehallituksen valmisteluun palauttamisen johdosta vammaisneuvoston lausunto sekä palveluiden myöntämisperusteet käsitellään uudelleen vammaisneuvoston kanssa. Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämiin huomioihin on annettu vastaukset liitteenä olevassa esityksessä. Sosiaalityön johtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen esittelevät asian vammaisneuvoston kokouksessa.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä esityksen ja asiasta käydyn keskustelun tiedoksi.

Kokouskäsittely
Sosiaalityön johtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen esittelivät vammaisneuvostolle vastauksen vammaisneuvoston esittämiin huomioihin koskien lausuntoa vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteita, ja vastasivat neuvoston jäsenten esittämiin kysymyksiin. Neuvosto kävi aiheesta vilkasta keskustelua.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto esitti neuvostolle ehdotuksen, että neuvosto laatii vastausten ja kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta vielä tiivistetyn ja tarkennetun lausunnon soveltamisohjeiden jatkovalmistelun tueksi ja suunnittelua varten. Sekä lähetettäväksi tiedoksi myös aluehallitukselle. Ehdotusta kannatettiin.

Lausuntoa työstämään perustettiin pieni työryhmä, joka kokoontuu tiistaina 4.2.2025 Teamsin välityksellä. Työryhmään nimettiin puheenjohtajan lisäksi halukkaat neuvoston jäsenet; Tanja Hakala, Sirpa Virtanen ja Milla Ilonen. Työryhmä lähettää tiivistetyn lausunnon neuvostolle luettavaksi sähköpostitse. Lausunto valmistuu 7.2.2025 mennessä.

Tanja Hakala nosti esiin Nokian vammaisneuvoston laatiman lausunnon, joka oli lähetetty sähköpostitse vammaisneuvoston sähköpostiin 28.1.2025. Lausunto tullaan huomioimaan Pirhan vammaisneuvoston yhteistä lausuntoa laadittaessa ja liittämään liitteeksi pöytäkirjalle.

Merkittiin, että asiantuntijasihteeri Anu Kallio poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.59 ja esittelijä suunnittelija Riitu Nykänen klo 17.54.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä esityksen ja asiasta käydyn keskustelun tiedoksi
2. laatia soveltamisohjeisiin tarkennetun vammaisneuvoston lausunnon, joka on valmiina 7.2. ja joka lisätään jälkikäteen pöytäkirjan liitteeksi
3. perustaa lausunnon laatimiseen pienen työryhmän, johon nimettiin Tuija Kaivanto, Tanja Hakala, Sirpa Virtanen ja Milla Ilonen
4. lähettää lausunnon tiedoksi myös aluehallitukselle
5. liittää Nokian vammaisneuvoston lausunnon asiasta pöytäkirjaan.

Aluehallitus, 17.02.2025, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi
Anni Vainionpää, HALLINTOPÄÄLLIKKÖ, anni.vainionpaa@pirha.fi
Vuokko Ylinen, HALLINTOJOHTAJA, vuokko.ylinen@pirha.fi

Aluehallitus päätti 2.12.2024 (§ 336) vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet, jotka tulivat voimaan 1.1.2025.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (hyvinvointialuelaki 142 §).

Vammaisneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat allekirjoittaneet oikaisuvaatimuksen, joka on tullut vireille määräajassa 18.12.2024.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen mukaan vammaisneuvosto huomauttaa, että vammaisneuvoston antama lausunto ei ole ollut liitteenä aluehallituksen käsittelyn yhteydessä. Lausunnon tulee olla aluehallituksen pöytäkirjan esityslistassa ja kokouspöytäkirjassa mukana. Aluehallituksen päätös on kumottava ja myöntämisperusteet käsiteltävä aluehallituksessa uudelleen niin, että vammaisneuvoston lausunto on liitetty mukaan. Vammaisneuvoston lausunnossa esille tuodut yhdenvertaisuutta ja yksilöllisyyttä koskevat täydennykset on lisättävä myöntämisperusteisiin.

Perustelut

Oikaisuvaatimus on laadittu siten, että siinä esitetyt vaatimukset olisivat vammaisneuvoston esittämiä. Vaikuttamistoimielimellä ei kuitenkaan ole itsenäistä oikeutta tehdä asiassa oikaisuvaatimusta. Oikaisuvaatimus käsitellään hyvinvointialueen jäsenen muutoksenhakuna.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä (hyvinvointialuelaki 32 §).

Asioiden valmistelusta ja virkavalmistelun ehdotuksista käydään keskustelua vaikuttamistoimielinten kokouksissa ja elimillä on mahdollisuus laatia asiasta kommenttinsa ja lausuntonsa asian päätöskäsittelyjä varten. Virkavalmistelu ottaa huomioon myös vaikuttamistoimielimen kanssa käydyn keskustelun ja siinä nousseet näkökulmat.

Kokouskäsittelyyn liittyvät vaatimukset

Esitystä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteista on käsitelty vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 88. Käsittely sisälsi asian esittelyn ja keskustelun aiheesta. Kokouksen pöytäkirjalle on merkitty, että neuvosto laatii lausunnon myöntämisen perusteista keskustelun pohjalta ja lausunto liitetään pöytäkirjalle sen valmistuttua. Lausunto 15.11.2024 on liitetty myöhemmin (18.11.) vammaisneuvoston pöytäkirjaan verkkosivulle.

Aluehallituksen esityslistalla (2.12.2024 § 336) on kerrottu asian käsittelystä vammaisneuvoston kanssa ja se, millä tavalla vammaisneuvoston näkemykset ovat vaikuttaneet esitykseen. Esityslistalla on mainittu vammaisneuvoston laatima lausunto. Esityslistan historiatiedoissa on ollut mukana vammaisneuvoston pöytäkirja 6.11.2024 § 88.

Vammaisneuvoston lausunto oli valitettavan teknisen virheen takia jäänyt pois aluehallituksen pykälän liitekokonaisuudesta. Lausunto on ollut saatavilla vammaisneuvoston pöytäkirjan liitteenä verkkosivuilla. Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava ja perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Aluehallituksen esityslistalla oleva asia on perusteltu ja siinä on kerrottu, miten vammaisneuvosto on ollut mukana asian valmistelussa. Aluehallituksen kokouksessa on kuultu palvelulinjajohtajaa asiantuntijana.

Myöntämisperusteisiin liittyvät vaatimukset

Oikaisuvaatimuksessa viitataan myös asiakkaan yksilöllisen tarveharkinnan merkitykseen. Aluehallituksen 2.12.2024 päättämillä myöntämisperusteilla varmistetaan, että lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu yhdenvertaisesti ja vammaisten henkilöiden yksilölliset tarpeet huomioiden. Asiakkaan yksilöllisen tilanteen arviointi ja huomioiminen sisältyy vammaispalvelulain mukaiseen päätöksentekoon ja on osa sosiaalityötä. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen pohjan viranhaltijoiden päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaista kohtelua. Myöntämisperusteisiin ei pääsääntöisesti kirjata lakitekstejä tai toisteta sisältöä, joka ilmenee laista.

Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämät yksitiyiskohtaiset ehdotukset ja täydennykset on vammaispalvelujen virkavalmistelussa käyty huolellisesti läpi. Ehdotukset ja täydennykset eivät taloudelliset reunaehdot huomioiden ja asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun vuoksi olleet mahdollisia eivätkä lain mukaan myöskään velvoittavia. Vammaisneuvoston lausunto on sisältänyt lisäksi muita huomioita liikkumisen tuen palveluihin ja kilpailuttamisen käytäntöihin. Nämä eivät kuitenkaan ole myöntämisperusteisiin liittyviä asioita.

Muilta osin viittaamme aluehallituksen päätöksen 2.12.2024 perusteluihin. Oikaisuvaatimuksessa tai vammaisneuvoston lausunnossa ei ole esitetty perusteluja, joiden perusteella aluehallituksen 2.12.2024 päättämiä myöntämisperusteita tulisi arvioida toisin.

Asian liitteenä on oikaisuvaatimus ja vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet sekä vammaisneuvoston lausunto.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 03.03.2025, § 68

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaantullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Vammaispalvelulain 6 §:n mukaan hyvinvointialue voi määrärahojen puitteissa järjestää osana vammaisen henkilön omaa valmennusta vammaisen henkilön läheisille valmennusta vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi, järjestää vammaiselle henkilölle tässä laissa tarkoitettua taloudellista tukea ja järjestää muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on yleisten uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteiden lisäksi valmisteltu erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudelliset tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen käsittelyprosessista

Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen pohjan viranhaltijoiden päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut 13.12.2024 myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun ja tuodaan esiin huoli määrärahan riittävyydestä. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin ei ole tehty muutoksia edellä kerrotuilla perusteilla. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvosto on antanut kirjallisen lausuntonsa..

Aluehallitus 13.1.2025 § 10 palautti asian takaisin valmisteluun vammaisneuvoston lausunnon tarkempaa käsittelyä varten. Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämät huomiot ja myöntämisperusteet käsiteltiin uudestaan vammaisneuvoston kanssa 29.1.2025 § 3. Vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ovat liitteenä.

Vammaisneuvoston kokouksessa 29.1.2025 käydyn keskustelun perusteella on päädytty laajentamaan myöntämisperusteiden sanallista kuvausta. Lisäksi myöntämisperusteissa selvennettiin lain lähtökohtia yksilöllisyyden huomioimisessa. Vammaisneuvosto päätti kokouksessaan 29.1.2025 § 3 laativansa vielä toisen, tarkennetun lausunnon myöntämisperusteista 7.2.2025 mennessä. Lausunto on saapunut 14.2.2025. Toisessa lausunnossaan vammaisneuvosto on esittänyt muutosehdotuksia myöntämisperusteisiin. Muutosehdotuksista suurin osa on käsitelty jo ensimmäisen lausunnon yhteydessä ja niihin on annettu perustelut vamamisneuvoston kokouskessa 29.1.2025 § 3 esittelyssä ja pykälän liitteenä. Vammaisneuvoston toisen lausunnon (14.2.2025) perusteella ei ole tehty uusia muutoksia palveluiden myöntämisperusteisiin.

Lausunnossaan 14.2.2025 vammaisneuvosto ottaa lisäksi kantaa asioiden valmisteluprosessiin. Vammaispalvelun valmistelussa vuoden 2024 aikana oli vähintään 40 kertaa erilaisia tapaamisia, kokouksia tai tapahtumia, siten että mukana oli koko vammaisneuvosto tai sen edustaja sekä vammaispalvelujen viranhaltijoita. Näissä tilaisuuksissa käsiteltiin joko yksittäistä asiaa tai laajempia kokonaisuuksia siten, että vammaisneuvoston edustajalla oli mahdollisuus ottaa kantaa ja tuoda näkemyksiään esille. Virallinen käsittely päätöksentekoon etenevissä asioissa on lisäksi tehty aina myös vammaisneuvostossa.

Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025. Määrärahasidonnaisista palveluista ei ole voitu tehdä päätöksiä ennenkuin myöntämiskriteerit on päätetty.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 3.3.2025 alkaen, vammaisneuvoston lausunto 13.12.2024, vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ja kommentit sekä vammaisneuvoston lausunto 14.12.2025.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 3.3.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki muutosehdotuksen: "Määrärahasidonnaisuus muutetaan harkinnanvaraisuudeksi. Taloudellisen tuen linjauksista poistetaan maksimi euromäärät."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Kokouksessa pidettiin neuvottelutauko.

Neuvottelutauon jälkeen Laine veti muutosehdotuksen pois.

Järvinen veti kannatuksen pois.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki uuden muutosehdotuksen: "Määrärahasidonnaisuus muutetaan harkinnanvaraisuudeksi."

Kannatus: Pekka Järvinen

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Laineen muutosehdotus EI. Hyväksyttiin yksimielisesti. Äänestyksessä annettiin 7 JAA- ääntä ja 6 EI- ääntä. Pohjaesitys hyväksyttiin.

Esittelijä poisti päätösehdotuksensa toisen ponnen ja muutti päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti:

Aluehallitus päätti hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien.

Äänestykset
Pohjaesitys JAA, Laineen muutosehdotus EI

Jaa
Jari Andersson
Lassi Kaleva
Leena Kostiainen
Marko Jarva
Kari-Matti Hiltunen
Sari Tanus
Katariina Pylsy
Ei
Milka Hanhela
Jouni Sirén
Hanna Laine
Pekka Järvinen
Ulla Kampman
Olga Haapa-aho

Päätös
Aluehallitus päätti hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien.

Eriävä mielipide
Aluehallituksen jäsen Pekka Järvinen jätti eriävän mielipiteen.

Aluehallitus, 03.03.2025, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaan tullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä

- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Hyvinvointialueen on järjestettävä vammaiselle henkilölle vammaispalvelulain § 6:ssa listatut palvelut (kohdat 1-13) silloin, kun vammaisen henkilön itsenäisen elämän, osallisuuden tai yhdenvertaisuuden toteutuminen sitä välttämättä edellyttää.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet, joihin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen käsittelyprosessista

Vammaispalveluiden mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen pohjan viranhaltijoiden päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut 13.12.2024 myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin on tehty joitain tekstitarkennuksia, mutta edellä esitetyillä perusteilla muita muutoksia ei nähty tarkoituksenmukaisiksi. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvosto antoi kirjallisen lausuntonsa.

Aluehallitus 13.1.2025 § 9 palautti asian takaisin valmisteluun vammaisneuvoston lausunnon tarkempaa käsittelyä varten. Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämät huomiot ja myöntämisperusteet käsiteltiin uudestaan vammaisneuvoston kanssa 29.1.2025 § 3. Vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ovat liitteenä.

Vammaisneuvoston kokouksessa 29.1.2025 käydyn keskustelun perusteella on päädytty laajentamaan myöntämisperusteiden sanallista kuvausta. Lisäksi myöntämisperusteissa selvennettiin lain lähtökohtia yksilöllisyyden huomioimisessa sekä kuvattiin laajemmin erityisen osallisuuden tuen palvelun sisältöä. Vammaisneuvosto päätti kokouksessaan 29.1.2025 § 3 laativansa vielä toisen, tarkennetun lausunnon myöntämisperusteista 7.2.2025 mennessä. Lausunto on saapunut 14.2.2025. Toisessa lausunnossaan vammaisneuvosto on esittänyt muutosehdotuksia myöntämisperusteisiin. Muutosehdotuksista suurin osa on käsitelty jo ensimmäisen lausunnon yhteydessä ja niihin on annettu perustelut vammaisneuvoston kokouksessa 29.1.2025 § 3 esittelyssä ja pykälän liitteenä. Vammaisneuvoston toisen lausunnon (14.2.2025) perusteella ei ole tehty uusia muutoksia palveluiden myöntämisperusteisiin.

Lausunnossaan 14.2.2025 vammaisneuvosto ottaa lisäksi kantaa vammaisneuvoston osallistamiseen asioiden valmisteluprosessissa. Vammaispalvelujen valmistelussa oli vuoden 2024 aikana vähintään 40 erilaista tapaamista, kokousta tai tapahtumaa, joissa mukana on ollut koko vammaisneuvosto tai sen edustaja sekä vammaispalvelujen viranhaltijoita. Näissä tilaisuuksissa käsiteltiin joko yksittäistä asiaa

tai laajempia kokonaisuuksia siten, että vammaisneuvoston edustajalla oli mahdollisuus ottaa kantaa ja tuoda näkemyksiään esille. Virallinen käsittely päätöksentekoon etenevissä asioissa on lisäksi tehty aina myös vammaisneuvostossa.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 3.3.2025 alkaen, vammaisneuvoston lausunto 13.12.2024, vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ja kommentit sekä vammaisneuvoston lausunto 14.12.2025.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 3.3.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki 1. muutosehdotuksen (myöntämisperusteet, sivu 3):

"Kommunikaatiokeinojen ohjauksen myöntämisestä pois 3v ikäraja."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Laineen muutosehdotus EI. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA- ääntä, 6 EI- ääntä ja 1 TYHJÄ- ääni. Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni (JAA) ratkaisi päätöksen. Pohjaesitys hyväksyttiin.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki 2. muutosehdotuksen (myöntämisperusteet, sivu 8, "Loma-ajan hoito perusopetuksessa oleville"- kappaleen ensimmäinen lause): "lisätään opiskelusta johtuvaan tarpeeseen."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki 3. muutosehdotuksen**:** "Uusi 2. päätösponsi: Aluehallituksen päättämät myöntämisperusteet ovat yleislinjaus. Päätöstä tehdessään viranhaltijan on huomioitava yksilöllisesti tarpeet ja käytettävä yksilöllistä harkintaa."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Esittelijä poisti päätösehdotuksensa toisen ponnen ja muutti päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti:

Aluehallitus päättää hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien.

Aluevaltuuston puheenjohtaja Johanna Loukaskorpi saapui kokoukseen ennen päätöksentekoa.

Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Aleksi Jäntti poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Äänestykset
Pohjaesitys JAA, Laineen 1. muutosehdotus EI

Jaa
Jari Andersson
Lassi Kaleva
Marko Jarva
Kari-Matti Hiltunen
Leena Kostiainen
Katariina Pylsy
Ei
Milka Hanhela
Hanna Laine
Ulla Kampman
Pekka Järvinen
Sari Tanus
Jouni Sirén
Tyhjä
Olga Haapa-aho

Päätös
Aluehallitus päätti

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien,

2. että aluehallituksen päättämät myöntämisperusteet ovat yleislinjaus. Päätöstä tehdessään viranhaltijan on huomioitava yksilöllisesti tarpeet ja käytettävä yksilöllistä harkintaa.

Eriävä mielipide
Aluehallituksen jäsen Pekka Järvinen jätti eriävän mielipiteen.

Yksilöasioiden jaosto, 26.03.2025, § 170

Valmistelijat / lisätiedot:

Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Liitteet

1 Vammaispalvelulaki_uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen

Aluehallitus on hyväksynyt 3.3.2025 § 67 Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien.

Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet ovat liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Mellin, PALVELUPÄÄLLIKKÖ

Yksilöasioiden jaosto päättää merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien tiedoksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, § 240,24.10.2022
Aluehallitus, § 241,24.10.2022
Aluehallitus, § 242,24.10.2022
Aluehallitus, § 243,24.10.2022
Aluehallitus, § 244,24.10.2022
Aluehallitus, § 245,24.10.2022
Aluehallitus, § 246,24.10.2022
Aluehallitus, § 247,24.10.2022
Aluehallitus, § 248,24.10.2022
Aluehallitus, § 249,24.10.2022
Aluehallitus, § 250,24.10.2022
Aluehallitus, § 251,24.10.2022
Aluehallitus, § 265,07.11.2022
Aluehallitus, § 284,21.11.2022
Aluehallitus, § 285,21.11.2022
Aluehallitus, § 286,21.11.2022
Aluehallitus, § 287,21.11.2022
Aluehallitus, § 288,21.11.2022
Vanhusneuvosto, § 124,11.12.2023
Vammaisneuvosto, § 121,13.12.2023
Aluehallitus, § 382,18.12.2023
Aluehallitus, § 383,18.12.2023
Aluehallitus, § 384,18.12.2023
Aluehallitus, § 385,18.12.2023
Aluehallitus, § 386,18.12.2023
Aluehallitus, § 387,18.12.2023
Nuorisovaltuusto, § 218,21.12.2023
Aluehallitus, § 10,15.01.2024
Aluehallitus, § 11,15.01.2024
Aluehallitus, § 12,15.01.2024
Aluehallitus, § 13,15.01.2024
Aluehallitus, § 14,15.01.2024
Aluehallitus, § 9,15.01.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 64,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 59,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 54,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 55,07.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 37,07.02.2024
Aluehallitus, § 53,19.02.2024
Yksilöasioiden jaosto, § 89,06.03.2024
Vanhusneuvosto, § 107,05.11.2024
Vanhusneuvosto, § 108,05.11.2024
Vanhusneuvosto, § 109,05.11.2024
Vanhusneuvosto, § 110,05.11.2024
Vammaisneuvosto, § 86,06.11.2024
Vammaisneuvosto, § 87,06.11.2024
Vammaisneuvosto, § 88,06.11.2024

Aluehallitus, § 336,02.12.2024
Aluehallitus, § 335,02.12.2024
Aluehallitus, § 334,02.12.2024
Aluehallitus, § 333,02.12.2024
Aluehallitus, § 332,02.12.2024
Vammaisneuvosto, § 97,04.12.2024
Aluehallitus, § 9,13.01.2025
Aluehallitus, § 10,13.01.2025
Yksilöasioiden jaosto, § 6,15.01.2025
Vammaisneuvosto, § 3,29.01.2025
Aluehallitus, § 55,17.02.2025
Aluehallitus, § 68,03.03.2025
Aluehallitus, § 67,03.03.2025
Yksilöasioiden jaosto, § 171, 26.03.2025

§ 171
Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen

543/2022

Aluehallitus, 24.10.2022, § 240

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Hyväksyttäväksi esitettävät Pirkanmaan hyvinvointialueen lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet valmisteltiin työryhmässä, jossa oli edustettuna luovuttavien organisaatioiden työntekijöitä Tampereelta, Lempäälästä, Nokialta, Sastamalasta, Ylöjärveltä, Hämeenkyröstä, Parkanosta ja Kangasalta sekä Mänttä-Vilppula - Juupajoelta. Lapsiperheiden kotipalvelun osalta osassa Pirkanmaan kunnista on ollut olemassa myöntämisen perusteet. Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitetettävät

lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet ovat hyvin samantapaiset kuin kunnissa, joissa myöntämisperusteet ovat aiemmin ollut määriteltynä, tai ne ovat viety tarkemmalle tasolle.

Liitteet

Liite 1. Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet

Liite 2. Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 240 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Merkittiin teknisenä korjauksena esittelytekstiin ja liitteeseen oikea sosiaalihuoltolain (790/2022) pykälä 18 a § (ei 19 §).

Merkittiin, että Miko Bergbom poistui kokouksesta § 240 aikana.

Päätös
Aluehallitus päätti

- hyväksyä kokouksessa korjatun liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 241

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Kodin ulkopuolista huolenpitoa voidaan järjestää lastensuojelun laitos- tai perhehoitona. Perhehoito on laitoshoitoon nähden ensisijainen lapsen sijaishuollon muoto. Laitoshoitoa järjestetään, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla. (Lastensuojelulaki 50 §.)

Perhehoitolaissa (263/2015) säädetään perhehoitajasta, hoitopalkkiosta ja kustannusten korvaamisesta. Perhehoitajan kanssa tehtävässä toimeksiantosopimuksessa sovitaan maksettavan palkkion määrästä ja suorittamisesta, kustannusten korvaamisesta, hoidettavan käyttövaroista, hoidon kestosta, hoidettavan oikeuksista ja tukitoimista, perhehoitajan vapaasta,

perhehoitajan valmennuksesta, työn ohjauksesta ja koulutuksesta, sopimuksen irtisanomisesta sekä tarvittaessa muista seikoista. Perhehoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetussa laissa (713/2004).

Perhehoitolaki määrittää perhehoitona annettavasta huolenpidosta maksettavan hoitopalkkion ja perhehoitajille maksettavien kulu- ja käynnistämiskorvausten vähimmäismäärät. Hoitopalkkioiden määrää tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Kulu- ja käynnistämiskorvauksia tarkistetaan elinkustannusindeksin muutosten perusteella. Palkkioihin ja kulukorvauksiin tehdään Perhehoitolain (263/2015) mukaiset indeksikorotukset vuosittain. Lainmukaiset korotukset tulevat voimaan ilman erillistä päätöstä.

Pirkanmaalla on ollut käytössä yhdenmukaiset perhehoidon palkkiot Tampereella, Orivedellä, Kangasalla, Pälkäneellä, Nokialla, Ylöjärvellä, Lempäälässä, Pirkkalassa, Vesilahdella, Akaassa, Urjalassa ja Valkeakoskella. Pirkanmaan yhdenmukaisiin perhehoidon palkkioihin siirtyminen tarkoittaa perhehoitajien palkkioiden korottumista tai pysymistä samana Ikaalisissa, Hämeenkyrössä, Sastamalassa, Punkalaitumella, Parkanossa, Kihniössä, Virroilla, Ruovedellä, Juupajoella sekä Mänttä-Vilppulassa.

Nyt hyväksyttäväksi esitettäviä Pirkanmaan hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon palkkioita ja kulukorvauksia on valmisteltu Pirkanmaan hyvinvointialuevalmistelun johtavan suunnittelijan ja Perhehoito Luotsin viranomaisten yhteistyössä.

Yhdenmukaisten perhehoidon palkkioiden käyttöönotto kasvattaa lastensuojelun perhehoidon palkkioiden ja kulukorvausten kustannuksia arviolta noin 70.000 euroa vuonna 2023. Lastensuojelun perhehoidon sijoituksessa Pirkanmaalla oli noin 500 lasta vuonna 2021. Yhden lapsen sijoitus perhehoidon sijoituksesta aiheutuvat kustannukset ovat noin 30.000 euroa vuodessa. Laitoshoidon sijoituksen kustannukset ovat noin 100.000 euroa vuodessa.

Liitteet

Liite 1. Lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset

Liite 2. Lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja korvaukset vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 241 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin

Esteellisyys
Arja Laitinen ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10.44-10.48. Esteellisyys todettiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 242

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Tukihenkilö ja tukiperhetoimintaa järjestetään sosiaalihuoltolain 28 §:n mukaisesti erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tai hänen perheelleen. Tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa järjestetään hyvinvointialueella lapsiperheille sekä sosiaalihuoltolain mukaisena palveluna että lastensuojelulain mukaisen avohuollon tukitoimena.

Tukihenkilö ja tukiperhetoiminta harkitaan yksilöllisesti ja arvio palvelusta perustuu lapsen ja perheen palvelutarpeen arviointiin tai asiakassuunnitelmaan. Tukiperhe- tai tukihenkilötyöskentely on tavoitteellista lapsen ja perheen tilanteen tukemista. Tukiperheitä haetaan lapsille, joiden vanhempien voimavarat eivät täysin riitä vastaamaan lapsen tarpeisiin. Tarkoituksena on tuoda lapsen elämään lisää turvallisia aikuisia ja antaa lapsen vanhemmille mahdollisuus levätä. Toiminta on vapaaehtoista kaikille osapuolille ja erityisesti lapsen tulee hyväksyä ajatus palvelusta huoltajan lisäksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitettäviä lasten tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnan palkkioita ja kulukorvauksia on valmistelutu työryhmässä, jossa on ollut mukana Pirkanmaan luovuttavien organisaatioiden työntekijöitä Tampereelta, Lempäälästä, Nokialta, Sastamalasta, Ylöjärveltä, Hämeenkyröstä, Parkanosta, Kangasalta, Mänttä-Vilppulasta, Juupajoelta ja Virroilta.

Hyvinvointialueelle esitettäviin tukiperheiden palkkioihin saattaa tulla muutamien eurojen muutoksia verrattuna kuntien nykyisin maksamiin palkkioihin. Kustannusvaikutukset jäävät kuitenkin kohtuullisen pieniksi. Tukihenkilöiden palkkioiden yhdenmukaistamisesta ja Tampereen kaupungin nykyisen palkkiotason korotuksesta aiheutuvat kustannukset ovat hyvinvointialueelle noin 47.500 euroa vuodessa. Oman tukihenkilöpalvelutuotannon vahvistaminen säästään kustannuksia, kun huomattavasti kalliimpia ostopalveluja voidaan vähentää.

Yhdenmukaiset lapsiperheiden tukihenkilöiden ja -perheiden palkkiot ja kulukorvaukset tulevat voimaan 1.1.2023. Palkkioihin ja kulukorvauksiin ei tehdä vuosittaisia indeksikorotuksia.

Liitteet

Liite 1. Tukihenkilöiden ja -perheiden palkkiot ja kulukorvaukset

Liite 2. Tukihenkilöiden ja -perheiden palkkiot ja kulukorvaukset vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperhepalveluiden tukihenkilöiden ja tukiperheiden palkkiot noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 242 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Kokouksen kuluessa esittelijä teki lisäyksen päätösehdotukseen: uudistus toteutetaan siten, että nykyisiin palkkioihin ei tule alennuksia.

Päätös
Aluehallitus päätti

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperhepalveluiden tukihenkilöiden ja tukiperheiden palkkiot noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien. Uudistus toteutetaan siten, että nykyisiin palkkioihin ei tule alennuksia.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 243

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Valvottujen tapaamisten järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain 27 §:ään. Lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonnalla huolehditaan siitä, että lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu tapaamisoikeus toteutuu lapsen edun mukaisesti. Tapaamisten valvonta perustuu joko sosiaalilautakunnan vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen, jossa määritellään tarvittavien toimenpiteiden sisältö.

Valvotuissa vaihdoissa valvoja huolehtii, että lapsi siirtyy sopimuksen tai päätöksen mukaisesti vanhemmalta toiselle. Tuetuissa tapaamisissa valvoja on käytettävissä tapaamisen ajan. Valvotuissa tapaamisissa valvoja on tapaamisen ajan näkö- ja kuuloyhteydessä lapseen ja vanhempaan.

Valvojalla on oltava sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) 11 §:n mukainen koulutus.

Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen osalta Tampereen kaupungilla on ollut omaa palvelutuotantoa ja toimeksiantosopimussuhteisia valvojia. Muut kunnat ovat tuottaneet palvelua osana esim. perhetyöntekijöiden tehtävänkuvia tai ostaneet palvelun Ensi- ja turvakotien liitolta.

Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen osalta valmistelua on tehty johtavan suunnittelijan, lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjajohtajan ja Tampereen keskitetyn yksikön yhteistyönä.

Toimeksiantosopimussuhteisille valvojille esitetään vähäistä palkkion korotusta nykyiseen palkkioon verrattuna. Esimerkiksi kahden tunnin valvonnasta maksettava palkkio nousee 52 eurosta 57 euroon. Toimeksiantosopimussuhteisten valvojien palkkioiden korotus ei lisää merkittävästi kustannuksia hyvinvointialueella (tällä hetkellä vain 20 sopimussuhteista valvojaa). Korotusesityksen tavoitteena on lisätä valvojien määrää hyvinvointialueella ja näin siirtää palvelutuotantoa omaan tuotantoon.

Toimeksiantosopimussuhteisten valvottujen vaihtojen ja tapaamisten palkkioihin ja kulukorvauksiin ei tehdä vuosittaisia indeksikorotuksia.

Liitteet

Liite 1. Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen palkkiot ja kulukorvaukset

Liite 2. Valvottujen tapaamisten ja vaihtojen palkkiot ja kulukorvaukset vaikutukset ja valmistelu

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset valvottujen tapaamisten ja vaihtojen palkkiot ja kulukorvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 243 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea.

Merkittiin teknisenä korjauksena liitteeseen 2; Ensi- ja turvakoti ry
muutetaan Tampereen ensi- ja turvakoti ry:n Perhekulma Puhurin tapaamispaikka.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 244

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Ehdotus

.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 245

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Asumispalveluiden järjestäminen perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Asumispalveluiden ja laitoshoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja perhehoidosta perhehoitolaissa (263/2015). Sosiaalihuoltolakiin tulee asumispalveluiden osalta muutoksia 1.1.2023 alkaen. Lakimuutoksen jälkeen tehostettu palveluasuminen muuttuu ympärivuorokautiseksi asumispalveluksi ja tavallinen palveluasuminen yhteisölliseksi asumiseksi.

Asumispalvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua.

Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Pitkäaikainen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa laitoshoitona vain, jos se on henkilön terveyden tai turvallisuuden kannalta perusteltua, taikka siihen on muu laissa erikseen säädetty peruste.

Asuminen voidaan järjestää myös perhehoidossa, jolloin hoito tai muu osa- tai ympärivuorokautinen huolenpito järjestetään perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on kirjattu tietoa palveluiden tarkoituksesta, sanallista selitystä edellytyksistä eri palvelumuotojen myöntämiselle ja tarkempaa ohjeistusta RAI-arvioinnin (Resident Assessment Instrument) käyttämisestä palvelutarvetta arvioitaessa.

Liitteet

Liite 1. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 245 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Leena Kostiainen ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 246

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Kotihoidon ja tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301 /2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Kotihoidon palveluilla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään. Kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotoa asumisen tueksi myös erilaisia tukipalveluita, joilla luodaan ja ylläpidetään henkilön kodissa sellaisia olosuhteita, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotihoidon tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnan perusteella järjestettäviin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää harkinnanvaraista sosiaalihuoltolain mukaista liikkumista tukevaa kuljetuspalvelua sekä lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Pirkanmaan kunnissa kotona asumisen tukipalveluita on myönnetty eri laajuudessa. Hyvinvointialueen tukipalvelut voivat poiketa kuntien aiemmin myöntämistä palveluista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu.

Kotihoidon ja kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on kirjattu tietoa palveluiden tarkoituksesta, sanallista selitystä edellytyksistä eri palvelumuotojen myöntämiselle ja tarkempaa ohjeistusta RAI-arvioinnin (Resident Assessment Instrument) käyttämisestä palvelutarvetta arvioitaessa.

Liitteet

Liite 1. Pirkanmaan hyvinvointialueen kotihoidon myöntämisen perusteet

Liite 2. Pirkanmaan hyvinvointialueen kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä

- liitteen 1 mukaiset kotihoidon palvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien,

- liitteen 2 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 246 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 247

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), perhehoitolakiin (263/2015), lakiin omaishoidon tuesta (937/2005), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) sekä Sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020-2023 (STM julkaisuja 2020:29).

Lyhytaikaisella ympärivuorokautisella asumisella tarkoitetaan asiakkaan kodin ulkopuolella tapahtuvaa ympärivuorokautista hoitoa asumispalveluyksikössä tai perhehoidossa. Palvelun myöntäminen edellyttää, että asiakas tarvitsee säännöllisesti tai jatkuvaluontoisesti apua päivittäisissä toiminnoissa fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn laskun vuoksi eikä hänen tilanteensa vaadi sairaalahoitoa. Ensisijaisesti avun tarpeeseen vastataan kotihoidon palveluilla tai perhehoidon avulla. Lyhytaikaisessa ympärivuorokautisessa asumisessa voidaan järjestää esimerkiksi omaishoidon tuen lakisääteisten vapaiden aikainen hoito.

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on

kirjattu tietoa palvelun tarkoituksesta, sanallista selitystä edellytyksistä palvelun myöntämiselle ja tarkempaa ohjeistusta RAI-arvioinnin (Resident Assessment Instrument) käyttämisestä palvelutarvetta arvioitaessa.

Liitteet

Liite 1. Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumisen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 247 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 248

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Perhehoidon järjestämisestä sekä maksettavasta palkkiosta ja korvauksista säädetään perhehoitolaissa (263/2015). Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota (hoitopalkkio). Hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 847,24 euroa (2022). Hoitopalkkion määrän tulee vastata henkilön hoidettavuutta ja sitä arvioidessa tulee ottaa huomioon toiminnan luonne.

Lisäksi perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista perhehoitajalle maksetaan todellisten kustannusten mukainen korvaus (kulukorvaus), joka on vähintään 437,44 euroa (2022) perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa, jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu. Kulukorvaus voidaan erityisestä syystä maksaa myös säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Hoitopalkkion ja kulukorvauksen lisäksi perhehoitajalle maksetaan hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista korvaus (käynnistämiskorvaus), jonka suuruus on perhehoidossa olevaa henkilöä kohti enintään 3106,53 euroa (2022).

Ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon toimintaohje on laadittu Pirkanmaan perhehoitoyksikössä vuonna 2022. Toimintaohjeen liitteessä on määritelty

perhehoidosta maksettavat palkkiot ja korvaukset. Toimintaohje on jo tällä hetkellä käytössä Kuhmoista lukuun ottamatta kaikissa muissa Pirkanmaan kunnissa.

Pirkanmaan hyvinvointialueella esitetään käytettäväksi edellä mainitun ohjeen mukaisia palkkioita ja korvauksia. Palkkioiden ja korvausten määrät on tarkistettava kalenterivuosittain vuoden alusta elinkustannusindeksin edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti. Tarkistukseen tarvittavat elinkustannusindeksin tiedot vuodelle 2023 on saatavissa joulukuussa.

Liitteet

Liite 1. Ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon maksut ja korvaukset

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon maksut ja korvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 248 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 249

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain 23 §:n mukaisia liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen.

Liikkumista tukevana kuljetuspalveluna myönnetään matkoja määrärahojen puitteissa enintään vuodeksi kerrallaan taksilla niille henkilöille, jotka eivät ole oikeutettuja vammaispalvelulain mukaiseen vaikeavammaisten kuljetuspalveluun, mutta jotka alentuneen toimintakyvyn takia eivät kykene käyttämään julkista liikennettä eivätkä palvelubusseja.

Matkoja myönnetään enintään 8 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa harkinnanvaraisesti ottaen huomioon asiakkaan toimintakyky, elämäntilanne ja elinympäristö. Kuljetuspalvelumatkoja voi tehdä hakijan asuinkunnan alueella sekä lisäksi yhteen oman asuinkunnan rajakuntaan.

Liikkumista tukeva kuljetuspalvelu suunnataan palvelutarpeen arvioinnin perusteella ensisijaisesti pienituloisille. Liikkumista tukevia kuljetuspalveluita ei myönnetä pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleville henkilöille.

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella . Yhdistettyjen matkojen eli ns. kimppakyytien omavastuu on saman suuruinen kuin yksin matkustettaessa.

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Päätösesityksen liitteenä olevaan myöntämisen perusteisiin on kirjattu tietoa palvelun tarkoituksesta sekä sanallista selitystä edellytyksistä palvelun myöntämiselle

Liitteet

Liite 1. Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 249 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 250

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Vammaispalvelulain (380/1187) mukainen tukihenkilötoiminta on harkinnanvarainen palvelu, jolla voidaan tietyissä tilanteissa varmistaa vammaisen henkilön joustavat ja yksilölliseen tarpeeseen vastaavat palvelut. Tukihenkilötoiminnalla pyritään parantamaan vammaisen henkilön elämänlaatua ja osallisuutta.

Tukihenkilö voidaan myöntää vammaiselle henkilölle, joka tarvitsee tukea sosiaalisten suhteiden luomisessa ja ylläpitämisessä sekä yhteiskuntaan osallistumisessa. Tukihenkilö voidaan myöntää myös vammaisen lapsen ja nuoren itsenäistymisen ja kehityksen tukemiseksi. Tukihenkilö tukee vammaista henkilöä kodin ulkopuolella

harrastuksissa, osallistumisessa ja virkistyksessä. Tukihenkilönä voi toimia tehtävään soveltuva yksityishenkilö. Tukihenkilötoiminnalla ei korvata ammattihenkilön antamaa palvelua.

Tukihenkilöpalvelut (ei ammatillinen) on käytössä vammaispalveluissa suuressa osassa Pirkanmaan kuntia harkinnanvaraisena palveluna. Sen käytöllä on voitu kompensoida raskaampien palvelujen, esimerkiksi henkilökohtaisen avun palvelun kustannuksia sekä järjestää joustavasti tarkoituksenmukaisia palveluja.

Tukihenkilötoiminnan kustannukset Pirkanmaalla vuonna 2021 ovat olleet noin 33.600 euroa (ei-ammatillinen tukihenkilötoiminta). Toimintaa esitetään laajennettavaksi koko Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Toiminnan laajentumisesta aiheutuvan lisäkustannuksen arvioidaan olevan noin 20.000 euroa, koska tukihenkilöpalvelu voi toimia vaihtoehtona kalliimmalle palvelulle ja toisaalta toiminnan mittavaa käyttöä rajoittaa tukihenkilöiden saatavuudessa olevat haasteet.

Ammatillinen tukihenkilötoiminta on koulutetun ammattihenkilön (sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö tai muu soveltuva tutkinto) toteuttamaa tavoitteellista työskentelyä. Ammatillisessa tukihenkilötoiminnassa tuettavan vaatima apu ja tuki sekä toiminnan tavoitteet edellyttävät tukihenkilön tehtävään soveltuvaa ammatillista osaamista. Ammatillisella tukihenkilötoiminnalla voidaan työskennellä esimerkiksi arjen taitojen, sosiaalisten taitojen ja kodin ulkopuolisten ihmissuhteiden, mielekkään tekemisen ja osallisuuden sekä itsenäisen liikkumisen taitojen edistämiseksi.

Ammatillisella tukihenkilöpalvelulla on tarkoitus osittain vastata 1.1.2023 alkaen voimaan tulevan vammaispalvelulain mukaisiin hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuden alaisiin uusiin palvelutarpeisiin: erityinen osallisuuden tuki, valmennus ja saattajapalvelu. Uuden lain tuomien velvoitteiden aiheuttamia kustannuksia ei pystytä arvioimaan tässä vaiheessa. Kyse on kuitenkin hyvinvointialuetta velvoittavista palveluista.

Vammaispalveluissa on tarkoituksenmukaista turvata myös isompien kuukausittaisten tuntimäärien järjestyminen, joten tukihenkilöpalveluun esitetään käyttöön otettavaksi kaksi palkkioluokkaa.

Tukihenkilötoiminta

- palkkio 50,45 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on alle 10 h/kk;
- kulukorvaus 25,25 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on alle 10 h/kk;
- palkkio 101 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on 10 h tai yli /kk;
- kulukorvaus 50,50 €/ kk, kun tukihenkilötoimintaa on 10 h tai yli /kk.
- Lisäksi voidaan korvata mahdolliset tukihenkilön matkakustannukset liikenteen käytön mukaan.
- Mikäli julkinen liikenne ei ole kohtuudella käytettävissä, voidaan korvata verohallinnon oman auton käytön mukainen km-korvaus (0,46 €/km vuonna 2022).

Ammatillinen tukihenkilötoiminta

- tuntipalkkio 35 €
- Matkakulujen korvaus verohallinnon oman auton käytön mukainen km-korvaus (0,46 €/km vuonna 2022).

Liitteet

Liite 1. Vammaispalveluiden tukihenkilöpalkkiot ja kulukorvaukset

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä selosteen ja liitteen 1 mukaiset vammaispalveluiden tukihenkilöpalkkiot ja kulukorvaukset noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 250 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 24.10.2022, § 251

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Omaishoidon tuen järjestämisestä säädetään laissa omaishoidon tuesta (937/2005). Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidon tuki on harkinnanvarainen sosiaalipalvelu, jota hyvinvointialue järjestää sitä varten varaamiensa määrärahojen rajoissa.

Pirkanmaan yhteiset omaishoidon tuen myöntämisperusteet on valmisteltu kuntien yhteistyönä vuonna 2021. Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikkö on aloittanut toimintansa 1.2.2022 ja yksikön toimintaan ovat liittyneet Kuhmoisten kunta, Lempäälän kunta, Oriveden kaupunki, Tampereen kaupunki ja Valkeakosken kaupunki. Yhteiset myöntämisperusteet ja palkkioluokat ovat käytössä Tampere-Orivesi yhteistoiminta-alueella sekä Kuhmoisten ja Lempäälän kunnissa. Lisäksi Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön omaishoidon tuen myöntämisperusteet ovat käytössä Valkeakosken kaupungissa ja Akaa-Urjala yhteistoiminta-alueella.

Vuonna 2021 tehdyn valmistelun perusteella palkkioiden yhdenmukaistaminen nostaisi omaishoidon tuen kustannuksia hyvinvointialueella arviolta noin 100.000 euroa vuonna 2023. Arvio on kuitenkin suuntaa antava. Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi ei mahdollista, koska kustannuksiin vaikuttaa esimerkiksi eri palkkioluokissa olevien asiakkaiden määrä.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitetään kolme hoitoisuuden mukaan porrastettua palkkioluokkaa (vuoden 2022 taso):

I hoitoisuusryhmä	423,61 €/kk
II hoitoisuusryhmä	700,00 €/kk
III hoitoisuusryhmä a ja b	1.200,00 €/kk

Omaishoitajille maksettavien hoitopalkkioiden määrästä ja alimmista hoitopalkkioista säädetään omaishoidon tuesta annetussa laissa. Alin omaishoidon tuen hoitopalkkio vuonna 2022 on 423,61 euroa kuukaudessa.

Lisäksi esitetään maksettavaksi omaishoidon sijaishoitajille palkkiota omaishoidettavan hoitoisuusryhmän mukaan (vuoden 2022 taso) seuraavasti:

I hoitoisuusryhmässä	70,52 €/vrk
II ja III hoitoisuusryhmä	86,81 €/vrk

Esitetty palkkiotaso on käytössä Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikössä. Muissa Pirkanmaan kunnissa sijaishoidon palkkioissa on ollut eroja. Osassa kuntia on käytössä vain yksi palkkiotaso ja osassa kunnista palkkiot on porrastettu hoitoluokittain. Keskimääräinen vaihteluväli Pirkanmaalla on alimmassa palkkioluokassa 46,90-211,56 euroa/vrk (ml. kunnat, joissa vain yksi palkkioluokka).

Edellä esitetyt omaishoidon tuen ja sijaishoidon palkkioiden määrät on tarkistettava kalenterivuosittain vuoden alusta elinkustannusindeksin edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti. Tarkistukseen tarvittavat elinkustannusindeksin tiedot vuodelle 2023 on saatavissa joulukuussa. Nyt päätettäviin omaishoidon tuen palkkioihin ja omaishoidon sijaishoitajille maksettaviin palkkioihin tulee tehdä indeksitarkistuksen mukaiset korotukset vuoden 2023 alusta.

Pirkanmaan kunnista suuressa osassa (noin 75 %) omaishoidon tuki ei ole tällä hetkellä määrärahasidonnainen etuus, vaan palkkio voidaan myöntää kaikille myöntämisperusteet täyttäville asiakkaille. Palkkion määrärahasidonnaisuuden vaikutusta omaishoidon tuen palkkioiden kustannuksiin on vaikea arvioida, koska määrärahojen riittävyyteen vaikuttaa esimerkiksi vuosittain tukea hakevien uusien asiakkaiden sekä vapautuvien tukien määrä. Kuntien kustannuksista arvioiden määräsidonnaisuuden vaikutus kustannuksiin olisi koko Pirkanmaalla noin 1-3% eli 185.000-550.000 euroa vuodessa.

Omaishoidon tuki esitetään myönnettäväksi määrärahasidonnaisena. Pirkanmaan hyvinvointialueen omaishoidon tuen palkkioihin varattavasta määrärahasta päätetään talousarvion 2023 hyväksymisen yhteydessä.

Liitteet

Liite 1. Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet

Liite 2. Omaishoidon tuen palkkioluokat

Omaishoidon tuen palkkiot kunnittain 2022 (oheis-/ taustamateriaali)

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä

- liitteen 1 mukaiset omaishoidon tuen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien,

- liitteen 2 mukaiset omaishoidon tuen palkkioluokat noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien kuitenkin niin, että palkkiot tarkistetaan 1.1.2023 voimaan tulevan indeksitarkistuksen mukaisesti.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijoina § 251 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Katja Uitus-Mäntylää.

Kokouksen kuluessa Hanna Laine teki muutosehdotuksen: "Omaishoidon tuki myönnetään kaikille kriteerit täyttäville kaikissa palkkioluokissa. Ei määrärahasidonnaisuutta." Katariina Pylsy, Joakim Vigelius, Olga Haapa-aho, Jouni Sirén ja Arja Laitinen kannattivat ehdostusta.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esitys hyväksyä yksimielisesti. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Aluehallitus päättää hyväksyä

- että liitteen 1 mukainen omaishoidon tuki myönnetään kaikille kriteerit täyttäville kaikissa palkkioluokissa, ei määrärahasidonnaisuutta, noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien,

- liitteen 2 mukaiset omaishoidon tuen palkkioluokat noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien kuitenkin niin, että palkkiot tarkistetaan 1.1.2023 voimaan tulevan indeksitarkistuksen mukaisesti.

Esteellisyys
Johanna Loukaskorpi ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Aluehallitus, 07.11.2022, § 265

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Asumispalvelujen järjestäminen perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Asumispalvelua järjestetään sosiaalihuoltolain 21 §:n ja 21 a, b, c §:n perusteella niille henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa

järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista ja kiireellistä apua.

Asumispalvelulla tarkoitetaan sosiaalihuoltolain mukaista vuokrasopimukseen perustuvaa asumispalvelua, jossa asukas saa yksilöllisten tarpeidensa mukaista hoito ja huolenpitoa sekä jatkuvaa apua päivittäisiin toimintoihin. Asumispalvelut jaotellaan tilapäiseen asumispalveluun, tuettuun asumispalveluun, yhteisölliseen asumiseen ja ympärivuorokautiseen palveluasumiseen. Laitoshoitoa myönnetään vain erityisen painavin perustein.

Asumispalvelujen myöntämisen perusteita valmisteltiin työryhmässä, jossa oli mukana Pirkanmaan luovuttavien organisaatioiden työntekijöitä Kangasalta, Lempäälästä ja Tampereelta. Työryhmään on ollut mahdollista osallistua halutessaan mistä tahansa Pirkanmaan kunnasta. Asumispalvelujen myöntämisen perusteita on aiemmin kunnissa määritelty lähinnä palvelukuvauksissa ja kilpailutukseen liittyvissä palvelumääritelmissä.

Asumispalvelujen myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan asumispalveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää viranomaisten päätöksentekoa.

Liitteet:

LIITE 1 Asumispalvelujen myöntämisen perusteet

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaisesti päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana § 265 aikana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja johtava suunnittelija Kaisa Braggea, jotka poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Esittelijä teki korjauksen liitteeseen seuraavasti: sivu 3, viimeinen kappale, toinen lause; "Sellaisten asumispalvelujen tarvetta, jotka edellyttävät muuttamista, arvioidaan, mikäli kotiin annettavat palvelut (esim. tuettu asuminen omassa kodissa ja muut sosiaalihuollon palvelut) eivät riitä vastaamaan asiakkaan palvelutarpeeseen tai asiakkaalla ei ole asuntoa." muutetaan muotoon " Sellaisten asumispalvelujen tarvetta, jotka edellyttävät muuttamista, arvioidaan, mikäli kotiin annettavat palvelut (esim. tuettu asuminen omassa kodissa ja muut sosiaalihuollon palvelut) eivät riitä vastaamaan asiakkaan palvelutarpeeseen tai asiakkaalla ei ole asuntoa tai muusta vastaavasta syystä."

Merkittiin, että Johanna Loukaskorpi poistui kokouksesta kokonaan § 265 käsittelyn jälkeen.

Merkittiin, että varajäsen Ulla Kampman saapui kokoukseen § 265 käsitelyn jälkeen.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 10.33-10.40 § 265 käsittelyn jälkeen.

Päätös
Aluehallitus päättää

- hyväksyä kokouksessa korjatun liitteen 1 mukaisesti päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2023 lukien.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 284

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsääntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaan tuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt uuden lain voimaantuloa koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022) ja päätös lain voimaantulosta tehdään tämän hetkisen tiedon mukaan joulukuussa. Laki säätelee jatkossakin liikkumisen tuen (ml. kuljetuspalvelut) yleisistä periaatteista. Hyvinvointialue voi lisäksi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi toimintakäytäntöihin.

Sekä nykyisessä että uudessa laissa säädetään kuljetuspalveluiden järjestämisestä vammaiselle henkilölle. Voimaantulevassa uudessa laissa kuljetuspalveluista säädetään osana liikkumisen tuen palveluita. Kuljetuspalvelun sisältöön ei tule laissa merkittäviä muutoksia, mutta liikkumisen tuen toteuttamistapoihin tulee kuljetuspalvelun lisäksi uusia vaihtoehtoja, esimerkiksi henkilökohtainen apu, saattajapalvelu ja muun kulkuvälineen kuin auton antaminen vammaisen henkilön käyttöön.

Nyt päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen voimaantulevaan vammaispalvelulakiin. Vammaisella henkilöllä on lain mukaan oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty käyttämään julkista joukkoliikennettä itsenäisesti ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vammaisella henkilöllä on vammaispalvelulain mukaisten kriteerien täyttyessä subjektiivinen oikeus liikkumisen tukeen, mutta ei tiettyyn palvelun toteuttamistapaan. Liikkumisen tuesta säädetään tarkemmin lain pykälissä § 25-28.

Pirkanmaan hyvinvointialueella on käytössä seuraavat liikkumisen tuen toteuttamistavat:

- kuljetuspalvelu
- saattajapalvelu joko osana kuljetuspalveluita tai erillisenä palveluna

- henkilökohtainen apu
- taloudellisen tuen myöntäminen auton tai muun soveltuvan kulkuneuvon hankintaan
- tarvittaessa yksilöllisesti arvioitu muu soveltuva tapa, esimerkiksi valmennuksen myöntäminen julkisen liikenteen käytön harjoitteluun.

Liikkumisen tuki voidaan toteuttaa myös useamman toteuttamistavan yhdistelmänä.

Liikkumisen tukena myönnettävistä kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Liitteet

Liite 1 Vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien. Päätös tehdään ehdollisena edellyttäen, että uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2023.

Kokouskäsittely
Sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmanen ja vammaisten palvelujen toimialuejohtaja Tuulikki Parikka pitivät yleisinfon pykälien 284-288 sisältämistä myöntämisperusteista. Parikka poistui kokouksesta pykälien 284-288 käsittelyn jälkeen.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 285

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsääntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaan tuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt uuden lain voimaantuloa koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022) ja päätös lain voimaantulosta tehdään tämän hetkisen tiedon mukaan joulukuussa. Laki säätelee jatkossakin liikkumisen tuen (ml. kuljetuspalvelut) yleisistä

periaatteista.

Sekä nykyisessä että uudessa laissa säädetään kuljetuspalveluiden järjestämisestä vammaiselle henkilölle. Voimaantulevassa uudessa laissa kuljetuspalveluista säädetään osana liikkumisen tuen palveluita.

Kuljetuspalvelusta voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (A Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6 §). Tarkoitus on, että kuljetuspalvelun käyttäjät ovat taloudellisesti samassa asemassa kuin julkisen liikenteen käyttäjät.

Pirkanmaan kuntien perimissä asiakasmaksuissa on ollut eroja. Tällä hetkellä Tuomi Logistiikan toiminnan piirissä olevissa kunnissa asiakasmaksukonseptit perustuvat pääsääntöisesti Nyssen joukkoliikennelipun hintaan tai Matkahuollon kilometrivyöhykkeisiin perustuvaan hintataulukkoon vuodelta 2014. Niissä kunnissa, joissa asiakasmaksu perustuu Nyssen joukkoliikennelippujen hintaan, asiakasmaksut lähtevät 2,10 eurosta ylöspäin perustuen joko arvolipun tai kertalipun hintaan.

Kunnissa, joissa maksu perustuu Matkahuollon hintataulukkoon, asiakasmaksut lähtevät 3,30 eurosta ylöspäin. Matkahuollon hintataulukkoa ei kuitenkaan nähdä enää vertailukelpoisena, koska se perustuu vuoden 2014 hintoihin, taulukkoa ei päivitetä ja Matkahuollon hinnoittelu on muuttunut vuosien varrella joustavammaksi.

Liikkumisen tuen palveluiden pientyöryhmä on selvittänyt eri vaihtoehtoja vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten asiakasmaksukonsepteiksi. Valmistelussa on perehdytty valmisteilla olevan uuden vammaispalvelulain hallituksen esitykseen, kuljetuspalveluita koskevaan oikeuskäytäntöön sekä kuntien nykyisiin käytäntöihin. Liikkumisen tuen kokonaisuudesta on järjestetty kaksi tilaisuutta vammaisneuvostoille ja -järjestöille (keväällä ja syksyllä 2022). Vammaisneuvostot ja -järjestöt ovat saaneet kommentoida kuljetuspalvelun asiakasohjeen luonnosta sekä asiakasmaksukonseptin tekeillä ollutta luonnosta kesällä ja alkusyksystä 2022. Lisäksi vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta on tehty asiakaskysely, johon saatiin 118 vastausta palvelunkäyttäjiltä.

Oikeuskäytäntöjen perusteella kilometrivyöhykkeisiin perustuvan hinnoittelun ei katsota olevan mahdollinen silloin, kun samalla alueella on olemassa vyöhykealueittain toimivaa joukkoliikennettä (KHO vuosikirjaratkaisu 2020:20). Asiakasmaksukonseptin esitetäänkin perustuvan Nyssen vyöhykealueella joukkoliikenteen hinnoitteluun. Hinnoittelu perustuisi joukkoliikenteen maksuun kertalipulla maksettaessa (lähimaksu, Nysse-mobiili). Vyöhykkeiden mukaisessa hinnoittelussa vyöhykekartan pohjana käytettäisiin Nyssen reittioppaan vyöhykepohjaa ja asiakasmaksu määräytyisi sen mukaan, millaisia joukkoliikenteen linjoja vyöhykkeeltä toiselle siirryttäessä pääsääntöisesti on tarjolla julkisen liikenteen käyttäjille.

Koska joukkoliikenteen vyöhykealueet eivät kuitenkaan kata koko Pirkanmaata, on tarpeen määritellä erikseen asiakasmaksut vyöhykealueiden ulkopuolella matkustettaessa. Vyöhykealueen ulkopuolelle jäävät Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kihniö, Mänttä-Vilppula, Parkano, Punkalaidun. Pälkäne, Ruovesi, Sastamala,

Urjala ja Virrat. Vyöhykealueen ulkopuolella sijaitseville alueille esitetään kilometritaulukkoon perustuvaa hinnoittelua, joka lähtee samasta hinnasta kuin lyhimmän kertalipulla maksettavan matkan hinta Nyssen vyöhykealueella.

Pienin matkoista perittävä asiakasmaksu olisi sekä Nyssen vyöhykealueilla sekä ulkopuolella jäävissä kunnissa 2,70 euroa/ yhdensuuntainen matka. Tarkempi hinnoittelu ja asiakasmaksut on kuvattu pykälän liitteenä olevassa taulukossa. Yhdistettyjen matkojen eli ns. kimppakyytien maksu olisi saman suuruinen kuin yksin matkustettaessa. Esitetyillä maksuilla turvataan asukkaiden yhdenvertainen kohtelu Pirkanmaalla.

Lisäksi esitetään seuraavat poikkeukset asiakasmaksukonseptiin:

- lasten ja nuorten asiakasmaksu määräytyisi Nyssen hintataulukossa käytössä olevien ikärajausten mukaisesti: lapsi 7–16 vuotta 50 % aikuisen asiakasmaksusta, nuori 17–24 vuotta 75 % aikuisen asiakasmaksusta;
- työmatkoissa asiakasmaksu olisi 50 % aikuisen asiakasmaksusta;
- opiskelumatkoissa asiakasmaksu olisi 0 euroa;
- työ- ja päivätoiminnan sekä työllistymistä tukevan toiminnan asiakasmaksu olisi 0 euroa vuoden 2023 ajan, jonka aikana asiasta työstetetään uusi esitys.

Vammaisella henkilöllä saa olla kuljetuspalvelumatkalla maksutta mukanaan yksi saattaja sekä vammaisen henkilön huollettavana olevat alaikäiset lapset. Mahdolliset muut matkalla mukana olevat henkilöt maksavat matkastaan palveluntuottajan määrittelemän maksun suoraan palveluntuottajalle. Vammaisella henkilöllä on joskus tarve sille, että matkalla on muitakin henkilöitä kuin yksi maksutta matkustava saattaja, joten muiden matkustajien mukanaoloa ei ole tarkoituksenmukaista rajoittaa, vaikka muiden matkustajien mukanaolo vaikuttaa kyytien yhdistelemisen mahdollisuuksiin.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle esitetään, että saattajan lisäksi vammaisen henkilön alaikäiset lapset matkustaisivat maksutta ja mahdollisten muiden matkustajien maksusta päättäisi palveluntuottaja.

Esityksen mukaisessa asiakasmaksukonseptissa suuntaa antava asiakasmaksukertymän muutos Nyssen vyöhykealueilla olisi noin +205.650 euroa ja vyöhykealueiden ulkopuolella noin -55.800 euroa. Yhteensä suuntaa antava asiakasmaksukertymän muutos olisi Pirkanmaan hyvinvointialueella noin +149.850 euroa. Laskennassa on huomioitu ainoastaan nykyisin Tuomi Logistiikan toiminnan piirissä olevat kunnat, ja tarkastelujaksona on vuosi 2021 (12 kk).

Vertailussa olleessa toisessa asiakasmaksukonseptissa alin asiakkailta perittävä maksu olisi ollut 2,10 euroa/yhdensuuntainen matka. Tässä mallissa olisi suuntaa antava maksukertymän muutos ollut Nyssen vyöhykealueella noin +6.550 euroa ja vyöhykealueiden ulkopuolella noin -90.750 euroa. Yhteensä suuntaa antava asiakasmaksukertymän muutos olisi ollut Pirkanmaan hyvinvointialueella noin -84.200 euroa. Laskennassa oli huomioitu ainoastaan nykyisin Tuomi Logistiikan toiminnan piirissä olevat kunnat, ja tarkastelujaksona on vuosi 2021 (12 kk).

Esitys vammaispalveluiden kuljetuspalveluiden asiakasmaksuista on laadittu vammaispalveluiden kuljetuspalveluita säätelevän lainsäädännön sekä siihen liittyvien oikeustulkintojen mukaisesti. Esitetyllä asiakasmaksukonseptilla voidaan varmistaa mahdollisimman hyvin asukkaiden yhdenvertainen kohtelu Pirkanmaalla.

Liitteet

Liite 1 Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden asiakasmaksut 1.1.2023 lukien

Oheismateriaali: Selvitys vammaispalveluiden kuljetuspalveluiden asiakasmaksuista

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden asiakasmaksujen perusteet 1.1.2023 lukien.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 286

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Henkilökohtaisen avun myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsäädäntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaan tuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt voimassa olevan lainsäädännön uusimista koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022). Henkilökohtaisen avun myöntämisen perusperiaatteisiin ei olisi tulossa merkittäviä muutoksia uudessa lainsäädännössä.

Henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan vammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella; päivittäisissä toimissa, työssä ja opiskelussa, harrastuksissa, yhteiskunnallisessa osallistumisessa tai sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä.

Henkilökohtaista apua on järjestettävä vähintään 30 tuntia kuukaudessa, jollei tätä pienempi tuntimäärä riitä turvaamaan vammaisen henkilön välttämätöntä avuntarvetta.

Henkilökohtainen apu voidaan tuottaa asiakkaille eri tavoilla; työantajamallilla, palvelusetelillä, omana tuotantona tai ostopalveluna.

Pirkanmaalla henkilökohtaisen avun palvelua järjestetään tällä hetkellä ensisijaisesti työnantajamallilla, jossa vammaiselle henkilölle korvataan henkilökohtaisena apuna henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta ja muista avustajan käytöstä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset tai järjestetään avustajapalveluja muilla järjestämistavoilla. Palvelu on asiakkaalle maksutonta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 4 §).

Pirkanmaan henkilökohtaisen avun yksikkö on vastannut keskitetysti Pirkanmaan

kuntien henkilökohtaisen avun työnantajamallin mukaisten palkkioiden maksusta. Käytössä on myös yhtenevät palkkauskäytännöt. Yksikön toiminnassa ovat Kuhmoista lukuun ottamatta mukana kaikki muut Pirkanmaan kunnat.

Uusien työsopimusten tuntipalkka on 11,31 euroa 1.8.2022 alkaen (Heta TES 9.5.2022), ja palkkaa nostetaan automaattisesti Heta-liiton peruskorotusten mukaisesti**.** Mikäli työnantaja haluaa tehdä työsopimuksen suuremmalla tuntipalkalla tai -määrällä kuin mihin hyvinvointialue on sijaismaksajana sitoutunut, vastaa työnantaja itse näistä kustannuksista.

Perustuntipalkan lisäksi maksetaan työaikalisät sekä Heta-liiton jäsenyydestä riippuen, mahdollinen kokemuslisä ja/tai korotettua palkkaluokkaa.

Työaikalisät ja arkipyhäkorvaukset maksetaan Heta TES:n mukaisina kaikille Heta-liiton jäsenyydestä riippumatta: iltalisä korottaa tuntipalkkaa 15 %, yölisä 30 %, lauantailisä 25 % ja sunnuntailisä 100 %.

Arkipyhinä työntekijä on oikeutettu arkipyhälisään tai arkipyhäkorvaukseen. Arkipyhälisä on 100 % korotus tuntipalkkaan arkipyhänä työvuorossa olevalle. Tällöin työntekijälle maksetaan yhteensä kolminkertainen tuntipalkka: perustuntipalkka, sunnuntailisä sekä arkipyhälisä. Arkipyhäkorvaus puolestaan on palkallinen vapaa, ja korvaus lasketaan Heta TES:n mukaisesti eli edeltävän 12 viikon aikana tehtyjen työvuorojen perusteella.

Heta-liiton jäsenten työntekijät ovat oikeutettuja myös lomarahaan sekä ehtojen täyttyessä kokemuslisään ja B-palkkaryhmään. B-palkkaryhmän mukainen tuntipalkka on 12,55 euroa 1.8.2022 alkaen (Heta TES 9.5.2022), ja kokemuslisäportaat korottavat kulloistakin peruspalkkaa 1,25 %. Kokemuslisäportaita on viisi: yhden, kolmen, viiden, kahdeksan ja yhdentoista kokemusvuoden perusteella saavutettavat.

Tuntipalkka vaihtelee siis sen perusteella, milloin työvuoroja tehdään ja kuuluuko työnantaja Heta-liittoon. Korkeimmillaan tuntipalkka voi olla 13,35 euroa (B-palkkaryhmä ja 11 kokemusvuotta) ja lisien kanssa 52,08 euroa (yö lisä ja arkipyhälisä).

Työnantajamallin keskimääräinen tuntihinta muodostuu työntekijän palkkakustannuksista, työnantajakuluista, työterveysmaksuista sekä mahdollisista lisäkuluista (esimerkiksi matkan tai tapahtuman taikka välinehankintojen takia). Työnantajakuluihin sisältyvät työnantajan työeläkemaksu, työttömyysvakuutusmaksu, työtapaturmavakuutusmaksu, sosiaaliturvamaksu sekä ryhmähenkivakuutusmaksu. Vuonna 2021 Pirkanmaan henkilökohtaisen avun yksikön alaisten työsopimusten keskimääräinen tuntihinta oli 21,95 euroa.

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkkasummiksi ja palkanmääräytymisen perusteiksi Pirkanmaan hyvinvointialueella esitetään edellä mainittuja summia ja perusteita.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkkasummat ja palkanmääräytymisen perusteet ja ottaa ne käyttöön 1.1.2023 lukien.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 287

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulainsäädäntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaisi 1.1.2023 voimaantuleva vammaispalvelulaki. Eduskunta on käsitellyt uuden lain voimaantuloa koskevan asian lokakuussa 2022 (HE 191/2022) ja päätös lain voimaantulosta tehdään tämän hetkisen tiedon mukaan joulukuussa.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen voimaantulevaan vammaispalvelulakiin, jonka tarkoituksena on:

1. toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä;
2. tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista;
3. turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Vammaispalvelulain mukaiset erityispalvelut täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita.

Vammaispalvelulain lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön yksilöllinen avun ja tuen tarve. Myöntämisperusteista voidaan poiketa harkinnalla yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Hyvinvointialue voi vammaispalvelulain 7 § 3. momentin mukaan järjestää harkinnanvaraisena palveluna valmennusta vammaisen henkilön perheelle ja muille hänelle läheisilleen. Tätä muuta valmennusta järjestetään osana vammaisen henkilön omaa valmennusta silloin, kun se on tarpeellista vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Vammaisen henkilön perheelle ja muille läheisille henkilöille järjestettävä valmennuspalvelu kuuluu pääsääntöisesti hyvinvointialueen yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin. Ensisijaisesti valmennusta järjestetään Kansaneläkelaitoksen ja terveydenhuollon järjestämänä palveluna.

Perheiden ja läheisten valmennus on uusi vammaispalveluna myönnettävä palvelu, jonka tyyppistä tukea on aiemmin järjestetty osana erityishuoltolain mukaista palvelukokonaisuutta. Valmennuksesta syntyviä kustannuksia ei ole mahdollista arvioida ennen lain voimaan tuloa.

Vammaispalvelulain 29 §:n mukaan hyvinvointialue voi korvata kustannuksia, jotka aiheutuvat teknisten ratkaisujen ja muiden kuin lääkinnällisen kuntoutuksen välineiden hankkimisesta, jos vammainen henkilö tarvitsee niitä:

- päivittäisissä toimissa
- liikkumisessa
- vuorovaikutuksessa
- vapaa-ajan toiminnoissa

Hyvinvointialue voi korvata yleisen järjestämisvelvollisuutensa perusteella kohtuullisia, vamman tai sairauden aiheuttamasta toimintarajoitteesta johtuvia välttämättömänä pidettäviä kustannuksia. Kyseessä on varattujen määrärahojen puitteissa myönnettävä tuki, johon kenelläkään ei ole subjektiivista oikeutta.

Voimassa oleva laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista on sisältänyt lähtökohtaisesti edellä mainitut uuden vammaispalvelulain 29 §:n mukaiset taloudellisen tuen eri muodot, joten näiden järjestämisestä Pirkanmaan hyvinvointialueella ei aiheudu merkittäviä taloudellisia lisäkustannuksia.

Vammaispalvelulain 30 §:n mukaan hyvinvointialue voi lisäksi järjestää myös muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia. Näiden palveluiden ja tuen myöntämiseen hyvinvointialueella on yleinen järjestämisvelvollisuus varattujen määrärahojen puitteissa. Pirkanmaan hyvinvointialueella korvattaisiin ylimääräisten vaatetuskustannusten sekä erityisravinnon tai erityisravintovalmisteiden kustannuksia sekä maksettaisiin korvausta vammaisen henkilön tukihenkilön käytöstä. Vaatekustannuksiin sekä erityisravintoon liittyvät korvaukset ovat olleet käytössä laajasti Pirkanmaalla, joten taloudellisen tuen myöntämisestä ei aiheudu merkittäviä lisäkustannuksia. Tukihenkilöiden palkkioiden osalta aluehallitus on käsitellyt asian kokouksessaan 24.10.2022, 250 §. Toiminnan laajentumisesta aiheutuvan lisäkustannuksen arvioidaan olevan Pirkanmaan hyvinvointialueella noin +20.000 euroa.

Päätösesityksen liitteessä olevassa harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet edellä mainittujen harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisten tukitoimien myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Vammaispalvelulain mukaisten harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisten tukitoimien myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Liitteet

Liite 1 Vammaispalveluiden harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisen harkinnanvaraisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2023 lukien. Päätös tehdään ehdollisena edellyttäen, että uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2023.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 21.11.2022, § 288

Valmistelijat / lisätiedot:
Katja Uitus-Mäntylä, PALVELUPÄÄLLIKKÖ, katja.uitus-mantyla@pirha.fi
Tuulikki Parikka, TOIMIALUEJOHTAJA, tuulikki.parikka@pirha.fi

Kunta on voinut maksaa kehitysvammaiselle henkilölle kehitysvammaisten erityishuollosta annetun asetuksen (988/1977) 24 §:n 2 momentin nojalla työosuusrahaa. Nykyisin kunnissa käytössä oleva työosuusrahan maksaminen on muodostunut vakiintuneeksi tavaksi. Maksuperusteet ovat kuitenkin vaihdelleet kunnittain. Uudessa vammaispalvelulaissa, joka esityksen mukaan (HE 22.9.2022) astuu voimaan 1.1.2023, ei työtoimintaa järjestettäisi enää vammaispalvelulain perusteella, vaan järjestäminen tapahtuisi sosiaalihuoltolain perusteella. Myös kehitysvamma-asetuksen perusteella maksettu työosuusraha poistuisi asetuksen kumoamisen vuoksi 1.1.2023 alkaen.

Uudessa vammaispalvelulaissa on siirtymäaika siten, että vanhat päätökset pysyisivät voimassa päätöksiin merkityn voimassaoloajan tai enintään kolme vuotta, jos vammaisen henkilön palvelun tarve ei muutu. Tammikuussa 2023 tulleet hakemukset käsiteltäisiin uuden lain mukaisesti, jolloin työtoimintaa järjestettäisiin sosiaalihuoltolain mukaisella päätöksellä. Esityksenä on, että myös sosiaalihuoltolain mukaisesti järjestettävään työtoimintaa osallistuvalle maksettaisiin työllistymistä tukeva korvaus. Työllistymistä tukeva korvaus korvaisi aiemmin käytössä olleen työosuusrahan.

Mikäli uusi vammaispalvelulaki ei tulisi voimaan, esitetään että työosuusrahan korvaava työtoiminnan työllistymistä tukeva korvaus Pirkanmaan hyvinvointialueella suoritettaisiin kuitenkin tämän esityksen mukaisesti.

Työtoiminnan työllistymistä tukevasta korvauksesta ei säädetä laissa, mutta vakiintunut käytäntö kunnissa ja näin myös asiakkaiden etu, ovat perusteet jatkaa korvausten käyttöä Pirkanmaan hyvinvointialueella. Työelämäosallisuutta koskeva lainsäädäntöuudistus on kesken. Tällä tulee todennäköisesti olemaan vaikutusta myös vammaisten työllistymiskysymyksiin. Toiminnan uudelleen organisointia hyvinvointialueen sisällä tarkastellaan jatkossa yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Mikäli asiakkaita siirtyy kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain perusteella järjestettävään palveluun (189/2001), määräytyvät korvaukset sen lain perusteella.

Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa tulee työllistymistä tukevan korvauksen perusteet ja suuruus yhdenmukaistaa. Arvioinnin tueksi on luotu arviointilomake, jonka perusteella määräytyy asiakkaan työllistymistä tukevan korvauksen määrä. Arviointilomakkeeseen perustuva korvauksen myöntäminen lisää asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoista kohtelua.

Korvauksen suuruus olisi 8-12 euroa/päivä ja korvaus maksettaisiin vain läsnäolopäiviltä. Korvausta ei makseta ensimmäiseltä kuukaudelta, jolloin tehdään kartoitusta korvaussumman määrittelemiseksi.

Sosiaalihuoltolain perusteella järjestettävästä työtoiminnasta maksettavat työllistymistä tukevat korvaukset eivät lisää hyvinvointialueen kustannuksia. Kustannukset työllistymistä tukevista korvauksista ovat kunnissa tällä hetkellä arviolta 220.000 euroa vuodessa. Kustannusarviossa on käytetty pohjana Tampereen asiakasmääriä ja kustannustietoja. Koko hyvinvointialueen työtoiminnan asiakkaiden määrä on 360. Asiakasmäärä tulee kuitenkin vähentymään, kun osa asiakkaista siirtyy päiväaikaiseen toimintaan. Arvioitu luku 2023 alussa olevista työtoiminnan asiakkaista on 300.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueella maksettavan työllistymistä tukevan korvauksen käyttöön 1.1.2023 lukien.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhusneuvosto, 11.12.2023, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi
Mari Ollinpoika, TOIMIALUEJOHTAJA, IKÄIHMISTEN, mari.ollinpoika@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt kokouksessaan 24.10.2022 myöntämisen perusteet useisiin sosiaalihuollon palveluihin. Osassa myöntämisen perusteita on todettu kuluneen vuoden aikana tarpeita tarkennuksille, joita on valmisteltu päätöksentekoon aluehallitukselle. Myöntämisperusteet käsitellään aluehallituksessa 18.12.2023.

Ikäihmisiä koskevat sosiaalihuollon palvelujen päivitettävät myöntämisperusteet ovat:

- Kotihoidon palvelut
- Kotona asumisen tukipalvelut
- Ikääntyneiden asumisen palvelut
- Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut

Liitteessä 1 on kootusti myöntämisen perusteisiin esitettävät muutokset. Liitteinä 2–5 erilliset myöntämisen perusteet (kotihoidon palvelut, kotona asumisen tukipalvelut,

ikääntyneiden asumisen palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut) -asiakirjat, joissa esitettävät muutokset on huomioitu. Edellä mainitut liitteet on toimitettu vanhusneuvoston jäsenille ennakkoon tutustuttavaksi. Liitteessä 6 on kuvattu tarkemmin RAI-mittariston termejä, jotka suunnittelija Mari Jokela esittelee vanhusneuvostolle kokouksessa.

Ehdotus

Vanhusneuvosto

- antaa lausuntonsa kotihoidon palveluiden, kotona asumisen tukipalveluiden, ikääntyneiden asumisen palveluiden ja sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteisiin.

Kokouskäsittely
Merkittiin, että Erkki Törmä, Eila Henriksson ja Salme Lehtonen poistuivat kokouksesta § 124 aikana. Suunnittelija Mari Jokela oli läsnä kokouksessä tämän pykälän käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Vanhusneuvosto päätti tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti

- hyväksyä vanhusneuvoston lausunnon kotihoidon palveluiden, kotona asumisen tukipalveluiden, ikääntyneiden asumisen palveluiden ja sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteisiin kokouksessa tehdyin muutoksin. Lausunnon liitteeksi laitetaan vanhusneuvoston aloite sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamisesta.
- vanhusneuvoston lausunto kotihoidon tukipalveluiden, kotiin vietävien palveluiden, ikääntyneiden asumisen palveluiden ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisen perusteista sekä vanhusneuvoston aloite sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamisesta otettiin pöytäkirjan liitteeksi
- tarkastaa pykälän kokouksessa.

Vammaisneuvosto, 13.12.2023, § 121

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt kokouksessaan 24.10.2022 myöntämisen perusteet useisiin sosiaalihuollon palveluihin, mukaan lukien sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisten tukevien palveluiden myöntämisen perusteet (§ 249). Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteet on hyväksytty aluehallituksessa 11.4.2023 § 91.

Myöntämisen perusteissa on todettu kuluneen vuoden aikana tarpeita tarkennuksille, joita on valmisteltu päätöksentekoon aluehallitukselle. Myöntämisperusteet käsitellään aluehallituksessa 18.12.2023.

Vammaisia henkilöitä koskevat sosiaalihuollon palvelujen päivitettävät myöntämisperusteet ovat:

- Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut
- Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu

Liitteenä 1 on kootusti myöntämisen perusteisiin esitettävät muutokset. Liitteinä 2 ja 3 erilliset myöntämisen perusteet (sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu, vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu) -asiakirjat, joissa esitettävät muutokset on huomioitu. Edellä mainitut liitteet on toimitettu vammaisneuvoston jäsenille ennakkoon tutustuttavaksi.

Ehdotus

Vammaisneuvosto

- antaa kommenttinsa sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisen perusteisiin.

Kokouskäsittely
Merkittiin, että jäsenet Mervi Jylli ja Sirkka Madekivi sekä varajäsen Johanna Anttila poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Vammaisneuvosto päätti tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- hyväksyä kommenttinsa sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisen perusteisiin. Vammaisneuvoston 11.10.2023 § 91 Kuljetuspalvelut Pirkanmaan hyvinvointialueella kommenttien kooste otettiin lausunnon liitteeksi.
- antaa kommenttinsa sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisen perusteisiin
- tarkastaa pykälän kokouksessa.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 382

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Aluehallitus hyväksyi lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet 24.10.2022 (§ 240/2022). Hyväksyttäväksi esitetään päivitetyt myöntämisperusteet, joissa on määritelty tarkemmin säännöllisen kotipalvelun myöntämisperusteita ja maksullisuutta. Myöntämisperusteisiin lisättiin tarkennukset siitä, että kotipalvelulla ei voi korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa, eikä sitä myönnetä loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin.

Liitteenä myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 lukien.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 383

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 21.11.2022 § 284 vammaispalvelulain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteita 1.1.2023 lukien. Koska uuden vammaispalvelulain eteneminen oli tuolloin epävarmaa, päätös tehtiin ehdollisena edellyttäen että uusi vammaispalvelulaki olisi tullut voimaan 1.1.2023. Lain voimaantulon lykkääntymisestä tuli tieto loppuvuonna 2022, jonka jälkeen myöntämiskriteerit laadittiin voimaan jääneen ns. vanhan vammaispalvelulain mukaisiksi. Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 11.4.2023 § 91 näitä vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteita ja myöntämisperusteet tulivat voimaan 1.5.2023 lähtien.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet kuljetuspalvelujen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin ja asetukseen kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden perusteella. Liikkumisen tuen tiimin toiminnan käynnistyminen loppuvuoden 2023 aikana on lisännyt myös tarvetta myöntämisperusteiden tarkennuksille. Jatkossa kuljetuspalveluiden päätöksiä tehdään sekä liikkumisen tuen tiimissä että vammaissosiaalityössä, joissa molemmissa sovelletaan samoja myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on valmisteltu yhteistyössä liikkumisen tuen tiimin kanssa.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Asetuksessa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista 18.9.1987/759 pykälissä 4–6 säädetään tarkemmin kuljetuspalvelun sisällöstä. Kuljetuspalvelu on hyvinvointialueen erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu. Vammaispalveluasetuksen 4 §:n mukaan kuljetuspalveluihin ja niihin liittyvine saattajapalveluihin kuuluvat vaikeavammaisen henkilön tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset, jotka liittyvät työssä käymiseen, opiskeluun, asioimiseen, yhteiskunnallisen osallistumiseen, virkistykseen tai muuhun sellaiseen syyhyn. Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset.

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain uudistus on edelleen kesken. Uusi vammaispalvelulaki hyväksyttiin keväällä 2023 tulevaksi voimaan vuoden 2024 alusta lähtien. Syksyllä 2023 eduskunta päätti siirtää lain voimaantuloa vuodella eteenpäin siten, että laki tulee voimaan 1.1.2025. Samalla eduskunta edellytti lain soveltamisalan tarkentamista. Uuden vammaispalvelulain soveltamisalaa tarkennetaan erikseen annettavalla hallituksen esityksellä vuoden 2024 aikana. Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet tulevatkin tämän johdosta jälleen uudelleen valmisteltavaksi ja päätöksentekoon näillä näkymin syksyllä 2024.

Vammaisneuvosto käsittelee sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisia myöntämisperusteita kokouksessaan 13.12.2023. Neuvoston mahdolliset kommentit liitetään esityslistalle perjantaihin 15.12.2023 mennessä.

Liitteenä myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 384

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Asumispalveluiden ja laitoshoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja perhehoidosta perhehoitolaissa (263/2015). Sosiaalihuoltolakiin on tullut asumispalveluiden osalta muutoksia 1.1.2023 alkaen, jonka myötä tehostettu palveluasuminen muuttui ympärivuorokautiseksi asumispalveluksi ja tavallinen palveluasuminen yhteisölliseksi asumiseksi.

Asumispalvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti sekä päivitetty terminologia vastaamaan sosiaalihuoltolain termistöä.

Vanhusneuvosto on käsitellyt kotihoidon tukipalvelujen, kotiin vietävien palvelujen, kotona asumisen palvelujen sekä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisperusteita kokouksessaan 11.12.2023. Kommentit liitetään esityslistalle.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 385

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotihoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palvelun myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Kotihoidon palveluilla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään. Kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja palveluiden myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 386

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotona asumista tukevat tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnan perusteella järjestettäviin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotona asumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 18.12.2023, § 387

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja.

Pirkanmaan hyvinvointialue on vahvistanut sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet 24.10.2022 § 249. Myöntämisen perusteita halutaan tarkentaa, jotta kriteerit tukisivat entistä paremmin yhdenvertaista palvelun saantia.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus, jonka mukaan palvelu kohdennetaan ensisijaisesti ikääntyneille henkilöille. Lisäksi tarkennetaan asiakasohjeessa jo ollutta huomiota, jonka mukaan kuljetuspalvelua ei myönnetä, mikäli hakijalla tai hänen taloudessaan on auto käytössä. Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi myös maininta, jonka mukaan asiakkaalle tehdään tarvittaessa yksilöllinen suunnitelma liikkumisen tuen palveluista.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumista tukeva kuljetuspalvelu on suunnattu palvelutarpeen arvioinnin perusteella ensisijaisesti pienituloisille. Myöntämisen perusteisiin halutaan lisätä pienituloisuuden määrittämiseksi ohjeelliset tulorajat. Tällaisena bruttotulorajana pidetään yhden henkilön taloudessa 1350 euroa kuukaudessa ja kahden henkilön taloudessa 2497,50 euroa kuukaudessa. Yhden henkilön talouden tuloraja on Suomen hyvinvointialueiden käytössä olevien tulorajojen mediaani. Kahden henkilön talouden tulorajan laskentaperusteena on pitkäaikaisessa palveluasumisessa käytetyn puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen maksukerroin 42,5 %. Tuloina huomioidaan säännölliset tulot ja säännölliset pääomatulot, esim. korko- ja vuokratulot. Tuloina ei huomioida asumistukea, rintamalisää tai eläkettä saavan lapsikorotusta. Päätöksenteko perustuu ohjeellisista tulorajoista ja ensisijaisesta kohdennuksesta huolimatta kuitenkin aina yksilölliseen harkintaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumisten tuki on määrärahasidonnaisena tukimuotona myönnetty vain määrärahavuodeksi kerrallaan. Myöntämisen perusteisiin esitetään muutos, joka poistaa perusteista, että matkat voitaisiin myöntää enintään vuodeksi kerrallaan. Jatkossa liikkumisen tuen palvelu voitaisiin myöntää asiakkaan tarpeen mukaan pidemmäksikin ajaksi kerrallaan eikä palvelua tarvitse hakea joka vuosi uudelleen.

Vammaisneuvosto käsittelee sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisia myöntämisperusteita kokouksessaan 13.12.2023. Neuvoston mahdolliset kommentit liitetään esityslistalle perjantaihin 15.12.2023 mennessä.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Puheenjohtaja ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Nuorisovaltuusto, 21.12.2023, § 218

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaisa Bragge, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ, kaisa.bragge@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Aluehallitus hyväksyi lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet 24.10.2022 (§ 240/2022). Hyväksyttäväksi esitetään päivitetyt myöntämisperusteet, joissa on määritelty tarkemmin säännöllisen kotipalvelun myöntämisperusteita ja maksullisuutta. Myöntämisperusteisiin lisättiin tarkennukset siitä, että kotipalvelulla ei voi korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa, eikä sitä myönnetä loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin.

Kuullaan palvelupäällikkö Inge Niemistä asiantuntijana kokouksessa. Liitteenä myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus

Esittelijä: Eetu Hukkanen, Pirha nuorisovaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Nuorisovaltuusto

- merkitä käydyn keskustelun tiedoksi,
- lähettää lausunnon valmisteltavaksi sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelutiimille,
- valtuuttaa nuorisovaltuuston työjärjestyksen §:n 10 mukaisesti nuorisovaltuuston puheenjohtajaneuvoston hyväksymään lausunnon

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana palvelujohtaja Inge Niemistä kokouksessa. Nieminen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen ennen päätöksentekoa.

Vilja Vänskä saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 21.11.2022 § 284 vammaispalvelulain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteita 1.1.2023 lukien. Koska uuden vammaispalvelulain eteneminen oli tuolloin epävarmaa, päätös tehtiin ehdollisena edellyttäen, että uusi vammaispalvelulaki olisi tullut voimaan 1.1.2023. Lain voimaantulon lykkääntymisestä tuli tieto loppuvuonna 2022, jonka jälkeen myöntämiskriteerit laadittiin voimaan jääneen ns. vanhan vammaispalvelulain mukaisiksi. Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 11.4.2023 § 91 näitä vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteita ja myöntämisperusteet tulivat voimaan 1.5.2023 lähtien.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet kuljetuspalvelujen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin ja asetukseen kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden perusteella. Liikkumisen tuen tiimin toiminnan käynnistyminen loppuvuoden 2023 aikana on lisännyt myös tarvetta myöntämisperusteiden tarkennuksille. Jatkossa kuljetuspalveluiden päätöksiä tehdään sekä liikkumisen tuen tiimissä että vammaissosiaalityössä, joissa molemmissa sovelletaan samoja myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on valmisteltu yhteistyössä liikkumisen tuen tiimin kanssa.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Asetuksessa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista 18.9.1987/759 pykälissä 4–6 säädetään tarkemmin kuljetuspalvelun sisällöstä. Kuljetuspalvelu on hyvinvointialueen erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu. Vammaispalveluasetuksen 4 §:n mukaan kuljetuspalveluihin ja niihin liittyvine saattajapalveluihin kuuluvat vaikeavammaisen henkilön tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset, jotka liittyvät työssä käymiseen, opiskeluun, asioimiseen, yhteiskunnallisen osallistumiseen, virkistykseen tai muuhun sellaiseen syyhyn. Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset.

Kuljetuspalveluista peritään asiakasmaksuna omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain uudistus on edelleen kesken. Uusi vammaispalvelulaki hyväksyttiin keväällä 2023 tulevaksi voimaan vuoden 2024 alusta lähtien. Syksyllä 2023 eduskunta päätti siirtää lain voimaantuloa vuodella eteenpäin siten, että laki tulisi voimaan 1.1.2025. Samalla eduskunta edellytti lain soveltamisalan tarkentamista. Uuden vammaispalvelulain soveltamisalaa tarkennetaan erikseen annettavalla hallituksen esityksellä vuoden 2024 aikana. Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet tulevatkin tämän johdosta jälleen uudelleenvalmisteltavaksi ja päätöksentekoon näillä näkymin syksyllä 2024.

Esitys vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteiksi on toimitettu vammaisneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Kokouksessaan 13.12.2023 vammaisneuvosto on hyväksynyt ja antanut kommenttinsa myöntämisperusteisiin. Lausunnossa merkittävin myöntämiskriteerien muutosehdotus koskee matkustusalueen laajentamista koskemaan koko Pirkanmaata. Lisäksi annetaan palautetta ja parannusehdotuksia kuljetuspalvelun toteutukseen. Vammaisneuvoston antamat kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vammaisneuvoston kommenttien ja niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista. Matkustusalueen laajentaminen vammaisneuvoston esittämän mukaiseksi aiheuttaisi merkittävän kustannusten lisäyksen.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vammaisneuvoston 13.12.2023 pöytäkirjanote § 121 ja kommentit sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Pekka Järvinen teki muutosesityksen: "Kuljetuspalvelua myönnetään kotikunnan ja Tampereen välille."

Kannatus: Ulla Kampman. Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Järvisen muutosesitys EI. Hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 7 JAA- ääntä ja 6 EI- ääntä. Muutosesitys hylättiin.

Äänestykset
Pohjaesitys JAA, Järvisen muutosesitys EI

Jaa
Katariina Pylsy
Jari Andersson
Juho Ojares
Leena Kostiainen
Lassi Kaleva
Jori-Pekka Träskbäck
Sari Tanus
Ei
Pekka Järvinen
Jouni Sirén
Milka Hanhela
Ulla Kampman
Hanna Laine
Olga Haapa-aho

Päätös
Päätösesitys hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 11

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Asumispalveluiden ja laitoshoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014), ja perhehoidosta perhehoitolaissa (263/2015). Sosiaalihuoltolakiin on tullut asumispalveluiden osalta muutoksia 1.1.2023 alkaen, jonka myötä tehostettu palveluasuminen muuttui ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi ja tavallinen palveluasuminen yhteisölliseksi asumiseksi.

Asumispalvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti sekä päivitetty terminologia vastaamaan sosiaalihuoltolain termistöä.

Esitys ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhusneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Lisäksi RAI-mittaristoon liittyvää termistöä esiteltiin vanhusneuvostolle kokouksessa 11.12.2023. Kokouksessaan 11.12.2023 vanhusneuvosto on hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vanhusneuvoston antama lausunto on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston lausunnon ja sen pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotihoidon järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palvelun myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Kotihoidon palveluilla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään. Kotihoitoa järjestetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja palveluiden myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Esitys kotihoidon palvelujen myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhusneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Lisäksi RAI-mittaristoon liittyvää termistöä esiteltiin vanhusneuvostolle kokouksessa 11.12.2023. Kokouksessaan 11.12.2023 vanhusneuvosto on hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vanhusneuvoston antama lausunto on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston lausunnon ja sen pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotona asumista tukevat tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnan perusteella järjestettäviin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Kotona asumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteisiin on tehty tarkennuksia kuluneen vuoden aikana esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti.

Esitys kotona asumisen tukipalvelujen myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhusneuvostolle tutustuttavaksi 29.11.2023. Lisäksi RAI-mittaristoon liittyvää termistöä esiteltiin vanhusneuvostolle kokouksessa 11.12.2023. Kokouksessaan 11.12.2023 vanhusneuvosto on hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vanhusneuvoston antama lausunto on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston lausunnon ja sen pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Jouni Sirén teki muutosesityksen:

"Aluehallitus päättää
hyväksyä liitteen 1 mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen sillä muutoksella, että

kotihoidon tukipalvelujen myöntämisperusteisiin lisätään vanhusneuvoston lausunnon mukaisesti mahdollisuus myöntää peseytymispalvelua myös omaisten jaksamisen tueksi."

Jouni Sirén veti muutosesityksen pois.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Pirkanmaan hyvinvointialue on vahvistanut sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet 24.10.2022 § 249. Myöntämisen perusteita halutaan tarkentaa, jotta kriteerit tukisivat entistä paremmin yhdenvertaista palvelun saantia.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus, jonka mukaan palvelu kohdennetaan ensisijaisesti ikääntyneille henkilöille. Lisäksi tarkennetaan asiakasohjeessa jo ollutta huomiota, jonka mukaan kuljetuspalvelua ei myönnetä, mikäli hakijalla tai hänen taloudessaan on tosiasiallisesti auto käytettävissään. Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi myös maininta, jonka mukaan asiakkaalle tehdään tarvittaessa yksilöllinen suunnitelma liikkumisen tuen palveluista.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumista tukeva kuljetuspalvelu on suunnattu palvelutarpeen arvioinnin perusteella ensisijaisesti pienituloisille. Myöntämisen perusteisiin halutaan lisätä pienituloisuuden määrittämiseksi ohjeelliset tulorajat. Tällaisena bruttotulorajana pidetään yhden henkilön taloudessa 1350 euroa kuukaudessa ja kahden henkilön taloudessa 2497,50 euroa kuukaudessa. Yhden henkilön talouden tuloraja on Suomen hyvinvointialueiden käytössä olevien tulorajojen mediaani. Kahden henkilön talouden tulorajan laskentaperusteena on pitkäaikaisessa palveluasumisessa käytetyn puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen maksukerroin 42,5 %. Tuloina huomioidaan säännölliset tulot ja säännölliset pääomatulot, esim. korko- ja vuokratulot. Tuloina ei huomioida asumistukea, rintamalisää tai eläkettä saavan lapsikorotusta. Päätöksenteko perustuu ohjeellisista tulorajoista ja ensisijaisesta kohdennuksesta huolimatta kuitenkin aina yksilölliseen harkintaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueella liikkumisten tuki on määrärahasidonnaisena tukimuotona myönnetty vain määrärahavuodeksi kerrallaan. Myöntämisen perusteisiin esitetään muutos, joka poistaa perusteista, että matkat voitaisiin myöntää enintään vuodeksi kerrallaan. Jatkossa liikkumisen tuen palvelu voitaisiin myöntää asiakkaan tarpeen mukaan pidemmäksikin ajaksi kerrallaan eikä palvelua tarvitse hakea joka vuosi uudelleen. Toisaalta tarpeen poistuessa (esim. asiakkaan muuttaessa) palvelu voidaan myös lopettaa.

Esitys sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteiksi on toimitettu vanhus- ja vammaisneuvostoille tutustuttavaksi 29.11.2023. Vanhusneuvosto on kokouksessaan 11.12.2023 käsitellyt ja hyväksynyt lausuntonsa myöntämisperusteisiin. Vammaisneuvosto on kokouksessaan 13.12.2023 hyväksynyt ja antanut kommenttinsa myöntämisperusteisiin.

Vanhusneuvoston lausunto ja vammaisneuvoston kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.12.2023. Johtoryhmä totesi, että neuvostojen antamien lausuntojen ja kommenttien sekä niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista. Edelleen on hyvä huomioida, että sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut ja vammaispalvelulain mukaiset liikkumisen tuen palvelut myönnetään eri perusteilla.

Liitteenä myöntämisen perusteet, vanhusneuvoston 11.12.2023 pöytäkirjanote § 124 ja lausunto, vammaisneuvoston 13.12.2023 pöytäkirjanote § 121 ja kommentit sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 15.01.2024, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:
Titta Pelttari, PALVELULINJAJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista lapsiperheille annettavaa palvelua. Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja

huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta lapsiperheiden kotipalvelua toteutettaessa. Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan yksilöllisesti.

Aluehallitus hyväksyi lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet 24.10.2022 (§ 240/2022). Hyväksyttäväksi esitetään päivitetyt myöntämisperusteet, joissa on määritelty tarkemmin säännöllisen kotipalvelun myöntämisperusteita ja maksullisuutta. Myöntämisperusteisiin lisättiin tarkennukset siitä, että kotipalvelulla ei voi korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa, eikä sitä myönnetä loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin.

Nuorisovaltuusto on kokouksessaan 21.12.2023 käsitellyt esitystä myöntämisperusteista ja lähettänyt lausuntonsa valmisteltavaksi sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelutiimille sekä valtuuttanut nuorisovaltuuston puheenjohtajaneuvoston hyväksymään lausunnon.

Nuorisovaltuuston antamien lausuntojen ja kommenttien sekä niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella myöntämisperuste muutetaan muodosta ?vanhempi kokee tilapäistä uupumusta tai väsymystä? muotoon ?huoltaja kokee tilapäisesti haasteita oman mielenterveytensä kanssa.?

Nuorisovaltuusto ei puoltanut myöntämisperusteisiin tehtyjä tarkennuksia siitä, että lapsiperheiden kotipalvelulla ei korvata lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa tai loma-ajoista johtuvaa lastenhoitotarvetta.

Voimassa olevassa laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983) lähtökohtana pidetään vanhempien tai muiden huoltajien valvollisuutta turvata lapsen tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi. Vaikka lapsiperheiden kotipalvelun tarjonnnan tarkoituksena on vahvistaa tuen saantia lasten ja lapsiperheiden pulmiin ja ongelmiin varhaisessa vaiheessa, on palvelun saannin edellytyksenä kuitenkin aina vanhemman toimintakykyä alentava syy tai erityinen perhe- tai elämäntilanne. Pelkkä vanhemman työssäkäynti, opiskelu, vanhempien ero tai yksinhuoltajuus eivät muodosta tällaista erityistä syytä. Edellä mainitusta syystä johtuen emme esitä muutosta esitettyihin tarkennuksiin.

Liitteenä myöntämisperusteet, nuorisovaltuuston 21.12.2023 pöytäkirjanote § 218 ja lausunto sekä oheismateriaalina diaesitys.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen 1 mukaiset lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.2.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmasta ja palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria. Pelttari poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Teknisenä korjauksena liitteeseen 1. sivu 1 muutettiin lause: "Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksu on määritelty sosiaali- ja terveyspalvelun asiakasmaksuissa, jotka ovat käsitelty hyvinvointialueen aluevaltuustossa 16.8.2022 § 95." kuulumaan seuraavasti "Tilapäisen ja säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut määritellään hyvinvointialueen aluevaltuuston hyväksymissä sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksuissa".

Esittelijä muutti liitteen 1. sivu 2, myöntämisperusteet kohdasta: "Huoltaja kokee tilapäisesti haasteita oman mielenterveytensä kanssa" kuulumaan seuraavasti "Huoltaja kokee uupumusta, väsymystä tai haasteita oman mielenterveytensä kanssa".

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 10 Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Sonja Vuorelaa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 11 ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Kaisi Taimia.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on 15.1.2024 § 12 päättänyt kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä kotihoidon palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Kaisa Taimia.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 13 kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Kaisa Taimia.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasioiden jaosto, 07.02.2024, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt 15.1.2024 § 14 sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Myöntämisen perusteet on liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kuultiin asiantuntijana vastuualuejohtaja Milja Koljosta.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 19.02.2024, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Kotona asumista tukevat tukipalvelut kuuluvat hyvinvointialueen harkinnanvaraisiin palveluihin. Tukipalvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden lisäksi palveluntarpeen arvion perusteella myös muille eli niin sanotuille tukipalveluasiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumisen tukipalveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta. Lisäksi kotona asumisen tueksi voidaan myöntää lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista. Tukipalveluista asiakkaalta peritään Pirkanmaan hyvinvointialueen päättämä asiakasmaksu. Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Aluehallitus (15.1.2024 § 13) hyväksyi kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet. Myöntämisen perusteiden tekstissä on hyväksymisen jälkeen ilmennyt virhe. Virhe on kuntouttavan päivätoiminnan myöntämisen perusteiden kohdassa. Virhe on niin merkittävä, että sitä ei voida korjata teknisenä korjauksena. Tästä syystä aluehallitukselle esitetään hyväksyttäväksi korjattu liite kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista.

Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteessä 1 esitetyt muutokset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteisiin, ja että muutokset tulevat voimaan 1.3.2024 alkaen.

Kokouskäsittely
Jäsen Arja Laitinen otti paikkansa kokouksessa.

Kuultiin asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryykiä.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yksilöasioiden jaosto, 06.03.2024, § 89

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus (15.1.2024 § 13) hyväksyi kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.2.2024 alkaen. Myöntämisen perusteiden tekstissä on hyväksymisen jälkeen ilmennyt virhe. Virhe on kuntouttavan päivätoiminnan myöntämisen perusteiden kohdassa. Virhe on niin merkittävä, että sitä ei voida korjata teknisenä korjauksena. Tästä syystä aluehallitus uudelleen käsitteli/hyväksyi 19.2.2024 § 53 korjatun liitteen kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista, muutokset tulevat voimaan 1.3.2024 alkaen. Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.3.2024 alkaen | Pirkanmaan hyvinvointialue (cloudnc.fi)

Korjattu liite kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista on liitteenä (vihreällä lisättävä teksti, punaisella poistettava teksti).

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää

- merkitä tiedoksi kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.3.2024 alkaen.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 107

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tukipalvelua voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen piirissä olevien asiakkaiden lisäksi muille asiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumista tukevia palveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet varmistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella sekä tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Turva-auttamispalvelun osalta, esitetään myöntämisperusteisiin lisättäväksi, että sitä voidaan myöntää myös vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan asiakkaille, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi. Lisäksi myöntämisen perusteisiin esitetään tarkennettavaksi, että ikääntyneiden kuntouttavaa päivätoimintaa voidaan järjestää myös etäpalveluna tai perhehoidon palveluna. Myöntämisen perusteisiin on päivitetty tukipalveluiden nimet sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta- tieto).

Toimialuejohtaja Tuula Jutila esittelee kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet.

Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Toimialuejohtaja Tuula Jutila esitteli kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet ja vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista ja
- antoi myöntämisen perusteista seuraavat kommenttinsa:
  - Sosiaalinen kanssakäyminen on tärkeää ja yksi ihmisen perustarpeista. Etäpäivätoiminta ei vastaa päivätoiminnan tarkoitusta.
  - Ateriapalvelut tulee myöntää ilman lisäehtoja.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 108

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), perhehoitolakiin (263/2015), lakiin omaishoidon tuesta (937/2005), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000),

lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (julkaisuja 2024:4).

Lyhytaikaisella ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asiakkaan kodin ulkopuolella tapahtuvaa ympärivuorokautista hoitoa asumispalveluyksikössä tai perhehoidossa. Palvelun myöntäminen edellyttää, että asiakas tarvitsee säännöllisesti tai jatkuvaluontoisesti apua päivittäisissä toiminnoissa fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn laskun vuoksi eikä hänen tilanteensa vaadi sairaalahoitoa. Ensisijaisesti avun tarpeeseen vastataan kotihoidon palveluilla tai perhehoidon avulla.

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista sekä myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi, että lyhytaikaisella hoidolla tulee olla kuntouttava ja kotona asumista tukeva tavoite, jakso on ennalta sovitun mittainen ja asiakas palaa jakson jälkeen kotiin. Kotihoidon palvelut ovat ensisijaisia lyhytaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen nähden. Lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista voidaan myöntää myös asiakkaille, joiden huolenpidosta vastaa ns. epävirallinen omaishoitaja, jos myöntämisen perusteiden ehdot täyttyvät. Lisäksi myöntämisen perusteissa palvelun nimi on muutettu sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta –tieto).

Toimialuejohtaja Tuula Jutila esittelee ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet.

Liitteenä lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Toimialuejohtaja Tuula Jutila esitteli ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteet ja vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteista.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 109

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Ikääntyneiden asumisen palveluiden ja laitoshoidon myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), terveydenhuoltolakiin (1326/2010), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980 /2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2024:4).

Asumisen palveluita ovat pitkäaikainen perhehoito, yhteisöllinen asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen sekä laitoshoito. Asumisen palvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi pitkäaikaisen perhehoidon päivitetyt myöntämisen perusteet, koska perhehoidon palvelulla voidaan myös vastata ympärivuorokautisen hoivan ja huolenpidon tarpeeseen. Lisäksi myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus tilanteista, joissa asiakas kieltäytyy ottamasta järjestettyä paikkaa vastaan.

Toimialuejohtaja Tuula Jutila esittelee ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet.

Liitteenä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Toimialuejohtaja Tuula Jutila esitteli vanhusneuvostolle ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteet , vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti merkitä tiedoksi esittelyn ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisen perusteista.

Vanhusneuvosto, 05.11.2024, § 110

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi

Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi, että liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai antamalla riittävää ohjausta julkisen joukkoliikenteen käyttöön ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on ensisijaisesti tukea itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Lisäksi myöntämisen perusteissa on määritelty erityisoikeuksien myöntämisen perusteita vammaispalvelulain mukaisten matkojen kanssa yhteneväisiksi ja tarkennettu oman auton käyttömahdollisuuksia koskevaa osuutta. Myöntämisen perusteista ehdotetaan poistettavaksi, että asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu.

Projektipäällikkö Katariina Somppi esittelee sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet.

Liitteenä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Projektipäällikkö Katariina Somppi esitteli sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet, ja vastaili neuvoston esittämiin kysymyksiin aiheeseen liittyen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Päätös
Vanhusneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista ja
- antaa myöntämisen perusteista seuraavat kommenttinsa:
    - Erityisperusteet, kuten viittaus vammaispalvelulakiin, pitäisi kirjata tekstissä auki.
    - Saattajapalvelussa on huomioitava myös pienemmät kunnat.

- Myöntämisen perusteista ei saa poistaa kohtaa: "Asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu."

Vammaisneuvosto, 06.11.2024, § 86

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tukipalvelua voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen piirissä olevien asiakkaiden lisäksi muille asiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumista tukevia palveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet varmistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella sekä tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Turva-auttamispalvelun osalta, esitetään myöntämisperusteisiin lisättäväksi, että sitä voidaan myöntää myös vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan asiakkaille, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi. Lisäksi myöntämisen perusteisiin esitetään tarkennettavaksi, että ikääntyneiden kuntouttavaa päivätoimintaa voidaan järjestää myös etäpalveluna tai perhehoidon palveluna. Myöntämisen perusteisiin on päivitetty tukipalveluiden nimet sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta- tieto).

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee toimialuejohtaja Tuula Jutila. Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kuultiin toimialuejohtaja Tuula Jutilaa.

Käytiin keskustelua aiheesta ja nostettiin kommentit päätökselle.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista
- antaa kommenttinsa myöntämisen perusteista:
  - turva-auttamispalvelun osalta on huomioitava erityisryhmien kommunikointiasiat ja oikeus hätätulkkipäivystyksen saamiseen,
  - turva-auttajan ammattitaidon tulee vastata vammaisen henkilön erityistarpeisiin.

Vammaisneuvosto, 06.11.2024, § 87

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi, että liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai antamalla riittävää ohjausta julkisen joukkoliikenteen käyttöön ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on ensisijaisesti tukea itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Lisäksi myöntämisen perusteissa on määritelty erityisoikeuksien myöntämisen perusteita vammaispalvelulain mukaisten matkojen kanssa yhteneväisiksi ja tarkennettu oman auton käyttömahdollisuuksia koskevaa osuutta. Myöntämisen perusteista ehdotetaan poistettavaksi, että asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu.

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee projektipäällikkö Katariina Somppi. Liitteenä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kuultiin projektipäällikkö Katariina Somppia.

Käytiin keskustelua aiheesta ja nostettiin kommentit päätökselle.

Merkittiin tiedoksi, että Eija Rantanen ja Ulla Konkarikoski poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa kommenttinsa myöntämisen perusteista:
    - vammaisneuvosto on yksimielisesti sitä mieltä, että asumispalveluissa asuvalle henkilölle on yksilöllisen tarpeen mukaan voitava myöntää yhdenvertaisesti liikkumista tukevia kuljetuspalveluita. Palvelun myöntämistä ei saa poistaa kriteereistä, vaan myös asumispalveluissa asuvalla henkilöillä pitää olla mahdollisuus poistua asumispalveluista ylläpitämään ihmissuhteita ja osallistuakseen yhteiskuntaan sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden avulla.

Vammaisneuvosto, 06.11.2024, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalvelulaki on uudistumassa 1.1.2025. Uuden lain mukaisia myöntämisperusteita on valmisteltu vammaissosiaalityössä. Liikkumisen tukea koskevat myöntämisperusteet on valmisteltu vammaissosiaalityön ja liikkumisen tuen tiimin yhteistyönä.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään jatkossa vammaispalvelulaissa (675 /2023). Liikkumisen tukea koskeva sääntely on kirjattu lain 28-31 §:iin. Vammaispalvelulain 28 §:n mukaan vammaisella henkilöllä on oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Liikkumisen tukea on järjestettävä työ- ja opiskelumatkoihin sekä työllistymistä tukevan toiminnan, työtoiminnan ja muun

tavanomaisen elämän matkoihin. Liikkumisen tukea on lisäksi järjestettävä tarvittaessa valmennuksen, erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon, vaativan moniammatillisen tuen ja lyhytaikaisen huolenpidon matkoihin.

Kuljetuspalveluna järjestettävän liikkumisen tuen matkoista peritään asiakasmaksu, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet liikkumisen tuen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty uuden lain edellyttämät muutokset. Lisäksi myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia esiin nousseiden tarpeiden perusteella.

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee suunnittelija Riitu Nykänen. Liitteenä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijoina kuultiin projektipäällikkö Katariina Somppia ja suunnittelija Riitu Nykästä.

Puheenjohtaja esitti muutosta pohjaehdotukselle kuulumaan seuraavasti "Vammaisneuvosto päättää merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteista ja laatii lausunnon myöntämisen perusteista käytyjen keskustelujen pohjalta, lausunto liitetään pöytäkirjalle lausunnon valmistuttua". Esko Jantunen ja Kari Pajarinen kannattivat ehdotusta. Pohjaehdotuksen muutos hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin tiedoksi, että Pia Tirronen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteista ja
- laatia myöntämisen perusteista lausunnon käytyjen keskustelujen pohjalta, lausunto liitetään pöytäkirjalle sen valmistuttua.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 336

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalvelulaki on uudistumassa 1.1.2025. Uuden lain mukaisia myöntämisperusteita on valmisteltu vammaissosiaalityössä. Liikkumisen tukea koskevat myöntämisperusteet on valmisteltu vammaissosiaalityön ja liikkumisen tuen tiimin yhteistyönä.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään jatkossa vammaispalvelulaissa (675 /2023). Liikkumisen tukea koskeva sääntely on kirjattu lain 28–31 §:iin. Vammaispalvelulain 28 §:n mukaan vammaisella henkilöllä on oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Liikkumisen tukea on järjestettävä työ- ja opiskelumatkoihin sekä työllistymistä tukevan toiminnan, työtoiminnan ja muun tavanomaisen elämän matkoihin. Liikkumisen tukea on lisäksi järjestettävä tarvittaessa valmennuksen, erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon, vaativan moniammatillisen tuen ja lyhytaikaisen huolenpidon matkoihin.

Kuljetuspalveluna järjestettävän liikkumisen tuen matkoista peritään asiakasmaksu, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet liikkumisen tuen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty uuden lain edellyttämät muutokset. Lisäksi myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia esiin nousseiden tarpeiden perusteella.

Esitystä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteista on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 88. Vammaisneuvosto on myös laatinut lausuntonsa myöntämisperusteista. Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä käsiteltiin saadut palautteet ja niiden pohjalta on muokattu matkojen jaksottamista käsittelevää kohtaa ja poistettu maininta pienistä matkatarpeista. Matkojen määrästä riippumatta matkat voidaan jaksottaa puolta vuotta tai vuotta kohden asiakkaan hakemuksesta silloin, jos sen arvioidaan olevan asiakkaalle soveltuva järjestämistapa. Lisäksi vammaisneuvoston palautteisiin todetaan, että aiempaan verrattuna liikkumisen tukeen tulee aiempaa enemmän järjestämisvaihtoehtoja ja myöntämisperusteet eivät estä yksilöllisten tilanteiden huomioimista lain edellyttämällä tavalla. Laki mahdollistaa kuitenkin myös kohtuullisuuden huomioimisen liikkumisen tuen järjestämisessä ja asiakasmäärien kasvaessa myös kustannusvaikutukset tulee huomioida.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet ja oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen: Poistetaan lauseen loppu ja lause (sivu 6, toinen kappale, toinen lause sekä sivu 7, toinen kappale, ensimmäinen lause): "ja kustannusten kohtuullisuus huomioon ottaen." "Kuljetuspalvelua voidaan erillisellä päätöksellä myöntää käytettäväksi myös muussa kunnassa asiakkaan yksilöllisen tarpeen (ja kustannusten kohtuullisuus huomioon ottaen).�?

Esitys raukesi kannattamattomana.

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Jouni Sirén poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Aluevaltuuston puheenjohtaja Johanna Loukaskorpi poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 335

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi, että liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai antamalla riittävää ohjausta julkisen joukkoliikenteen käyttöön ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on

ensisijaisesti tukea itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Lisäksi myöntämisperusteissa on määritelty erityisoikeuksien myöntämisen perusteita vammaispalvelulain mukaisten matkojen kanssa yhteneväisiksi ja tarkennettu oman auton käyttömahdollisuuksia koskevaa osuutta. Myöntämisperusteista ehdotetaan poistettavaksi, että asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu. Liikkumista tukevan sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun ensisijainen tarkoitus on tukea itsenäistä asumista ja mahdollistaa mm. sitä tukevat säännöllisyyteen perustuvat asiointimatkat. Asumispalvelua ei voida nähdä tässä tarkoituksessa itsenäiseksi asumiseksi.

Esitystä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 110 ja vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 87. Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat antaneet myöntämisperusteisiin kommenttinsa. Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.11.2024. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston kommenttien ja niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisperusteista.

Liitteenä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen: Ei poisteta lausetta: "Asumispalveluissa (ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainenperhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu."

Kannatus: Ulla Kampman

Laine veti esityksen pois.

Esittelijä teki muutoksen liitteeseen, sivu 1, kolmas kappale lisätään lause: "Tuetussa asumisessa asuvalle voidaan myöntää sosiaalihuoltolain mukaista liikkumista tukevaa kuljetuspalvelua."

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin esittelijän kokouksessa tekemillä muutoksilla.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 334

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tukipalvelua voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen piirissä olevien asiakkaiden lisäksi muille asiakkaille määräaikaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumista tukevia palveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisperusteet varmistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella sekä tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Muilta osin tukipalveluiden myöntämisperusteet pysyisivät ennallaan, mutta turva-auttamispalveluun ja päivätoimintaan esitetään muutoksia.

Turva-auttamispalvelun osalta, esitetään myöntämisperusteisiin lisättäväksi, että sitä voidaan myöntää myös vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan asiakkaille, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi. Lisäksi myöntämisperusteisiin esitetään tarkennettavaksi, että ikääntyneiden kuntouttavaa päivätoimintaa voidaan järjestää myös etäpalveluna tai perhehoidon palveluna. Myöntämisperusteisiin on päivitetty tukipalveluiden nimet sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta- tieto).

Esitystä kotona asumien tukipalveluiden myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 107 ja vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 86. Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat antaneet myöntämisen perusteisiin kommenttinsa. Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kommentit on käsitelty ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan johtoryhmässä 14.11.2024. Johtoryhmä totesi, että vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston kommenttien ja niiden pohjalta käydyn keskustelun perusteella ei ole tarvetta tehdä muutoksia esitykseen myöntämisen perusteista. Kommentit koskettivat pääsääntöisesti

palvelukuvauksia ja palvelujen sisältöjä, jotka eivät liity palvelujen myöntämisperusteisiin. Ateriapalvelun osalta myöntämisperusteisiin ei ole esitetty muutoksia, vaan niissä toimittaisiin kuten tähänkin saakka.

Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 333

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), perhehoitolakiin (263/2015), lakiin omaishoidon tuesta (937/2005), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (julkaisuja 2024:4).

Lyhytaikaisella ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asiakkaan kodin ulkopuolella tapahtuvaa ympärivuorokautista hoitoa asumispalveluyksikössä tai perhehoidossa. Palvelun myöntäminen edellyttää, että asiakas tarvitsee säännöllisesti tai jatkuvaluontoisesti apua päivittäisissä toiminnoissa fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn laskun vuoksi eikä hänen tilanteensa vaadi sairaalahoitoa. Ensisijaisesti avun tarpeeseen vastataan kotihoidon palveluilla tai perhehoidon avulla.

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista sekä myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi, että lyhytaikaisella hoidolla tulee olla kuntouttava ja kotona asumista tukeva tavoite, jakso on ennalta sovitun mittainen ja asiakas palaa jakson jälkeen kotiin. Kotihoidon palvelut ovat ensisijaisia lyhytaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen nähden. Lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista voidaan myöntää myös asiakkaille, joiden huolenpidosta vastaa ns.

epävirallinen omaishoitaja, jos myöntämisperusteiden ehdot täyttyvät. Lisäksi myöntämisperusteissa palvelun nimi on muutettu sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta –tieto).

Esitystä ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 108. Vanhusneuvosto päätti merkitä esittelyn tiedoksi.

Liitteenä lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset ikääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 02.12.2024, § 332

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Ikääntyneiden asumisen palveluiden ja laitoshoidon myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), terveydenhuoltolakiin (1326/2010), lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkään sosiaali- ja terveyspalveluista (980 /2012) sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027 (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2024:4).

Asumisen palveluita ovat pitkäaikainen perhehoito, yhteisöllinen asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen sekä laitoshoito. Asumisen palvelua järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut.

Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet turvaavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella, tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa. Myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi pitkäaikaisen perhehoidon päivitetyt myöntämisperusteet, koska perhehoidon palvelulla voidaan myös vastata ympärivuorokautisen hoivan ja huolenpidon tarpeeseen. Lisäksi myöntämisperusteisiin esitetään lisättäväksi tarkennus tilanteista, joissa asiakas kieltäytyy ottamasta järjestettyä paikkaa vastaan.

Esitystä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteista on esitelty vanhusneuvoston kokouksessa 5.11.2024 § 109. Vanhusneuvosto päätti merkitä esittelyn tiedoksi.

Liitteenä ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet sekä oheismateriaali, jossa on kuvattu keskeiset muutokset myöntämisperusteisiin.

Ehdotus
Esittelijä: Marina Erhola, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteen mukaiset ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet noudatettavaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella 1.1.2025 alkaen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen liitteeseen:

Esitys 1. Poistetaan lauseet: ?Asiakkaan kieltäytyessä hyvinvointialueen osoittamasta paikasta, hänen asumispalvelun odotusaikansa laskeminen alkaa alusta. Jos asiakas kieltäytyy osoitetusta paikasta kolme kertaa, hänen hakemuksensa raukeaa ja palvelutarve arvioidaan tarvittaessa uudelleen.?

Kannatus: Ulla Kampman ja Milka Hanhela.

Hanhelan kannatus raukesi, koska hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Laine veti esityksen pois.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine teki muutosehdotuksen liitteeseen:

Esitys 2.: ?Sairaalaosastolla paikkaa odottava asiakas velvoitetaan ottamaan vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jossa voi odottaa toiveidensa mukaista paikkaa, joka osoitetaan mahdollisimman pian.?

Kannatus: Ulla Kampman ja Milka Hanhela.

Hanhelan kannatus raukesi, koska hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Aluehallituksen jäsen Hanna Laine muutti muutosehdotuksen 2. kuulumaan seuraavasti:

Esitys 2.: ?Sairaalaosastolla paikkaa odottava asiakas velvoitetaan ottamaan vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jossa voi odottaa tarpeiden ja toiveiden mukaista paikkaa, joka osoitetaan mahdollisimman pian.?

Laine veti esitykset pois.

Esittelijä teki muutoksen liitteeseen:

Sivu 1, kolmas kappale, muutetaan lause: ?Sairaalaosastolla paikkaa odottava asiakas velvoitetaan ottamaan vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jossa voi halutessaan odottaa toiveidensa mukaista paikkaa.? *kuulumaan seuraavasti:* ? Asiakkaan odottaessa asumispalvelupaikkaa jonossa sairaalassa, hänen tulee ottaa vastaan ensimmäinen hänelle osoitettu paikka, jonka jälkeen hän poistuu jonosta. Hän voi kuitenkin esittää toiveen tarpeen mukaisesta muusta paikasta toisessa asumispalvelupaikassa ollessaan, jolloin hänelle kyseinen paikka osoitetaan mahdollisimman pian.?

Sivu 1, kolmas kappale, lisätään viimeiseksi lauseeksi: ?Asumispalvelupaikkaa myönnettäessä huomioidaan aina asiakkaan yksilöllinen palvelutarve ja kokonaistilanne, tämä määrittää myös hänen kiireellisyysjärjestyksensä jonossa.?

Aluehallituksen jäsen Milka Hanhela poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Aluehallituksen varajäsen Mikko Aaltonen saapui kokoukseen ennen päätöksentekoa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin esittelijän kokouksessa tekemillä muutoksilla.

Vammaisneuvosto, 04.12.2024, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädäntö on uudistumassa ja nykyisen lain korvaa 1.1.2025 voimaantuleva vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Myös soveltamisalan tarkennusten on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki tulisi suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla. Soveltamisalaa koskevat päätökset on tarkoitus tehdä joulukuussa.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

1. toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
2. tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
3. turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja

kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet ja erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Myöntämisperusteisiin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudelliset tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Asiaa esittelevät vastuualuejohtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen.

Liitteet
Liite 1 Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 lähtien
Liite 2 Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2025 lähtien.

Oheismateriaalina esitykset Vammaispalvelulain mukaiset määrärahasidonnaiset palvelut ja Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista
2. antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisperusteista.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kuultiin vastuualuejohtaja Sonja Vuorelaa ja suunnittelija Riitu Nykästä.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto esitti muutosta päätösehdotukseen kuulumaan seuraavasti "Vammaisneuvosto päättää merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista ja antaa myöntämisperusteista lausunnon kokoamalla kokouksessa kirjatut kommentit. Lausuntolunnos toimitetaan vammaisneuvoston kommentoitavaksi ja täydennettäväksi ensi viikon aikana sähköpostilla, lausunto on valmis 13.12.2024. Valmis lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi". Keijo Jokinen kannatti esitystä. Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Puheenjohtaja totesi muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Kirjattiin ylös keskustelussa nousseet kommentit, joista koostetaan suunnitelman mukaisesti lausunto liitettäväksi pöytäkirjalle lausunnon valmistuttua.

Merkittiin tiedoksi, että Eero Lehtonen ja Päivi Rasimus poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn aikana.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteista ja
2. antaa myöntämisperusteista lausunnon kokoamalla kokouksessa kirjatut kommentit. Lausuntolunnos toimitetaan vammaisneuvoston kommentoitavaksi ja täydennettäväksi ensi viikon aikana sähköpostilla, lausunto on valmis 13.12.2024. Valmis lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Aluehallitus, 13.01.2025, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaan tullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Hyvinvointialueen on järjestettävä vammaiselle henkilölle vammaispalvelulain § 6:ssa listatut palvelut (kohdat 1-13) silloin, kun vammaisen henkilön itsenäisen elämän, osallisuuden tai yhdenvertaisuuden toteutuminen sitä välttämättä edellyttää.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet, joihin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalveluiden mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen

hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen, yksittäisestä viranhaltijasta riippumattoman pohjan päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin on tehty joitain tekstitarkennuksia, mutta yllä mainitussa kappaleessa olevilla perusteilla muita muutoksia ei nähty tarkoituksenmukaisiksi. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvostolla on ollut mahdollisuus kirjoittaa vielä kirjallinen lausunto.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien sekä vammaisneuvoston lausunto. Oheismateriaalina diaesitys myöntämisperusteista.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kokouksessa palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki palautusesityksen: "Palautetaan asia valmisteluun."

Kannatus: Pekka Järvinen, Milka Hanhela, Katariina Pylsy, Sari Tanus

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Yliopiston edustaja Tapio Visakorpi ja aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Aleksi Jäntti poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Aluehallitus, 13.01.2025, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaantullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä,
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Vammaispalvelulain 6 §:n mukaan hyvinvointialue voi määrärahojen puitteissa järjestää osana vammaisen henkilön omaa valmennusta vammaisen henkilön läheisille valmennusta vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi, järjestää vammaiselle henkilölle tässä laissa tarkoitettua taloudellista tukea ja järjestää muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on yleisten uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteiden lisäksi valmisteltu erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudelliset tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen, yksittäisestä viranhaltijasta riippumattoman pohjan päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun ja tuodaan esiin huoli määrärahan riittävyydestä. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin ei ole tehty muutoksia yllä mainitussa kappaleessa olevilla perusteilla. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvostolla on ollut mahdollisuus kirjoittaa vielä kirjallinen lausunto.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien sekä vammaisneuvoston lausunto. Oheismateriaalina diaesitys myöntämisperusteista.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 13.1.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Asiantuntijana kokouksessa palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki palautusesityksen: "Palautetaan asia valmisteluun."

Kannatus: Milka Hanhela, Katariina Pylsy, Olga Haapa-aho

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös
Palautettiin valmisteluun.

Yksilöasioiden jaosto, 15.01.2025, § 6

Valmistelijat / lisätiedot:
Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 2.12.2024 sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaisista palveluiden myöntämisperusteista seuraavasti:

§ 332 Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 333 Ikääääntyneiden lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 334 Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 335 Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen
§ 336 Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen

Edellä mainitut palveluiden myöntämisperusteet ovat liitteenä. Oheismateriaalina ovat kuvaukset edellä mainittujen palveluiden keskeisistä muutoksista.

Ehdotus
Esittelijä: Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA

Yksilöasioiden jaosto päättää merkitä edellä maininut soiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaiset palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen tiedoksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto, 29.01.2025, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita ja vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvostolle kokouksessaan 4.12.2024 § 97. Vammaisneuvosto on antanut myöntämisperusteista lausuntonsa.

Aluehallitus 13.1.2025 palautti pykälät § 9 ?Vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet? ja § 10 ?Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet? takaisin valmisteluun vammaisneuvoston lausunnon tarkempaa käsittelyä varten. Aluehallituksen valmisteluun palauttamisen johdosta vammaisneuvoston lausunto sekä palveluiden myöntämisperusteet käsitellään uudelleen vammaisneuvoston kanssa. Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämiin huomioihin on annettu vastaukset liitteenä olevassa esityksessä. Sosiaalityön johtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen esittelevät asian vammaisneuvoston kokouksessa.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä esityksen ja asiasta käydyn keskustelun tiedoksi.

Kokouskäsittely
Sosiaalityön johtaja Sonja Vuorela ja suunnittelija Riitu Nykänen esittelivät vammaisneuvostolle vastauksen vammaisneuvoston esittämiin huomioihin koskien lausuntoa vammaispalvelulain mukaisten palveluiden myöntämisperusteita, ja vastasivat neuvoston jäsenten esittämiin kysymyksiin. Neuvosto kävi aiheesta vilkasta keskustelua.

Puheenjohtaja Tuija Kaivanto esitti neuvostolle ehdotuksen, että neuvosto laatii vastausten ja kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta vielä tiivistetyn ja tarkennetun lausunnon soveltamisohjeiden jatkovalmistelun tueksi ja suunnittelua varten. Sekä lähetettäväksi tiedoksi myös aluehallitukselle. Ehdotusta kannatettiin.

Lausuntoa työstämään perustettiin pieni työryhmä, joka kokoontuu tiistaina 4.2.2025 Teamsin välityksellä. Työryhmään nimettiin puheenjohtajan lisäksi halukkaat neuvoston jäsenet; Tanja Hakala, Sirpa Virtanen ja Milla Ilonen. Työryhmä lähettää tiivistetyn lausunnon neuvostolle luettavaksi sähköpostitse. Lausunto valmistuu 7.2.2025 mennessä.

Tanja Hakala nosti esiin Nokian vammaisneuvoston laatiman lausunnon, joka oli lähetetty sähköpostitse vammaisneuvoston sähköpostiin 28.1.2025. Lausunto tullaan huomioimaan Pirhan vammaisneuvoston yhteistä lausuntoa laadittaessa ja liittämään liitteeksi pöytäkirjalle.

Merkittiin, että asiantuntijasihteeri Anu Kallio poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.59 ja esittelijä suunnittelija Riitu Nykänen klo 17.54.

Päätös
Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä esityksen ja asiasta käydyn keskustelun tiedoksi
2. laatia soveltamisohjeisiin tarkennetun vammaisneuvoston lausunnon, joka on valmiina 7.2. ja joka lisätään jälkikäteen pöytäkirjan liitteeksi
3. perustaa lausunnon laatimiseen pienen työryhmän, johon nimettiin Tuija Kaivanto, Tanja Hakala, Sirpa Virtanen ja Milla Ilonen
4. lähettää lausunnon tiedoksi myös aluehallitukselle
5. liittää Nokian vammaisneuvoston lausunnon asiasta pöytäkirjaan.

Aluehallitus, 17.02.2025, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi
Anni Vainionpää, HALLINTOPÄÄLLIKKÖ, anni.vainionpaa@pirha.fi
Vuokko Ylinen, HALLINTOJOHTAJA, vuokko.ylinen@pirha.fi

Aluehallitus päätti 2.12.2024 (§ 336) vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet, jotka tulivat voimaan 1.1.2025.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (hyvinvointialuelaki 142 §).

Vammaisneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat allekirjoittaneet oikaisuvaatimuksen, joka on tullut vireille määräajassa 18.12.2024.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen mukaan vammaisneuvosto huomauttaa, että vammaisneuvoston antama lausunto ei ole ollut liitteenä aluehallituksen käsittelyn yhteydessä. Lausunnon tulee olla aluehallituksen pöytäkirjan esityslistassa ja kokouspöytäkirjassa mukana. Aluehallituksen päätös on kumottava ja myöntämisperusteet käsiteltävä aluehallituksessa uudelleen niin, että vammaisneuvoston lausunto on liitetty mukaan. Vammaisneuvoston lausunnossa esille tuodut yhdenvertaisuutta ja yksilöllisyyttä koskevat täydennykset on lisättävä myöntämisperusteisiin.

Perustelut

Oikaisuvaatimus on laadittu siten, että siinä esitetyt vaatimukset olisivat vammaisneuvoston esittämiä. Vaikuttamistoimielimellä ei kuitenkaan ole itsenäistä oikeutta tehdä asiassa oikaisuvaatimusta. Oikaisuvaatimus käsitellään hyvinvointialueen jäsenen muutoksenhakuna.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä (hyvinvointialuelaki 32 §).

Asioiden valmistelusta ja virkavalmistelun ehdotuksista käydään keskustelua vaikuttamistoimielinten kokouksissa ja elimillä on mahdollisuus laatia asiasta kommenttinsa ja lausuntonsa asian päätöskäsittelyjä varten. Virkavalmistelu ottaa huomioon myös vaikuttamistoimielimen kanssa käydyn keskustelun ja siinä nousseet näkökulmat.

Kokouskäsittelyyn liittyvät vaatimukset

Esitystä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteista on käsitelty vammaisneuvoston kokouksessa 6.11.2024 § 88. Käsittely sisälsi asian esittelyn ja keskustelun aiheesta. Kokouksen pöytäkirjalle on merkitty, että neuvosto laatii lausunnon myöntämisen perusteista keskustelun pohjalta ja lausunto liitetään pöytäkirjalle sen valmistuttua. Lausunto 15.11.2024 on liitetty myöhemmin (18.11.) vammaisneuvoston pöytäkirjaan verkkosivulle.

Aluehallituksen esityslistalla (2.12.2024 § 336) on kerrottu asian käsittelystä vammaisneuvoston kanssa ja se, millä tavalla vammaisneuvoston näkemykset ovat vaikuttaneet esitykseen. Esityslistalla on mainittu vammaisneuvoston laatima lausunto. Esityslistan historiatiedoissa on ollut mukana vammaisneuvoston pöytäkirja 6.11.2024 § 88.

Vammaisneuvoston lausunto oli valitettavan teknisen virheen takia jäänyt pois aluehallituksen pykälän liitekokonaisuudesta. Lausunto on ollut saatavilla vammaisneuvoston pöytäkirjan liitteenä verkkosivuilla. Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava ja perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Aluehallituksen esityslistalla oleva asia on perusteltu ja siinä on kerrottu, miten vammaisneuvosto on ollut mukana asian valmistelussa. Aluehallituksen kokouksessa on kuultu palvelulinjajohtajaa asiantuntijana.

Myöntämisperusteisiin liittyvät vaatimukset

Oikaisuvaatimuksessa viitataan myös asiakkaan yksilöllisen tarveharkinnan merkitykseen. Aluehallituksen 2.12.2024 päättämillä myöntämisperusteilla varmistetaan, että lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu yhdenvertaisesti ja vammaisten henkilöiden yksilölliset tarpeet huomioiden. Asiakkaan yksilöllisen tilanteen arviointi ja huomioiminen sisältyy vammaispalvelulain mukaiseen päätöksentekoon ja on osa sosiaalityötä. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen pohjan viranhaltijoiden päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaista kohtelua. Myöntämisperusteisiin ei pääsääntöisesti kirjata lakitekstejä tai toisteta sisältöä, joka ilmenee laista.

Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämät yksitiyiskohtaiset ehdotukset ja täydennykset on vammaispalvelujen virkavalmistelussa käyty huolellisesti läpi. Ehdotukset ja täydennykset eivät taloudelliset reunaehdot huomioiden ja asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun vuoksi olleet mahdollisia eivätkä lain mukaan myöskään velvoittavia. Vammaisneuvoston lausunto on sisältänyt lisäksi muita huomioita liikkumisen tuen palveluihin ja kilpailuttamisen käytäntöihin. Nämä eivät kuitenkaan ole myöntämisperusteisiin liittyviä asioita.

Muilta osin viittaamme aluehallituksen päätöksen 2.12.2024 perusteluihin. Oikaisuvaatimuksessa tai vammaisneuvoston lausunnossa ei ole esitetty perusteluja, joiden perusteella aluehallituksen 2.12.2024 päättämiä myöntämisperusteita tulisi arvioida toisin.

Asian liitteenä on oikaisuvaatimus ja vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet sekä vammaisneuvoston lausunto.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus, 03.03.2025, § 68

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaantullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä
- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Vammaispalvelulain 6 §:n mukaan hyvinvointialue voi määrärahojen puitteissa järjestää osana vammaisen henkilön omaa valmennusta vammaisen henkilön läheisille valmennusta vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi, järjestää vammaiselle henkilölle tässä laissa tarkoitettua taloudellista tukea ja järjestää muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja tukitoimia.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on yleisten uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteiden lisäksi valmisteltu erilliset määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet. Määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudelliset tuen myöntämisperusteet vastaavat pitkälti aiemmin käytössä olleita harkinnanvaraisten palveluiden myöntämisperusteita. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen käsittelyprosessista

Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen pohjan viranhaltijoiden päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut 13.12.2024 myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun ja tuodaan esiin huoli määrärahan riittävyydestä. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin ei ole tehty muutoksia edellä kerrotuilla perusteilla. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvosto on antanut kirjallisen lausuntonsa..

Aluehallitus 13.1.2025 § 10 palautti asian takaisin valmisteluun vammaisneuvoston lausunnon tarkempaa käsittelyä varten. Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämät huomiot ja myöntämisperusteet käsiteltiin uudestaan vammaisneuvoston kanssa 29.1.2025 § 3. Vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ovat liitteenä.

Vammaisneuvoston kokouksessa 29.1.2025 käydyn keskustelun perusteella on päädytty laajentamaan myöntämisperusteiden sanallista kuvausta. Lisäksi myöntämisperusteissa selvennettiin lain lähtökohtia yksilöllisyyden huomioimisessa. Vammaisneuvosto päätti kokouksessaan 29.1.2025 § 3 laativansa vielä toisen, tarkennetun lausunnon myöntämisperusteista 7.2.2025 mennessä. Lausunto on saapunut 14.2.2025. Toisessa lausunnossaan vammaisneuvosto on esittänyt muutosehdotuksia myöntämisperusteisiin. Muutosehdotuksista suurin osa on käsitelty jo ensimmäisen lausunnon yhteydessä ja niihin on annettu perustelut vamamisneuvoston kokouskessa 29.1.2025 § 3 esittelyssä ja pykälän liitteenä. Vammaisneuvoston toisen lausunnon (14.2.2025) perusteella ei ole tehty uusia muutoksia palveluiden myöntämisperusteisiin.

Lausunnossaan 14.2.2025 vammaisneuvosto ottaa lisäksi kantaa asioiden valmisteluprosessiin. Vammaispalvelun valmistelussa vuoden 2024 aikana oli vähintään 40 kertaa erilaisia tapaamisia, kokouksia tai tapahtumia, siten että mukana oli koko vammaisneuvosto tai sen edustaja sekä vammaispalvelujen viranhaltijoita. Näissä tilaisuuksissa käsiteltiin joko yksittäistä asiaa tai laajempia kokonaisuuksia siten, että vammaisneuvoston edustajalla oli mahdollisuus ottaa kantaa ja tuoda näkemyksiään esille. Virallinen käsittely päätöksentekoon etenevissä asioissa on lisäksi tehty aina myös vammaisneuvostossa.

Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025. Määrärahasidonnaisista palveluista ei ole voitu tehdä päätöksiä ennenkuin myöntämiskriteerit on päätetty.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 3.3.2025 alkaen, vammaisneuvoston lausunto 13.12.2024, vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ja kommentit sekä vammaisneuvoston lausunto 14.12.2025.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 3.3.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki muutosehdotuksen: "Määrärahasidonnaisuus muutetaan harkinnanvaraisuudeksi. Taloudellisen tuen linjauksista poistetaan maksimi euromäärät."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Kokouksessa pidettiin neuvottelutauko.

Neuvottelutauon jälkeen Laine veti muutosehdotuksen pois.

Järvinen veti kannatuksen pois.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki uuden muutosehdotuksen: "Määrärahasidonnaisuus muutetaan harkinnanvaraisuudeksi."

Kannatus: Pekka Järvinen

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Laineen muutosehdotus EI. Hyväksyttiin yksimielisesti. Äänestyksessä annettiin 7 JAA- ääntä ja 6 EI- ääntä. Pohjaesitys hyväksyttiin.

Esittelijä poisti päätösehdotuksensa toisen ponnen ja muutti päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti:

Aluehallitus päätti hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien.

Äänestykset
Pohjaesitys JAA, Laineen muutosehdotus EI

Jaa
Jari Andersson
Lassi Kaleva
Leena Kostiainen
Marko Jarva
Kari-Matti Hiltunen
Sari Tanus
Katariina Pylsy
Ei
Milka Hanhela
Jouni Sirén
Hanna Laine
Pekka Järvinen
Ulla Kampman
Olga Haapa-aho

Päätös
Aluehallitus päätti hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien.

Eriävä mielipide
Aluehallituksen jäsen Pekka Järvinen jätti eriävän mielipiteen.

Aluehallitus, 03.03.2025, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:
Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, SOSIAALITYÖN JOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Vammaispalveluiden myöntämisestä on tähän asti säädetty laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987). Lainsäädännön uudistuessa nykyisen lain on korvannut 1.1.2025 voimaan tullut vammaispalvelulaki (675/2023). Lisäksi lain soveltamisalaa koskeva hallituksen esitys on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan laatiman mietinnön jälkeen joulukuussa 2024. Myös soveltamisalan tarkennukset ovat tulleet voimaan 1.1.2025 siten, että uusi vammaispalvelulaki on tullut suoraan voimaan tarkennetulla soveltamisalalla.

Päätettäväksi esitettävät myöntämisperusteet perustuvat uuteen vammaispalvelulakiin. Vammaispalvelulain uudistuksen tavoitteena on

- toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä

- tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä
- turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Pääperiaatteena on, että vammainen henkilö saa palvelut osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista, jotka täydentävät yleisiä sosiaalipalveluita. Vammaispalvelulain uudistuksen yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta pääosin poistuu käytöstä, ja kehitysvammalakiin jäävät vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset.

Sosiaalihuollon yleislakina sovelletaan sosiaalihuoltolakia ja terveydenhuollon yleislakina terveydenhuoltolakia. Jatkossakin myös vammaiset henkilöt saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut ja tuen aina ensisijaisesti sosiaalihuoltolain perusteella. Vammaisten henkilöiden terveydenhuolto järjestetään yhdenvertaisesti muiden kanssa terveydenhuoltolain perusteella. Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta on tärkeää erottaa iäkkäille henkilöille järjestettävät palvelut vammaispalveluista. Iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin. Lisäksi ikääntyneiden kohdalla sovelletaan lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Palvelusta perittävä asiakasmaksu ei jatkossa vaikuta asiakkaan edun arviointiin eikä päätökseen myöntää palveluja vammaispalvelulain tai jonkin muun ensisijaisesti sovellettavan lain perusteella. Tämän ns. suojasäännöksen mukaan vammaiselle henkilölle myönnetystä ensisijaisesta palvelusta on jätettävä perimättä asiakasmaksu tai alennettava sitä, jos maksu estää tai vaarantaa vammaisen henkilön palvelujen käyttämisen.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella. Lähtökohtana määriteltäessä vammaisen henkilön oikeutta saada palvelua on henkilön vamman tai sairauden aiheuttamasta pitkäaikaisesta tai pysyvästä toimintakyvyn rajoitteesta johtuva yksilöllinen avun ja tuen tarve.

Vammaispalvelulaki sisältää osittain kokonaan uusia palveluita ja lisäksi palveluita, jotka ovat sisältyneet jo nyt voimassa olevaan lainsäädäntöön. Hyvinvointialueen on järjestettävä vammaiselle henkilölle vammaispalvelulain § 6:ssa listatut palvelut (kohdat 1-13) silloin, kun vammaisen henkilön itsenäisen elämän, osallisuuden tai yhdenvertaisuuden toteutuminen sitä välttämättä edellyttää.

Lain soveltamisen ja päätöksenteon tukemiseksi on valmisteltu nyt yleiset uuden lain mukaisten palveluiden myöntämisperusteet, joihin on kirjattu pääasiassa vammaispalvelulakiin sisältyvien uusien palveluiden myöntämisperusteet. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan vammaisten henkilöiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella sekä tukemaan palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen käsittelyprosessista

Vammaispalveluiden mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteita on esitelty vammaisneuvoston kokouksessa 4.12.2024 § 97. Esittelyssä käytiin läpi keskeiset muutokset lainsäädännössä, myöntämisperusteiden laadinnan periaatteet, jotka nojaavat lain esitöihin sekä se, että myöntämisperusteet ovat hyvinvointialueen näkemys siitä, miten lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja myöntäminen hyvinvointialueella tapahtuu. Suoraan laissa kirjattuja asioita ei lähtökohtaisesti toisteta myöntämisperusteissa, koska myöntämisperusteet perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön. Myöntämisperusteet eivät kavenna sosiaalityöhön kiinteästi sisältyvää yksilöllistä harkintaa, mutta antavat yhdenmukaisen pohjan viranhaltijoiden päätöksenteolle ja turvaavat kaikkien asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun hyvinvointialueella.

Vammaisneuvosto on antanut 13.12.2024 myöntämisperusteista lausuntonsa. Lausunnossa esitetään myöntämisperusteiden palauttamista takaisin valmisteluun. Lausunnon johdosta myöntämisperusteisiin on tehty joitain tekstitarkennuksia, mutta edellä esitetyillä perusteilla muita muutoksia ei nähty tarkoituksenmukaisiksi. Lisäksi lausunnossa vedotaan laki hyvinvointialueesta § 32 vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksiin hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Uusi vammaispalvelulaki on valmisteltu valtakunnallisesti hyvin kireällä ja jatkuvasti muuttuvalla aikataululla. Lain voimaantulo soveltamisaloineen vahvistui vasta joulukuussa 2024. Tästä syystä ainoana aikatauluun mahtuvana ja riittävänä vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuutena oli vammaisneuvoston kokous esittelyineen ja keskusteluineen, jonka jälkeen vammaisneuvosto antoi kirjallisen lausuntonsa.

Aluehallitus 13.1.2025 § 9 palautti asian takaisin valmisteluun vammaisneuvoston lausunnon tarkempaa käsittelyä varten. Vammaisneuvoston lausunnossaan esittämät huomiot ja myöntämisperusteet käsiteltiin uudestaan vammaisneuvoston kanssa 29.1.2025 § 3. Vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ovat liitteenä.

Vammaisneuvoston kokouksessa 29.1.2025 käydyn keskustelun perusteella on päädytty laajentamaan myöntämisperusteiden sanallista kuvausta. Lisäksi myöntämisperusteissa selvennettiin lain lähtökohtia yksilöllisyyden huomioimisessa sekä kuvattiin laajemmin erityisen osallisuuden tuen palvelun sisältöä. Vammaisneuvosto päätti kokouksessaan 29.1.2025 § 3 laativansa vielä toisen, tarkennetun lausunnon myöntämisperusteista 7.2.2025 mennessä. Lausunto on saapunut 14.2.2025. Toisessa lausunnossaan vammaisneuvosto on esittänyt muutosehdotuksia myöntämisperusteisiin. Muutosehdotuksista suurin osa on käsitelty jo ensimmäisen lausunnon yhteydessä ja niihin on annettu perustelut vammaisneuvoston kokouksessa 29.1.2025 § 3 esittelyssä ja pykälän liitteenä. Vammaisneuvoston toisen lausunnon (14.2.2025) perusteella ei ole tehty uusia muutoksia palveluiden myöntämisperusteisiin.

Lausunnossaan 14.2.2025 vammaisneuvosto ottaa lisäksi kantaa vammaisneuvoston osallistamiseen asioiden valmisteluprosessissa. Vammaispalvelujen valmistelussa oli vuoden 2024 aikana vähintään 40 erilaista tapaamista, kokousta tai tapahtumaa, joissa mukana on ollut koko vammaisneuvosto tai sen edustaja sekä vammaispalvelujen viranhaltijoita. Näissä tilaisuuksissa käsiteltiin joko yksittäistä asiaa

tai laajempia kokonaisuuksia siten, että vammaisneuvoston edustajalla oli mahdollisuus ottaa kantaa ja tuoda näkemyksiään esille. Virallinen käsittely päätöksentekoon etenevissä asioissa on lisäksi tehty aina myös vammaisneuvostossa.

Liitteenä vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 3.3.2025 alkaen, vammaisneuvoston lausunto 13.12.2024, vammaisneuvoston lausuntoon annetut vastaukset ja kommentit sekä vammaisneuvoston lausunto 14.12.2025.

Ehdotus
Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 3.3.2025 lähtien ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsittely
Kokouksessa asiantuntijana palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki ja vastuualuejohtaja Sonja Vuorela.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki 1. muutosehdotuksen (myöntämisperusteet, sivu 3):

"Kommunikaatiokeinojen ohjauksen myöntämisestä pois 3v ikäraja."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Laineen muutosehdotus EI. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA- ääntä, 6 EI- ääntä ja 1 TYHJÄ- ääni. Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni (JAA) ratkaisi päätöksen. Pohjaesitys hyväksyttiin.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki 2. muutosehdotuksen (myöntämisperusteet, sivu 8, "Loma-ajan hoito perusopetuksessa oleville"- kappaleen ensimmäinen lause): "lisätään opiskelusta johtuvaan tarpeeseen."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Hanna Laine teki 3. muutosehdotuksen**:** "Uusi 2. päätösponsi: Aluehallituksen päättämät myöntämisperusteet ovat yleislinjaus. Päätöstä tehdessään viranhaltijan on huomioitava yksilöllisesti tarpeet ja käytettävä yksilöllistä harkintaa."

Kannatus: Jouni Sirén, Pekka Järvinen

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Esittelijä poisti päätösehdotuksensa toisen ponnen ja muutti päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti:

Aluehallitus päättää hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien.

Aluevaltuuston puheenjohtaja Johanna Loukaskorpi saapui kokoukseen ennen päätöksentekoa.

Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Aleksi Jäntti poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Äänestykset
Pohjaesitys JAA, Laineen 1. muutosehdotus EI

Jaa
Jari Andersson
Lassi Kaleva
Marko Jarva
Kari-Matti Hiltunen
Leena Kostiainen
Katariina Pylsy
Ei
Milka Hanhela
Hanna Laine
Ulla Kampman
Pekka Järvinen
Sari Tanus
Jouni Sirén
Tyhjä
Olga Haapa-aho

Päätös
Aluehallitus päätti

1. hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten uusien palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 lähtien,

2. että aluehallituksen päättämät myöntämisperusteet ovat yleislinjaus. Päätöstä tehdessään viranhaltijan on huomioitava yksilöllisesti tarpeet ja käytettävä yksilöllistä harkintaa.

Eriävä mielipide
Aluehallituksen jäsen Pekka Järvinen jätti eriävän mielipiteen.

Yksilöasioiden jaosto, 26.03.2025, § 171

Valmistelijat / lisätiedot:

Pia Lepistö, HALLINTOASSISTENTTI, pia.lepisto@pirha.fi

Liitteet

1 Vammaispalvelulaki_määrärahasidonnaisten palveluiden myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen

Aluehallitus on hyväksynyt 3.3.2025 § 68 Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen. Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet ovat liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Mellin, PALVELUPÄÄLLIKKÖ

Yksilöasioiden jaosto päättää merkitä Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palveluiden ja taloudellisen tuen myöntämisperusteet 10.3.2025 alkaen tiedoksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hallintovalitus

§143, §144, §145, §146, §147, §148, §149, §150, §151, §152, §153, §154, §155, §156, §157, §158, §160, §161, §162, §163, §164, §165, §166, §167, §168, §169, §172, §173, §174, §175, §176, §177, §178, §179, §180, §181, §182, §183, §184, §185

Hallintovalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksin.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
Puhelin (asiakaspalvelu): 029 56 42210
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitus hallinto-oikeudelle tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Sähköinen asiointipalvelu on tietoturvallinen tapa toimittaa salassa pidettäviä ja arkaluonteisia asiakirjoja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelua käyttäen. Myös muu sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot. Myös kotikunta on hyvä ilmoittaa. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:
1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§140, §141, §142, §159, §170, §171, §186, §187, §188

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).